

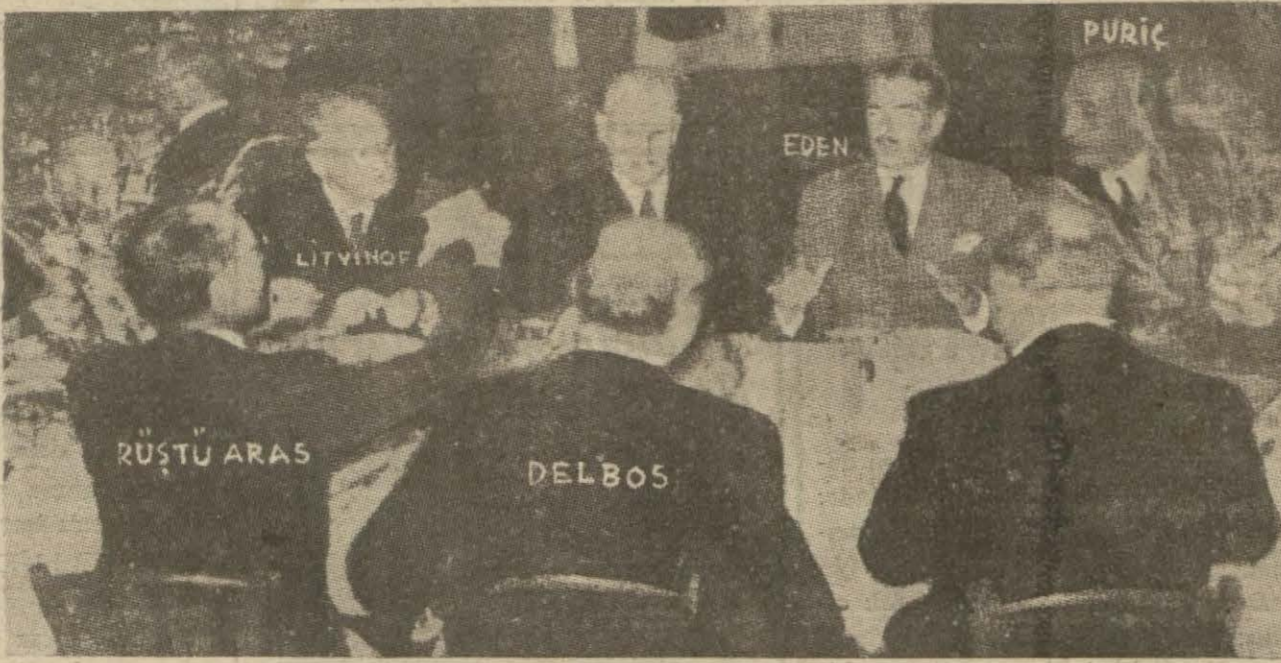

Başvekil Akdeniz anlaşmasını bugün Mecliste izah edecek

Vazife alacak harp gemilerimiz kararlaşmış, Fransız ve İngiliz donanmalarının hangi limanlarımızdan istifade edecekleri de ayrıca tesbit edilmiştir

Ankara 17 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi yarın saat on dörtte fevkalâde toplantısını aktecektir. Meb'usların büyük bir kısmı şehrimize gelmiş bulunmaktadır. Yarın öğleye kadar muhtelif istikametlerden gelecek trenlerde bulunanlar da vardır. Büyük bir ekseriyetin bulunacağı tahmin edilen bu toplantı Abdülhalik Renâdi tarafından açılacaktır.

Tayini esami ile yoklama yapılarak ekseriyetin bulunduğu anlaşıldıktan sonra gelen evrak cetvelinde ve «Akdeniz

Nyonda Akdeniz meselesi görüşülürken

korsanlık e'faline karşı itihaz edilecek (Devamı 11 inci sayfada)

Türk mühendisinin, Türk işçisinin büyük eseri

Gölcükte inşa edilen yağ gemisi dün İzmitten geldi, merasimle karşılandı, gemiyi inşa edenler tebrik edildi

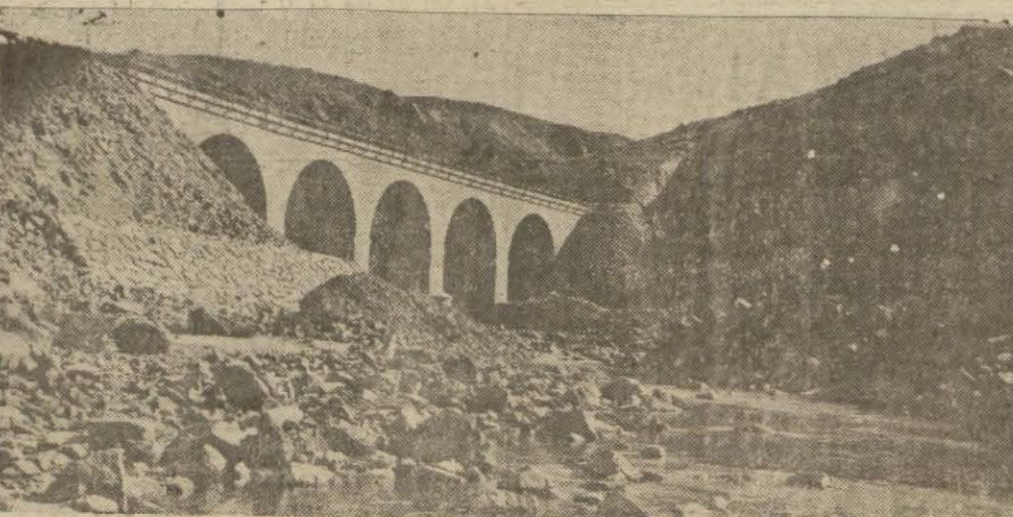
Yağ gemisi Dolmabahçe önünde

Cumhuriyet idaresinde tesis edilerek fabrikalarımızda ilk olarak inşa edilen kısa zamanda inkişaf eden Gölcük de-

(Devamı 3 üncü sayfada)

Sivas - Erzurum hattı

Demiryolu ay sonunda Divriğe, gelecek eylülde de Erzincana varmış bulunacak

Divrik yolunda bir demiryolu köprüsü (Yazısı 11 inci sayfada)

Atatürk yarın Şehrimizi Şereflendiriyor

Ankara 17 (A.A.) — Reiscumhur Atatürk refakatlerinde maiyetleri olduğu halde bu sabah saat onu beş geldi (Devamı 3 üncü sayfada)

Büyük tarih kurultayı

Türkün medeniyete büyük hizmetleri

Tarih kurultayına iştirak etmek üzere dün de üç ecnebi âlim şehrimize gelmiştir. Âlimlerin kurultaya arzedecekleri tezler

Marinatos

Azaïs

Fehr Geza

İkinci Türk Tarih Kurultayına iştirak edecek olan ecnebi âlimlerden üçü daha kıymetli şahsiyetlerden Yunanistanın ta-

(Devamı 11 inci sayfada)

Balkan güreş şampiyonası

Güreşçilerimiz ilk günkü müsabakalarda dört galibiyet kazandılar

İzmir 17 (Hususi) — Balkan güreş oyunları saat 18 de stadyomda tarihi olimpiyatlara mahsus törenle açıldı. Stad Balkan bayraklarıyla donanmış, tribünler dolmuştu. Müsabakaların geceye kalması dolayısıyla elektrik tertibatı mükemmeldi Yunanistan, Yugoslavya Türkiye güreş ekipleri halkın dinmeyen alkışları arasında sahaya çıktılar. Geçit resmi muntazam oldu, askerî bando Balkan milletle-

(Devamı 11 inci sayfada)

Son Posta

nın

Kış Mevsimi Hazırlıkları

1 Lisanımızın ilk mükemmel zabıta romanı Valide Sultanın gerdanlığı

Yazan: Cevad Fehmi

Bir çok zabıta romanı yazmış ve bir çok zabıta romanı ter-cüme etmiş arkadaşlar bu eseri okuyunca «o kadar mükemmel ki adapte veya mühlhem zannolunacağından endişe ediyoruz» dediler. Bunun üzerine biz de eser hakkında hüküm vermemiz daha salâhiyettar ve daha bitaraf ellere bıraktık. İstanbul polislinin iğden çekilmiş en kıymetli ve en tanınmış bir siması Türk çeye en çok zabıta romanı tercüme etmiş kıymetli bir muharrir ve maruf bir münekkidimiz elyevm romanı okumakla meşguldürler. Onların hükümlerini yakında okuyacaksınız.

2 Edebiyatımıza bir sürpriz olacak bir aşk romanı Sulara giden köprü

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Edebiyat âlemimizin en mümtaz simalarından biri olan Halid Fahri Ozansoy, şiirleri ve manzum piyesleri ile tanınır. Üstadın bunlardan başka bir de romancılık tarafı vardır ki edebiyatımızın bugüne kadar tanımadığı bu cepheyi biz meydana çıkardık ve bununla irfan âlemimize yeni bir hizmette bulunduğu muza kailiz. «Sulara giden köprü» yü okuyunca romancı Halid Fahri'nin şair ve tiyatro muharriri Halid Fahri kadar kıymetli ve üstad olduğunu göreceksiniz, bu yüksek kabiliyetin şimdiye kadar meşhul kalışına şaşacaksınız.

3 Çok eğlenceli ve istifadeli bir müsabaka Resimli fıkra müsabakası

Sadece günün vak'ası, makalesi, hikâyesi, romanı kâfi değil. Biraz da eğlence lâzım. «Son Posta» bu düşünce ile bir müsabaka tertip etti. Meşhur Bekri Mustafanın 40 tane fıkrasını alacağız. Her fıkra için bir resim yapacağız ve her gün bir fıkra ile bir başka fıkraya ait bir resim koyacağız ve sonra okuyucularımızdan soracağız: «Hangi resim, hangi fıkranıdır?» Bilenlerden yüze yakın okuyucumuz para mükâfatı kazanacaklardır.

4 Kadınları yakından alâkadar edecek bir anket İstanbulun en şık kadını kim?

Anketi yapan: Suad Derviş

Romanları, hikâyeleri, ve röportajları ile tanınan maruf kadın gazetecimiz Suad Derviş, yüksek sosyete mensup bayanlara soruyor: «İstanbulun en şık kadını kim?» Anketin bunun kadar cazip daha bir çok sualleri var. Mevzuun güzelliğine muharririn kudretini de ekledik ve anketin kadın okuyucularımız arasında büyük alâka uyandıracığı kanaatine vasil olduk. Sizin de bizim fikrimize iştirak edeceğinize eminiz.

5 Güzel ve eğlenceli bir röportaj serisi İstanbul meyhaneleri

Röportajı yapan: Naci Sadullah

Meyhaneceye göre akşamcı, akşamcının gözile meyhaneci, eski ve yeni meyhaneler, çalgılı gazino, tezgâh başı, ev sofrası... Dünün ve bugünün meşhur akşamcıları, akşamcılarla mülâkat, meşhur akşamcı hikâyeleri... Bütün bunları Naci Sadullahın kuvvetli ve renkli kalemiinden dinleyeceksiniz.

6 Çok meraklı bir tetkik seyahatinin intibaları Eğlence şehirlerinde 60 gün

Yazan: Kemal Ragıp

Kıymetli muharrir sizi İstanbuldan alacak, Avrupanın eğlence şehirlerini doluşturacak. Paris sergisine götüreceksiniz, meşhur kurumanelere sokacak, beraberce plâjlara, stadyumlara, barlara, dansinglere, at yarışlarına gideceksiniz. Aara yerde size bir çe kalb hikâyesi, bir sevgi macerası anlatacak... Bütün bunları öyle sürükleyici bir üslupla nakledecek ki hakikaten onunla gezmiş gibi zevk duyacaksınız.

7 Bugünkü siyaset ve iktisat dünyasının içyüzü

Arkadaşımız Muhtittin Birgen ve İktisat âleminde nazari ve ameli bilgisi ile tanınmış olan Sabri Deniher elyevm Avrupada bulunuyor. Avdet edince size bugünün siyaset ve iktisat Avrupasında olup bitenleri salâhiyetli kalemlerle anlatacaklardır.

Hergün

Nyon
Konferansından sonra

Yazan: Muhittin Birgen

Viyanalı 14 - Eylül

Konferans müzakerelerini bitirdi, kararlarını verdi ve bu kararları veren devletler protokolları imzaladılar. Aynı günde İngiliz ve Fransız sefirleri hem Romada, hem de Berlinde, konferansın neticelerini ve kararlarını İtalyan ve Alman hükümetlerine tebliğ ettikten sonra bunların da bu kararlara iştirak etmeleri temennisini izhar ettiler. Onlar tarafından böyle bir iştiraki bekleyebilir miyiz? Onların bu davete icabet etmeleri ihtimali var mıdır? Ben böyle bir ihtimali az varid telâkki edenlerdenim.

Bu sabahki Neue Freie Presse, benim bir zamandanberi kullandığım bu teşbihe müracaat ederek, «Denizaltında yirmi bin mil seyahat» unvanı fennî icadlar romanının kahramanını, kaptan Nemo'yu ortaya atıyor ve Akdenizde dolaşan denizaltının bütün sırlarına ancak kaptan Nemo'nun vakıf bulunduğunu ve onun bu sırrı ifşa etmesine intizaren şimdilik bütün alâkadarların birbirlerine karşı ithamkâr gözle baktıklarını, her devletin az çok bir töhmet veya zan altında bulunduğunu söyledikten sonra kaptan Nemonun torpilleri şu veya bu devletin gemisine değil, belki de dünyanın sulh gemisine müteveccih bulunduğu neticesine varıyor. Bir torpil, bir torpil daha, sulhun, kendisini zaten pek karışık sulara kaptrmış olan gemisi büsbütün batacaktır. Zahirdeki sükûnete, devletler arasında kullanılan nazik kelimelere rağmen vaziyet bundan ibarettir.

Hattâ, Almanya ve İtalyanın Nyon konferansı neticelerine zahiren iştirak ettiklerini farzettığımız zaman dahi vaziyet değişmiş olmayacaktır.

★

Bütün vaziyeti kurtaracak olan çare, gayet basit, gayet ehemmiyetsiz gibi görünen bir şeydi: Valencia hükümetine olduğu gibi, Burgos hükümetine karşı da resmî bir hükümet ve devlet muamelesi etmek. O zaman Franco hükümetinin gemileri, serbestce bayraklarını çekerler ve denizlerde, enternasyonal hukuk kaidelerine göre, istedikleri gibi hareket ederlerdi. Halbuki, bir kısım devletler bu hükümeti tanımıyorlar, yani muhtelif sebeplerden dolayı tanımak istemiyorlar. Bu tanımayan bayrak, her hangi bir harb gemisi üzerinde görüldüğü zaman enternasyonal deniz hukukunun kanun ve kaideleri dahilinde hareket edemeyecek demektir. Böyle olunca o gemi de Akdenizde korsan gemisi telâkki edilmek üzere lüzum gelir. Nyon konferansının verdiği karar da bundan ibarettir.

İtalya ile Almanya, resmen tanıdıkları bir bayrağı Akdenizde korsan gemisi olarak telâkki edebilir mi? Buna imkân yoktur. Şu halde, bu iki memleketin Nyon kararlarına iştirak etmeleri imkânı yoktur. Olsa olsa bazı kayıtlar ve şartlar altında vukua gelecek bir iştirak mevzuu bahsolabilir ki öbür taraf için de bugün bu gibi kayıtlar ve şartları kabul etmeye imkân yoktur.

Her dakika kaptan Nemo'nun torpillerine hedef olmak tehlikesinde bulunan sulh gemisinin yolcuları, bu tehlikeyi görmüyorlar mı? Bunu görmemelerine ihtimal tasavvur edilemez; fakat, buna rağmen, onlar bu işi halledecek bir karara, yani Burgos hükümetini resmen tanıma kararına varamıyorlar.

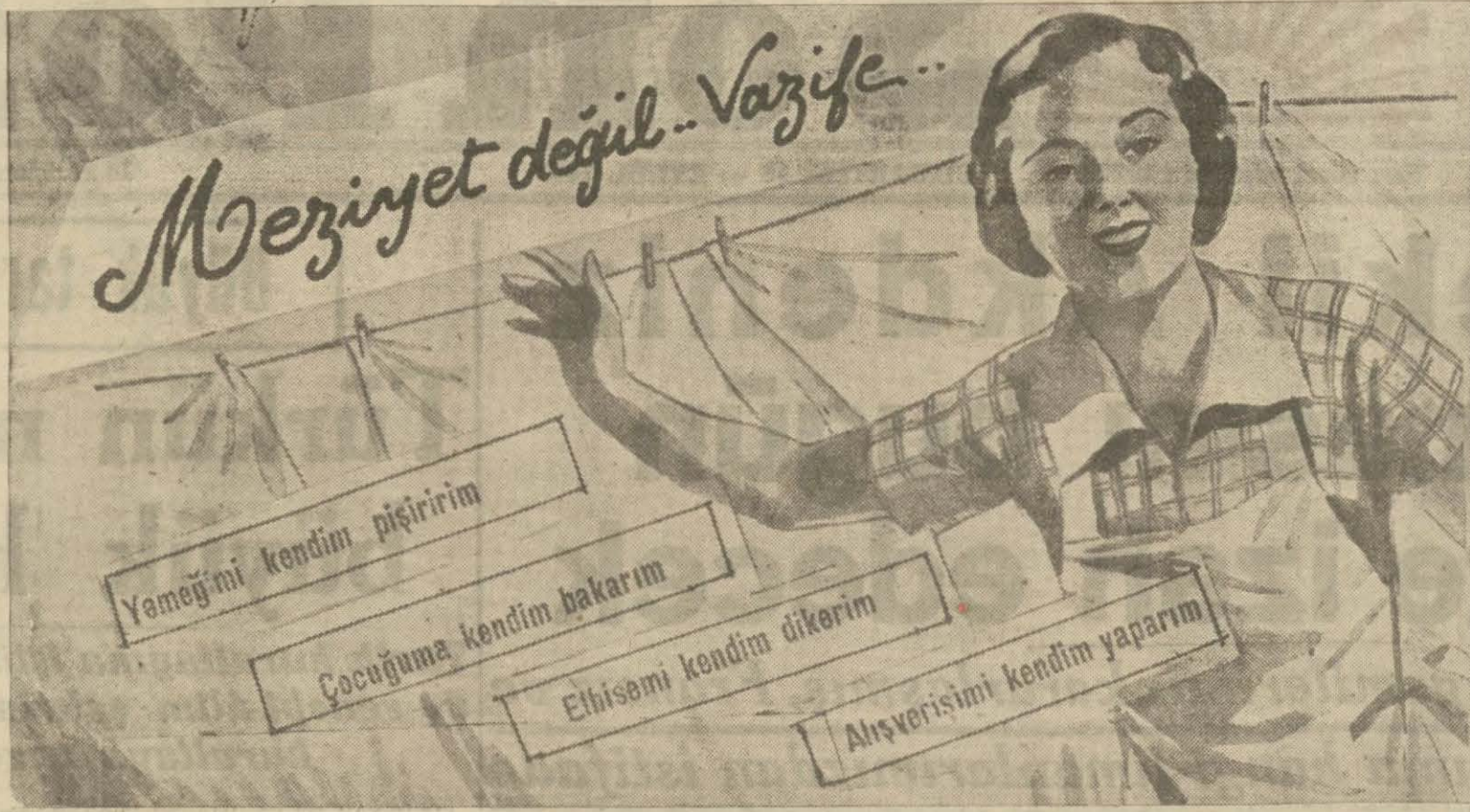
★

Acaba bu karara neden varamıyorlar? Avrupa baştanbaşa meşruiyetçi oldu da muayyen bir ana kanuna dayanan meşruiyet dahilinde hüküm süren bir hükümete karşı her hangi bir isyan fikrini kabul etmekten istinkâf mı ediyor? Bunu farzetmeğe mahal yoktur. Çünkü, şimdiki kadar Avrupa bu tarzda isyanları çok kolay kabul etmiştir. Değil böyle, her hangi bir içtimaî sınıfa karşı harb açmış olan diğer bir içtimaî sınıfın kütle halinde isyanlarını, alelâde şahısların yaptıkları hükümet darbelerini bile kabul etmeye alıştı. Bugün, bir kısım Avrupa devletlerini bu meselede gayet ihtiyatkâr ve meşruiyetçi yapan sebepler büsbütün başka şeylerdir. Bir taraf, Franco

(Devamı 11 inci sayfada)

Resimli Makale:

✕ Ev kadını.. ✕

Bir Amerika gazetecisi şimal memleketlerinde tetkikat yaparken İsveç kraliçesi ile konuşmuştu, kraliçeye sarayda kendisine en büyük zevk veren meşgalesinin ne olduğunu sormuştu, kraliçe:

— Kocam için reçel, pasta hazırlamak, sevdiği bazı yemekleri elimle pişirmek, cevabını verdi.

Avrupanın şimal memleketleri ile Almanyada ve İngilterede bir kadının mevkii ne olursa olsun ev işleri ile bizzat meşgul olması bir mezhiyet olarak sayılmaz, bilâkis gayet tabii bir vazife olarak görülür, ev işlerini yapan kadına ev hanımı, yapmıyana da zevk ve eğlence oyuncağı denilir.

SÖZ ARASINDA

Bir futbolcunun
Karısı kocasını
Nasıl seyredir

Bir İngiliz gazetesi, yukarıda görüldüğünüz resmi bastıktan sonra altına şu ibareyi yazmıştır:

«Evet, bu kadının kocasının bir futbolcu olduğu anlaşılıyor.»

Filhakika güzel kadın, Crystal Palace takımında sağ haf oynayan Nick Collins'in karısıdır ve resim bir maç esnasında alınmıştır.

Zayıf insanlar şişmanlardan
daha çok yaşıyorlar

Amerika sigorta kumpanyaları birliğinin bugünlerde neşrettiği bir istatistikte, ölüm ihtimali şişmanlara nisbetle zayıflarda daha az gösterilmektedir. Şişmanlar, zayıflardan ziyade muhtelif kalb marazları, şeker, böbrek ve karaciğer hastalıklarına maruzdurlar. Kolera ve veba gibi hastalıklar ise hem zayıf hem de şişman insanlara aynı surette tesir etmektedir. Yalnız zayıflar ekseriyetle şişmanlardan daha kolay vereme yakalanmaktadır. Buna rağmen zayıflar için uzun yaşamak ihtimali daha fazladır.

Bu istatistiği neşredenlerin çok yaşamak ihtimali hakkında çıkardıkları netice şudur:

Bir adamın otuz yaşında iken ağırlı-

HERGÜN BİR FIKRA

Derece derece

Adamın biri her akşam karısını dövülmüş; kadın da her dayak yeyişinde:

— Allah sana ömür versin kocacığım!

Dermiş. Adama bir gün merak olmuş:

— Karı, demiş, ben seni ne vakit dövsem, sen «Allah sana ömür versin» diyorsun? Yoksa dayak yemek hoşuna mı gidiyor?

Kadın cevap vermiş:

— İlk kocam beni azarlardı; öldü. O öldükten sonra sana vardım; sen dövüyorsun; eğer sen de ölürsen, ben de başka bir kocaya varırsam, her halde üçüncü kocam beni ilk evlendiğimiz gün öldüreceklerdir. Onun için senin ömrüne dua ediyorum.

Amerikada telgrafla
Buse göndermek

Amerikanın telgraf kumpanyalarından biri, artık «telgraf buseleri» denilen telgrafların çekilmesini kabul etmemektedir. Son günlere kadar Amerikada telgrafla buse göndermek âdet olmuştu. Böyle telgrafları götüren müvezzel telgraf çekenin hesabına gönderileni öpmek mecburiyetinde bulunuyordu.

Telgraf kumpanyasının buseyi ilga etmesinin sebebi, müvezzellerin her buse için ayrıca ücret istemeleri olmuştur. Müvezzeller otuz beş yaşına kadar olan kadınları öpmek için beş ve daha yukarı yaşta bulunanları öpmek için de on dolar ücret istemişlerdir.

Bu telgraf buselerinin garabetlerinden birisi de bazı telgraf gönderenlerin kendi hesaplarına öpecek müvezzellerin nasıl adam olacağını tayin etmeleriydi. Kimisi bunun esmer veya sarışın, kimisi genç ve yahut yaşlı olmasını şart koyarlardı! Şi, boyunun santiminden beş kilo fazla olur ve adam elli yaşına kadar yavaş yavaş zayıflayıp da kilosunu boyunun nisbetinden daha aşağı inerse o adamın ömrü uzun olur.

Sinema yıldızları
Ne biçim şapkalardan
Hoşlanırlar

Holivud'un meşhur kadın şapkacısına göre, şapka hususunda en ussal müşteri Ginger Rogers'tir.

Ginger Rogers'in geniş bir yüzü, büyük gözleri vardır. Onun için de hangi şapkayı giyse yakışır.

Mary Pickford'a gelince, o daha ziyade sarık biçimi şapkalara tercih eder. Her seferinde 20, 30 şapka birden satın alır. Umumiyetle, bir şapkayı bir kere giydikten sonra, tanıdıklarına hediye eder.

Gene aynı şapkacı, Jeannette MacDonald'ın, bütün kahzını hazırlamıştır. Jeannette MacDonald, ekseriyetle tuvaletin kumaşından şapkalara yapılarak giyer. Geniş kenarlı büyük şapkalara da sever.

Greta Garbo, erkek şapkasını beğenir. Hep fôtr biçimi şapkalara giyer. Ve güzel gözlerini göstermek için daima şapkayı arkaya iter.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir kadın okuyucumuz anlattı:

«Yolda çorabım yırtılmıştı, çok ta fena duruyordu. Hemen değiştirmek istedim, gözüme ilişen ilk tuhafiyeciye girdim, İktisad Vekâletinin halkı çürük çorabı almaktan kurtarmak için çorabı fabrikalarını damgalı ve ipek olup olmadığı yazılı çorabı yapmaya icbar ettiğini biliyordum. Bunlardan istedim:

— Yoktur, daha hiçbir fabrika bu çeşid çorabı yapmamıştır, dediler.

İnanmadım. Bir defa karar vermişim, Beyoğlu caddesin-

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

de ne kadar tuhafiyeci varsa hepsine de birer defa uğradım, gerçekten yoktu. Gene bir çürük çorabı alarak ayağımdakini değiştirdim, fakat eve dönmeyen bu yenisi de söküldü.»

İktisad Vekâletinin damgalı ve yazılı çorabı yapmak için tesbit ettiği müddet henüz bitmemiştir, fakat mühim bir kısmı geçmiştir, bu dinlediğimiz hikâyeye gösteriyor ki çorabı fabrikaları elân eski şekilde çalışmakta devam etmektedirler. Meydanda damgalı ve yazılı bir tek çorabı mevcut olmadığı için biz buna inanıyoruz, fakat ey okuyucu sen:

Sözün Kısası

Serbest delilerden:
Çam deviren

E. Talu

Buna patavatsız, densiz, savruk derler. Hiç şüphesiz ki şuurun da, muhakemesinde bir eksiklik, müvazenesinde bir kusur vardır. Aklına geldiği anda, bilâmuhakeme ve bilâteenni söylemek ihtiyacı vardır. Ucu nereye varacak? Onu asla düşünmez. Ve devirdiği çamın farkına varınca da, şaşalar, onu düzeltmeğe uğraştıkça yenisini devirir.

Bu huy, sanırsınız ki ciğerlerine işlemiştir. Onun sebebine binbir macera geçirdiği, başına gelmedik musibet kalmadığı halde gene mütevebbih olmaz.

«İnsan bir lâkırdıyı sarfetmezden önce, dilini ağzının içinde yedi defa çevirmelidir!» diye haniya bir baba nasihatı vardır. Bu, sanırsınız ki «çam deviren» e göre söylenmiş değildir. Lâkırdı, akla gelir gelmez, bozuk bir otomatik makineye atılıp da geri gelen paralar gibi, doğruca ağzına, oradan da diline kayıp, ânide dudaklarından dışarıya fırlar. Meselâ:

— Şu gudubet karı da kim, Allah aşkına? diye sorar.

— Zevcem!

Güya tashihe kalkışır:

— Refikanız bayanı biliyorum. Onun yanındaki mendeburu sordum.

— Kızım!!

Çam deviren çabuk enayileşir.. afallar. Devirdiği çamla alâkadar olan zatın alık alık yüzüne bakar.

Fakat uslanmış olmaz. On adım ötede bir şaheser daha yumurtlar. Yaşlıca bir adamın yanına sokulup, beraberindeki genç karısını işaretler:

— Maşallah! Kerimeniz size ne kadar benziyor! der.

Demese, sussa olmaz mı? Lâkin o zaman onun, benliğinden feragat etmesi lâzımdır.

Körün yanında gözden, topalın yanında bacağının sağlamlığından bahseder; iskandalı bir surette boşandığı cümlece malûm olan bayanın kocasından haber sorar; genç kızlara: «Çocuğunuz var mı?»; haremağasına: «Evlî misiniz?» sualinde bulunur.

Çam deviren muzır değil, fakat müz'ic'tir. Sosyal toplantılarda bulunmamasına itina edilir. Lâkin o, bunun da farkına varmaz.

— Acaba beni niye çağırmadılar?

Diyerek, bir çam da kendi kendine devirir.

E. Talu

Bir adam damdan düştü öldü

Küçük Ayasofyada 70 yaşlarında Mehmet evinin damını tamir ederken düşmüş, ağır surette yaralanmıştı. Mehmet kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde dün ölmüş, cesedi muayene eden tabibi adil Enver Karan, ölümün kat'i sebeplerini tesbit için Morga kaldırılmasına karar vermiştir.

BU GÜNkü
HAVA
VE TAKVİM

Dün hava rüzgârlı geçti

Kandilli rasat istasyonunun verdiği malûmata göre dün hava açık ve rüzgârlı olarak geçmiştir.

Hararet derecesi gölgede en fazla 27, en az da 17 olarak kaydedilmiştir.

Rüzgâr saniye de 9 metre sür'atle yıldızdan esmiş, rutubet derecesi de 60 olarak tesbit olunmuştur.

Dün öğleden sonra barometre 762 yo yükselmiştir.

Güneş : 5.43 — Öğle : 12.08
Kıvı : 15.33 — Akşam : 18.19
Yata : 19.40 — İmsak : 4.03
Kıvı sene 1353 — Arabî sene 1350

Hızır 136

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar 100 bin Çin askerini Şimal cephesinde ihata ettiler

Çinin Şimalinde 80 bin Japonla 300 bin Çinli arasında şiddetli muharebeler olmaktadır

Londra 17 (Hususî) — Halen şimali Çinde, Çin - Japon muhasamatının başlangıcındanberi en büyük ve şiddetli muharebe cereyan etmektedir. Mükemmel surette mücehhez bulunan Japon kıt'aları ileri hareketlerine devamla Pekin - Hankeu demiryolunun bir kısmını ele geçirmiş ve yüz bin Çin askerini Çolu vadisinde ihata etmişlerdir.

Şimali Çinde çarpışan Japon askerinin adedi 80 bin, Çinlilerin ise 300 bin tahmin edilmektedir. Sayı itibarile Japon - ara teveffük eden Çinliler, silâh ve mo-

törlü vesait bakımından pek geri kalmaktadırlar.

Japonlar, son 24 saat içinde 12 mil ilerlemiş olduklarını bildirmektedirler.

Çinlilerin muvaffakiyetleri

Diğer taraftan Çinliler de Şanghayda muvaffakiyet kazandıklarını iddia etmektedirler. Şanghay civarındaki Japon ihraç noktaları şiddetle bombardıman edilmiştir.

Japonlardan 100 kadar telef olduğu ve diğerlerinin de ric'at etmek mecburiyetinde kaldıkları iddia edilmektedir.

Şanghayda şiddetli yağmurlar başlamıştır. Yiyecek kıtlığı baş göstermesinden endişe edilmektedir.

Nankinden bildirildiğine göre Çin tayyareleri Svatov önünde bir Japon harb gemisini batırmışlardır.

Çinlilerin müdafaa hattı

Nankin 17 (A.A.) — Çinliler şimali Çindeki Japon ileri hareketini durdurmak için Paotingfu ile Çangçu arasında bir müdafaa hattı tesis etmişlerdir. Paotingfu şehrinde 350 bin kişilik bir garnizon tesis edilmiştir.

Akdenizin emniyetine dair dün Cenevrede bir itilâf daha imzalandı

Cenevre 17 (Hususî) — Akdeniz konferansı bugün, biri saat 12 de ve diğeri de saat 18 de olmak üzere iki toplantı aktederek, denizüstü gemilerle tayyarelerin gayrimeşru hareket ve faaliyetlerine müteallik munzam itilâfları kabul etmiştir.

İtilâfname, konferansa iştirak eden devletlerin mümessilleri tarafından imzalanmıştır. İtilâfname mucibince, 936 tarihli Londra deniz anlaşmasına muhalif hareket eden denizüstü gemileri ve açık denizlerde ticaret gemilerine hücumda bulunan tayyareler korsan sayılacak ve imha edileceklerdir.

Bu mütemmim anlaşmada kabul edilen hükümlere göre, bu nevi tecavüzlerde tıpkı denizaltı gemilerinin tecavüzü gibi tenkil edilebilecektir. Maamafih, Politisin talebi üzerine şurası tasrih olunmuştur ki, kendi karusularını kontrol edecek olan devletler serbesti hareketlerini muhafaza edeceklerdir.

Londra 17 (Hususî) — Bir Fransız harp gemisi Cezayir sahilleri açıklarında bir Fransız ticaret gemisine hücumla hazırlanan bir Frankocu kruvazörünün yolunu keserek, sahadan uzaklaşmağa mecbur etmiştir.

Kontrol deniz vazgeçiliyor

Londra 17 (A.A.) — İngiltere ve Fransa İspanya etrafındaki kontrol deniz vazgeçmişlerdir.

Bu kararın ittihaz edilmesine sebep, ademi müdahale prensibini tatbik için karakol gezen gemilerin Akdenizde kor-sanlığı tenkil vazifesinde daha ziyade işe yarayacakları mülahazasıdır.

İtalyan gemileri Sovyet limanlarına uğramıyacak

Bükreş 17 (A.A.) — Gazetelerin bildirdiğine göre, Köstencedeki İtalyan seyri-sefain kumpanyası acentası, Romadan İtalyan gemilerinin Karadenizde Sovyet limanlarına hareketini meneden bir emir almıştır.

Kahraman Ordunun sonbahar manevraları

İzmir 17 (Hususî) — Manevra muntakasındaki hazırlık hareketleri devam etmektedir. Sonbahar manevrası yalnız manevra muntakasındaki hareketlerle kalmıyacak, hazerden sefere geçişte yığınak noktalarına en kısa zamanda her vasıtadan istifade ile varış esasları üzerinde çalışılacaktır.

Halkın bu işe alıştırılması sivil memur-

ların da yetiştirilmesi etüd edilecektir.

Bu hareketler sırasında mefruz düşman hava vasıtalarının taarruzundan korunmasını temin eyleyecek tedbirler alınacaktır. Bu vadiye gece hareketlerine de baş vurulacaktır.

Resmî, hususî nakil vasıtalarından hesaplanmış, istifade imkânlarının hakikatle yakınlığı ölçülecektir.

Pariste askerî mahiyette gizli bir teşekkül meydana çıkarıldı

Paris 17 (A.A.) — Esrarengiz bir katil hâdisesi münasebetile yapılan tahkikat, azası Cagoulards adını taşıyan hakiki bir teşekkül mevcut olduğunu ve bu teşekkülün askerlik haricinde askerî mahiyette bulunduğunu meydana çıkarmıştır.

Pariste ve vilâyetlerde yapılan taharriyat, bir miktar esliha ve mühimmat meydana çıkarılmasına medar olmuştur. Cagoulards'lar, müfrit sağ cenah fırkalarına mensupturlar.

Bu işin Presbourg ve Boissiere sokaklarında yapılmış olan suikastlarla bir alakası olmadığı meydana çıkarılmıştır.

Bu sabah gelen Profesörler

Pazartesi günü toplanacak olan büyük tarih kongresinde bulunmak üzere bu sabah da şehrimize üç profesör gelmiştir. Bu profesörler bay Rifka, bay Dortvil, bay Pişerofskidir. Diğer profesörler de bugün geleceklerdir.

Peştede Arbedeler

Peşte 17 (A.A.) — Nasyonalistlerin nümayişleri dolayısıyla bir takım arbedeler zühur etmiştir. Arbedeler esnasında tüfekler patlamıştır. On dört yaralı vardır. Altı kişi tevkif edilmiştir.

Seyit Rıza maktul Karısını bir türlü Unutamıyor

Elâziz 17 (Hususî) — Seyit Rızanın isticvabına bugün de gizli olarak devam edilmiştir. Seyit Rızanın mühim işsaatta bulunduğu, aşiret reislerinin iç yüzünü anlattığı anlaşılmaktadır.

Yoğurt ve süt ile beslediği maktul karısını hatırlardan çıkaramıyan Seyit Rıza mütemadiyen:

— Ah Besi diye, içini çekmektedir. Seyit Rızanın, diğer reislerle birlikte muhakemeleri çok yakında Tuncelinde başlayacaktır.

Su sporlarında İstanbul birinci

İzmir 17 (Hususî) — Türkiye su sporları birincilikleri neticelendi. 200 metre serbestte Mahmut İstanbul, 100 metre sırtüstünde Şamil İstanbul, 1500 serbestte Halil İstanbul şampiyon oldu.

İstanbul muntakası 73 puanla birinci, Balıkesir 40 puanla ikinci oldu. Madalyalar tevzi edildi. — Adnan

Japonyada 1940 Olimpiyat hazırlıkları Geri kaldı

Tokyo 17 (A.A.) — 1940 olimpiyadı Japon teşkilâtı komitesi, Japon hükümetinin şimdilik her hangi bir malî yardında bulunacak vaziyette olmaması sebebiyle her türlü ihzari faaliyetin ve masrafı mucip olacak diğer çalışmaların Çin-Japon anlaşmazlığının sonuna kadar muvakkaten tatil edilmesi lâzım geldiğini bildirmiştir.

Bafrada bir cinayet Bir adam iki kadınla bir erkeği öldürdü

Bafrada feci bir cinayet olmuş, bir adam iki kadınla bir erkeği öldürmüş, bir bekiyi yaralamış, kendisi de öldürülmüştür. Bu adam Domuz ağı köyü muhtarı 35 yaşında, evli ve altı çocuklu Aslan Kaplan'dır. Aslan Kaplan evli olmasına rağmen Bafranın Rıza mahallesinde oturan şiracı Alinin Fatma isminde 24 yaşındaki balızına âşık olmuş, onu köye götürmek istemiş, Ali razi olmamış, Aslan Kaplan da kızmış, evvelâ Aliyi, sonra karısını zeyi, daha sonra da balız Fatmayı öldürmüştü ve kaçmaya başlamıştır. Bu esnada kendisini yakalamak isteyen mahalle bekçisini de yaralamış, kendisi de atılan kurşunlarla öldürülmüştür.

Sahte bir Yüz liralık

Haber verildiğine göre Ahmet oğlu Ramazan isminde birisinin Doççe Oryant bankın İstanbul şubesine ibraz ettiği yüz liralığın sahte olduğu anlaşılmış, hakkın takibata başlanmıştır. Ahmet oğlu Ramazan manifatura tüccarı olduğunu söylemiş ve parayı aldığı yerin adresini vermiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Türk mühendisinin, Türk işçisinin büyük eseri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

len Gölcük yağ gemisi dün İzmirden limanımıza gelmiş ve Dolmabahçe sarayı önünde demirlemiştir. Geminin süvarisi binbaşı Hulki, çarkçısı yüzbaşı İhsandır.

Gemi, dün saat 10 da İzmir deniz komutanlığı önünden hareket etmiştir. Gölcük gemisinde Millî Müdafaa Vekâleti imalât şubesi müdürü Rıza, deniz fabrikaları umum müdürü albay Naim Arnas, fabrikalar ikinci müdürü Hüseyin, inşaiye mühendisi yüzbaşı Ata ve diğer subaylar bulunuyorlardı.

Gemi deniz tecrübeleri ve manevralar yaparak bazan 12 mil, bazan 10 mil veya dah az sür'atle yoluna devam etmiştir.

Geminin karşılanması

Gemiyi karşılamak üzere deniz erkânı ve matbuat mümessilleri Güven ve Kartal motörlerle saat 15,15 de köprüden hareket etmişlerdir. Bu zevat arasında eski donanma kumandanlığından mütekait Halim, İstanbul deniz komutanı yarbay Mahmut Gökboro, deniz lisesi müdürü albay Ertuğrul, deniz gedikli mektebi müdürü Hilmi, eski liman müdürü Hamdi bulunuyorlardı.

Motörler Moda açıklarına geldikleri vakit, Gölcük yağ gemisinin, denizin üstünde bir yağ gibi kayarak gelmekte olduğu büyük bir sevinçle görülmüştür. Cumhuriyet idaresinin gelikten bu canlı eserini herkes uzaktan durbünle takip ediyordu.

Gölcük gemisi 12 mil sür'atle saat 16 da Moda açıklarına gelmiştir.

Gemi, harb gemileri renginde ve tıpkı güzel bir yata benzemektedir. Biraz sonra Gölcük gemisi durmuş ve motördeki zevat gemiye geçmişlerdir. Albay Naim Arnas ve diğer deniz subayları bizim gelenleri karşılamışlardır. Albay Naim Arnas ve diğer subaylarımız gelenler tarafından tebrik edilmişlerdir.

Deniz gedikli mektebi her sınıf talebesinden ayrılan bir talebe grubu, arkadaşları namına albay Naim Arnasa bir buket takdim etmişler ve kendisini tebrik ile talebelerin şükranlarını bildirmişlerdir.

Gemi karşılamaya gelenleri aldıktan sonra Boğaziçine doğru yoluna devam etmiş ve Dolmabahçe sarayı önüne gelecek demirlemiştir. Gölcük, makine (dizel) hariç diğer bütün aksamı yerli olarak yapılmıştır. Albay Naim Arnas, inşaiye mühendisi yüzbaşı Ata ve diğer kıymetli arkadaşlarının mesailerile meydana gelmiştir. Geminin inşasında yalnız Türk işçisi çalışmıştır.

Gemi, subaylarla efradın istirahatleri için de kamaraları muhtevidir ve geniş, güzel bir salonu vardır. Şunu da kaydedelim ki, yağ gemisini yapmak bir harb gemisini yapmak kadar ince bir teknik işidir. Türk deniz mühendisleri bunda tamamilen muvaffak olmuşlar ve en son sistem bir gemi kurmuşlardır. Denebilir ki, büyük Avrupa devletleri donanmalarında bile bu kadar güzel ve modern bir gemi pek azdır. İnşaatın resaneti itibarile de en yüksek deniz fabrikaları inşaatile korkmadan mukayese edilecek derecededir.

Eski bahriye kumandanı Halim bu gemi hakkında bana dedi ki:

— Bu gemi: «Türk her şeyi yapmağa kadirdir» sözünün elle tutulur bir delilidir!

Bir müteahhissıla da konuştum, dedi ki: — İngiliz fabrikalarında dahi inşaat bu kadar iyi olabilir.

Geminin çok nazik subayları davetlilere izahat verdiler. Ve her tarafı gezdirdiler.

Gölcük gemisinin inşaatına iki sene evvel başlanmıştır. İlk ve nümune gemisi olan Gölcüğün inşaatına çok ehemmiyet verilmiştir. Gemi pazartesi gününe kadar kalacak ve tarih kongresi münasebetile Dolmabahçe sarayında açılacak olan tarih sergisinin Atatürk devrine ait deniz kısmının bir nümunesi olmak üzere görülecek ve gezilecektir.

Atak Mayn gemisi

Pek az zamanda inkişaf eden Türk harb gemileri inşaatından olmak üzere okuyucularımıza bir müjde verelim:

Gölcük deniz fabrikasında gene Türk malı olarak Atak mayn gemisi inşa edilmektedir. Bütün aksamı kızak üzerinde yapılmakta olan bu gemi cumhuriyet bayramında denize indirilecektir.

Bundan başka fabrikada iki adet teşapope (mayn romkörü) yapılmıştır.

Türk denizciliği büyük sür'atle yükselmektedir. O kadar ki, kısa senelerde bu eserleri göğsümüz kabarak gördükten sonra gene pek yakın yıllarda büyük harb gemilerimizi de yapacağımıza dair kat'i kanaatlerimiz de bir kat daha kuvvet bulmaktadır. Karabük demir fabrikamız kurulunca bütün malzemesi Türk malı olarak dritnotlar yapacağımız seneler uzak değildir.

Boğazın çırpınan suları üstünde bir gelin kadar sevimli ve bir muharib kadar haşmetli duran (Gölcük) den ayrılırken ona doymadığımızı hissediyoruz.

Tevfik Necati Kozol

İkinci gemi kızığa konuluyor

Adapazarı 17 (Hususî) — Gölcük yağ gemisinin tecrübeleri muvaffakiyetle neticelendi. Gemi Marmaraya açılırken büyük tezahürat yapıldı. İkinci gemimiz de kızığa konulmak üzere.

Atatürk yarın Şehrimizi Şereflendiriyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şehrimizi şereflendirecek olan Ankara'yı teşrif buyurmuşlardır. Büyük Önderi, Ankara valisi Tandoğan, mevki ve jandarma kumandanı Polatlıda, Başvekil İsmet İnönü ile bazı vekiller Etimes'udda, diğer vekillerle mebuslar ve Vekâletler ileri gelenleri, merkez kumandanı ve emniyet direktörü ve kalabalık bir halk kütlesi de Ankara istasyonunda hararetle karşılamışlardır.

Atatürk karşılayıcıları iltifatta bulunmuşlar ve yeni yapılan Ankara istasyon binasını gezdikten sonra Çankayayı teşrif etmişlerdir.

★

Ankara 17 (Hususî) — Atatürk treninden indikten sonra yeni gar binasını gezmiş ve takdirlerini alâkalılara söylemek lütfununda bulunmuştur.

Atatürk yarın geliyor

Ankara 17 (Hususî) — Cumhurreis Atatürk, Başvekil İnönü ve ekseri vekiller tarih kongresinde bulunmak üzere yarın akşam İstanbul hareket edeceklerdir.

Meb'uslar için de yarın akşam hususî bir tren tahrik edilecektir.

Frankoculara Denizaltı gemileri Gönderilmiş

Londra 17 (Hususî) — İspanya nasyonalistlerinin elinde kaç denizaltı gemisi bulunduğu meselesi bir muamma şeklini almıştır.

General Delyano'nun bundan evvel yapmış olduğu beyanata göre, sivil harbin başlangıcından sonra Frankocular, dört denizaltı gemisi satın almışlardır.

Halbuki İtalyan mültecileri tarafından Fransada neşredilen bir mecmuada yazıldığına göre İtalya hükümeti, İspanya nasyonalistlerine 12 denizaltı gemisi göndermiştir.

Numaraları ve işaretleri mecmuada yazılı olan bu denizaltılarının idare ve sevki İtalyan bahriyelileri tarafından yapılmaktadır.

Roma hükümeti, mecmuanın bu iddiasını tekzip etmiştir.

Harp vaziyeti

Madrid, 17 (A.A.) — Cumhuriyetçilerin kuvvetleri, Cerro de Laguid ve Cuesta de Las Perdices muntakalarında düşmanı püskürtmüşlerdir. Cuesta de Las Perdices'de Cumhuriyetçiler, âsilerin kânunusanide ele geçirmiş oldukları İspanya'yı yavaş yavaş istirdat etmişlerdir.

Viyana panayır binası yandı

Viyana 18 (A.A.) — Viyananın ötedenberi bütün sergi ve fuarlarının kurulduğu binada yangın çıkmış ve büyük hol yanmıştır. Ateş civardaki binaları da tehdit etmektedir. İnsan zaiyatı olup olmadığı belli değildir. Yangının sebebi de henüz tesbit olunamamıştır.

Yanan bina, 1873 de ilk beynelmilef Viyana panayırının kurulması münasebetile yapılmıştır.

Otobüscüler tramvay durak yerlerinden istifade etmek istiyorlar

Maçka ile Beyazıt arasında işleyen otobüs servisinde çalışan arabaların sayısı çoğaltılmıştır. Otobüsler Maçka ile Beyazıt arasında hergün vasatı olarak dört bin yolcu taşımaktadır. Sabahleyin işleyen otobüslerle Maçkadan İstanbul cihetine giden yolcu sayısı, Beyazıttan Beyoğlu cihetine geçenlerden bir misli fazladır.

Otobüscüler kendilerine tahsis edilen durak yerlerinden de memnun değildir. Zira, bu durak yerleri tramvay durak yerlerinden uzak yerlerde. Halbuki otobüscüler tramvay durak yerlerinden kendilerinin de istifade etmelerini istemektedirler. Saniyen Karaköyden Tepebaşına ve Tepebaşından Parmakkapıya kadar olan mesafe dahilinde otobüslerin yolcu alıp vermelerine müsaade olunmamıştır. Keza, Taksimden Tepebaşına gelirken tram-

vay caddesini notobüslere takip ettirilmemesi bu taraftaki istifadeyi de hiçe indirmiştir. Diğer hatlarda da otobüs çalışanlar aşağı yukarı bir çok müşkülattan şikâyetçilerdir. Otobüscüler, şehir dahilinde işleyen otobüslerin bir elden idare edilmedikçe yani, bir otobüscüler birliği kurulmadıkça bu şikâyetlerin önu alınmayacağı kanaatinde dirler.

Şehir otobüsleri belediyeye bir hayli varidat temin etmektedir. Maçka ile Beyazıt arasında işleyen otobüslerden bir ay zarfında belediyeye verilen yüzde onları miktarı bin beş yüz lira tutmaktadır. Kuvvetli tahminlere göre belediye şehir dahilindeki otobüslerden bir sene yüzde on hakkı olarak 70 bin lira almaktadır. Buna köprü resmi de ilâve olunursa kabarık bir yekün elde edilmektedir.

Yeni ders yılında ortamektep ve liselerde okutulacak dersler

Genç kız arın da erkek talebeler gibi askerlik dersleri görn.eleri için bakanlık tarafından emir veriliyor

Kültür Bakanlığı on iki gün sonra başlayacak olan yeni ders yılı içinde orta mektepler ve liselerde okutulacak dersler hakkındaki kararını alâkâdarlara bildirmiştir. Tanzim edilen programa göre orta mektep dersleri şu şekilde okutulacaktır.

Riyaziye dersleri; orta okulun birinci ve ikinci sınıfında geçen sene okutulan riyaziye kitaplarından ve üçüncü sınıfta bu yıl bakanlık tarafından hazırlatılan riyaziye kitabından okutulacaktır.

Fen bilgisi ve kimya; birinci ve ikinci sınıflarda fen bilgisi okutulmayacak, üçüncü sınıfta bu sınıfa mahsus olan fen bilgisi ile birlikte bu yıl ilâve edilen kimya dersi üç saat içinde okutulacaktır.

Fizik; bu yıl yalnız ikinci sınıfta üç saat olarak okutulacaktır, laboratuvar saati buna dahildir.

Biyoloji ve hıfzıssıhha; eski programa göre ikinci sınıfta iki saat ve üçüncü sınıfta üç saat okutulacaktır.

Tabii ilimler; Bakanlık tarafından hazırlatılmış olan yeni kitaba göre, bu sene yalnız birinci sınıfta üç saat içinde okutulacaktır. (Laboratuvar saati buna dahildir.)

Elyazısı; kız ve erkek talebe için

Yanan adliye Arasında Hafriyat yapılacak

Sultanahmette yanan adliye binasının yerinde Fransız Enstitüsü ile müştereken Müzeler Umum Müdürlüğünün eski Bizans eserlerini çıkarmak üzere yaptıracağı hafriyat teşrinievvelin bidayetinde başlanacaktır. Bu hususta Fransız Enstitüsü ile Maarif Vekâleti arasında tam bir anlaşma olmuştur. Bir kaç senedenberi Arasta sokağında hafriyat yapmakta olan İngiliz profesör Bakster Bizans sarayının antresini meydana çıkarmıştır. Burada 150 metre murabalık bir sahada mozayik döşelidir. Yanan adliye binasının altında ise antresi meydana çıkarılan sarayın muayede salonu bulunmaktadır. Bu bakımdan burada yapılacak hafriyat daha ehemmiyetlidir. Bundan sonra Türk eserlerinden gayri eserleri meydana çıkarmak üzere hafriyat yapmak isteyen sermaye sahipleri ile Müzeler Umum Müdürlüğü de müştereken çalışacaktır.

Yurdumuzun topraklarında mevcut eski Türk eserleri ise halen Türk Tarih Kurumu tarafından çıkarılmakta-

müşterek olarak birinci sınıfta iki saat okutulacaktır.

Askerlik dersleri; ikinci ve üçüncü sınıflarda ikişer saat okutulacaktır. (Kızların askerlik dersleri için emir verilmek üzere dir.)

Kızlar birinci sınıfta iki saat beşik - dikiş dersi gösterilecektir. (Bu saatler esnasında erkek talebe okul idaresinin münasip göreceği şekilde meşgul edilecektir.)

İkinci ve üçüncü sınıflarda kızlara birer saat beşik - dikiş gösterilecektir. Bu saatler erkeklerin askerlik saatlerinden alınacaktır.

Liselerin ikinci devresinde de dersler aşağıda gösterilen şekilde okutulacaktır:

Derslere aid olan saatlerde değişiklik yoktur.

Edebiyat, filozofi, sosyoloji, tarih, coğrafya, yabancı dil, jimnastik, askerlik derslerinin müfredatında değişiklik yoktur.

Liselerin birinci sınıfında (Riyaziye), (Tabii ilimler), (Fizik), (Kimya) dersleri bu yıl Bakanlık tarafından hazırlatılan yeni kitaplardan okutulacaktır. Lisenin ikinci ve üçüncü sınıflarında halen mevcut olan program ve kitaplar takip olunacaktır.

Türkkuşu Filosunun Yeni seyahati

Teşrinievvel ayı içinde bir Türkkuşu filosu memleket dahilinde seyahate çıkacaktır. Bu seyahate iştirak edecekler arasında bu ayın sonunda İnönü kampını ikmal edecek gençler de bulunmaktadır.

Filo Ankaradan hareket edip İstanbulu uğradıktan sonra Karadenize gidecek, oradaki bazı şehirleri ziyareti müteakip Ankaraya dönecektir.

Önümüzdeki senelerde Tarih Kurumunun yaptıracağı ve Müzeler idaresinin Avrupa âlimleri ile müştereken yapacağı hafriyat daha geniş şekilde devam edilecektir.

Evvelâ Trakya'da mevcut 600 höyük Türk Tarih Kurumu tarafından meydana çıkarılacaktır. Her höyük asgari bin lira sarfedilerek kazılmaktadır. Önümüzdeki sene Vizede mevcut dokuz höyük kazılacaktır. Gene önümüzdeki sene profesör Bakster İstanbul'da diğer bazı semtlerinde sondajlar yapmak suretiyle hafriyat mmtakası keşfetmeğe meşgul olacaktır.

Yugoslav manevraları

Mareşal Fevzi Çakmak bu akşam Adatepe ile hareket ediyor

Dost ve müteffik Yugoslav ordusunun bu ayın yirmisinde yapacağı manevralara davetli bulunan Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak Adatepe torpidosu ile bu akşam saat sekizde limanımızdan ayrılacaktır. Adatepe torpidosu doğru Yugoslavyanın Split limanına gidecektir. Fevzi Çakmak oradan trenle manevra sahasına geçecektir. Genel Kurmay Başkanının refakatinde harp akademisi muallimlerinden Albay İzzet, yarbay Cevdet, Milli Müdafaa Vekâleti hava müsteşarı yarbay Şefik ve harp akademisinden binbaşı Şevket bulunmaktadır.

Yugoslav manevraları beş gün sürecektir, bu müddet zarfında Adatepe torpidosu Split limanında Mareşal bekleyecektir.

Bir adam Korkusunun Kurbanı oldu

Kasım paşada oturan, liman şirketi yedek çarhçılarında İsmail Hakkı, Beyoğlunda muhtelif yerlerde raki ve şarap içtikten sonra, evine gitmek üzere hareket etmiştir. Bedreddin yokuşundan inerken arkasından birinin takip ettiğini görmüş, sarhoşlukla mezarlığın duvarı üzerine çıkmış, orada koşarken üç metre yükseklikteki duvardan düşerek yüzünden ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı İsmail Hakkı bağırmağa başlamış, o civarda bulunan karakoldan koşan polislere de "bir kaç kelimeyle, birisi tarafından takip edildiğinden korktuğunu, kaçarken duvardan düştüğünü söylemiştir. Polisler derhal etrafi aramışlar, saklanmağa uğraşan birisini görmüşler, yakalamışlardır. Bunun, Kadri isminde bir genç olduğu anlaşılmıştır.

Kadri, İsmail Hakkıdan alacaklı olduğunu, bunun için arkasından gittiğini, fakat fena bir maksadı olmadığını söylemektedir.

Filhakika, Kadri ile İsmail Hakkının evvelce tanıştıkları anlaşılmıştır. İsmail Hakkı, yaralı olarak kaldırıldığı Beyoğlu belediye hastanesinde dün ölmüştür. Tahkikata ehemmiyetle devam edilmektedir.

Florya yolunda bir kamyon kazası

Dün, Bakırköy - Florya yolunda bir kamyon kazası olmuş, hâdise üç kişinin ağır surette yaralanması ile neticelenmiştir.

Şoför Koçunun idaresinde olan kamyon Floryaya doğru fazla süratle giderken, telsiz istasyonu civarında bir denbire devriler, içinde bulunanlardan Refiğin kolu kırılmış ve Mehmet ile İspiro isminde iki kişi de muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralılar Gureba hastanesine kaldırılmışlar, kamyonun şoförü Koço yakalanmıştır.

SAKARYA

Sineması

Bugün matinelere den itibaren büyük bir aşk... Bir tarih ve kahramanlık sahifesi... olan ve **BARBARA STANVICK** ve **PRESTON FORSTER** tarafından oynanan

İSTİKLÂL SAVAŞI

Fransızca sözlü film. İlaveten: Paramount Journal ve (3 dakika) şayamı hayret ilmi bir film.

Metresini yaralayan ve rakibini öldüren Yasin dün tevkif edildi

Haydarda Bıçakçı Alâeddin sokasında oturan kundura boyacısı Vanlı Yasin metresi Fatmanın seyyar karpuzeu Halil oğlu Salihe kaçmış olmasından muğber olmuş ve Salihi bıçakla vurarak öldürmüştür.

Fatma bir ay kadar evvel Yasinin evinden kaçmış, iddiaya göre kaçarken Yasinin eşyalarını da götürmüştür. Yasin de karakola müracaat ederek eşyalarının geri alınmasını istemiştir.

Karakoldan dönerken de metresile karpuzcu Salihin, kolkola gezmeğe gittiklerini görmüş, yanlarına yaklaşıp Fatmaya demiştir ki:

— Varın siz güle güle oturun.. fakat, benim eşyalarımı ver.. ben gideyim.

İddiaya göre, Fatma, bu isteğe ters cevaplar vermiş, kanı beynine sıçrayan Yasin belinde taşıdığı kamayı çekerek kadını kolundan hafif yaralamıştır. Bu sırada, Salih fırlayıp kaçmağa başla-tileride yetişmiş, Salihi de karnından ve bir kaç yerinden yaralanmış, ondan sonra da kaçmağa teşebbüs etmiştir. Yaralılarını ve etraftan görenlerin bağırma-larına yetişen polis ve bekçiler, Yasin elinde kamasile kaçarken yakalamış-lardır. Yasin cürmünü itiraf, hâdiseyi bu şekilde nakletmiştir.

Sihhi imdat otomobilini derhal Cer-

Poliste :

Bir çocuk kaynar su ile haşlandı
Samatyada Hacıkadın caddesinde 36 numaralı evde oturan A'zminin 7 yaşındaki çocuğu Halid mutfakta oyun oynarken mangal üzerinde kaynamakta olan su tenceresi üzerine devrilmiş, muhtelif yerlerinden yannış, tedavi edilmek üzere Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Bir sabıkalı bir kadını yaraladı

Fatihte Haydarda oturan Mustafa ile karısı Esmâ Şehzadebaşında çimemli bir arsada oturup yemek yerlerken, sabıkalılardan 15 yaşında Refik bir taş atmış, taş Esmânın gözüne icabet ederek yaralanmıştır. Esmâ tedavi altına alınmış, Refik yakalanmıştır.

17 yaşında aşık

Taksimde Sakızağacı caddesinde oturan 17 yaşında Anastasla Tepebaşında oturan 16 yaşında Simon arasında bir kız yüzünden kavga çıkmış, Simon bıçakla Anastası yaralanmıştır. Anastas hastaneye kaldırılmış, Simon yakalanmıştır.

ERTUĞRUL SADI T.K

Bu gece

B yerbeyi
Pazartesi Bebek
tiyatrolarında

Fatma

rahpaşa hastanesine kaldırılan yaralı-lardan Salih fazla kan kaybettiğinden hastanede ölmüştür. Katil, dün ilk tahkikat evrakile adliyeye verilmiştir.

Birinci sorgu hâkimi Yasinin tevkifine karar vermiştir.

Dün Salihin cesedini muayene eden tabibi adil Enver Karan, gömülmesine izin vermiştir. Fatmanın yarası hafif, sihhi vaziyeti yerindedir.

Şehir işleri:

İstidlak muameleleri tamamlanıyor
Belediye tarafından bu sene bitirilecek istidlak muamelelerine devam edilmektedir. Şehzadebaşında kurulan cak konservatuvar binasının yerindeki 27 parçadan 23 ü istidlak edilmiştir. Diğer dört yer için cebri istidlak usulü tatbik edilmek zarureti hasil olmaktadır. Çemberlitaş civarındaki istidlak muamelesi ikmal edilmiş olduğundan burası yakında bahçe şekline sokulacaktır.

Sah binin Ses Artistleri den
MEŞHUR
FİKRİYE
Bu akşamdan itibaren en yeni ve modern şarkılarını
NOVOTNİDE
okuyacaktır.
Fiyatlarda değişiklik yoktur.

Dünya uharrirlerinden
tercümeler serisi : 14
ALEXANDRE DUMAS FILS
La Dam O Kamelya
MUSTAFA NİHAT
Fiati 50 Kuruş
REMZİ KİTABEVİ

Kibar ve adli bir muhitte cereyan eden mühim, alâkabahş ve cazip bir tariheyi tasvir eden

VİCDAN MÜCADELESİ

SÜMER SINEMASININ

Göstereceği ikinci güzel filmidir. Baş rollerde :
JEAN GALLAND — RENE S. CYR — JULES BEERY
İlaveten: EKLER JURNAL ve (MERMER SANAYİ) öğretici film.

Uful etmiş olmasına rağmen Holyvud'un sarışın yıldızı

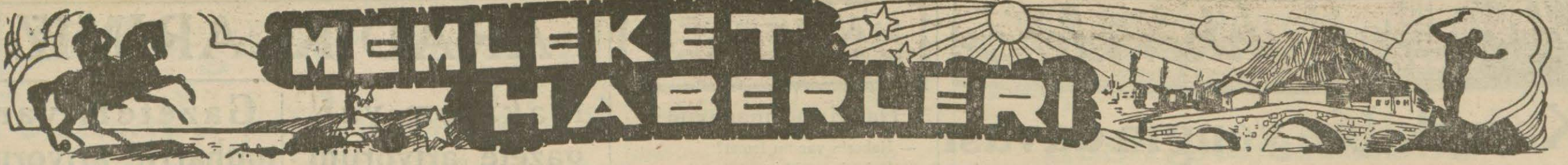
JEAN HARLOW
en son şahoseri olan

İKİ KARILI KOCA

Fransızca sözlü filmi ile

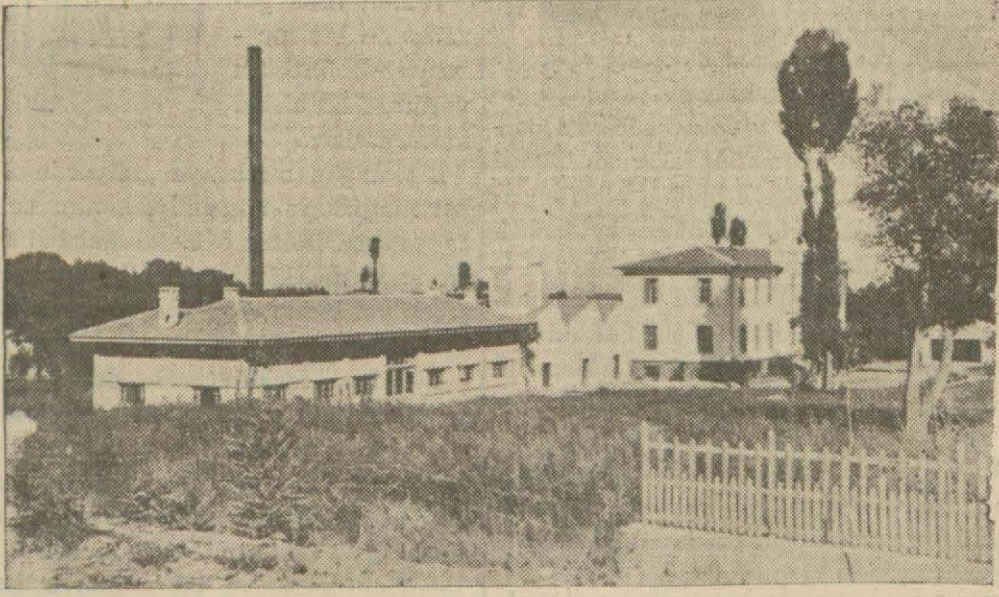
SARAY SINEMASINDA

parlak muvaffakiyetler kazanmaktadır. İlaveten: FOX JURNAL ve ÇİÇEKLER NASIL YETİŞİR Türkçe öğretici film.

Bursa san'atları

Bursada doğup tekâmül etmiş san'atlara şimdi bir de merinosculuk ilâve ediliyor

Bursadaki ipek fabrikalarından biri

Bursa (Hususî) — Havluculuk, dokumacılık, ipekçilik, bıçakçılık gibi bazı san'atlar vardır ki, bunlar söylenince hatıra Bursa gelir. Bu sanayi, Bursada doğmuş, Bursada tekâmül etmiş san'atlardır.

Burada havlucuların bir çarşısı vardır. Bütün havlucular bu çarşıda toplanmıştır. Havlucular gibi, bıçakçılar, dokumacılar ve ipekçiler de birer mınakada toplanmışlardır. Bu san'atlar bütün Türkiye'de maruf ve hemen Bursaya hâs olduğundan, san'atkârlar hiçbir zaman işsiz kalmamaktadırlar.

Bunlardan başka, şehrimizde, yüze yakın fabrika vardır. Bu fabrikalarda, binlerce dul ve fakir kadınlar çalışmakta, geçinmektedir.

Bu fabrikaların başında, Sümer Bankının yeni yaptırdığı Merinos fabrikasını zikretmek lâzımdır. Yalnız burada yüzlerce işçi çalışmaktadır.

Vanda maden Kömürü Araştırmaları

Van (Hususî) — Vilâyetin Şah Maniz mevkinde maden kömürü arama faaliyeti son günlerde ilerlemiş, müsbet netice alınacağı ümitleri kuvvetlenmiştir. İlk istihlâtin sevkiyatına başlanmıştır. Halkımız bu vaziyetten büyük zevin duymaktadır.

Devletin şirkete yalnız arama ruhsatı verdiği, satış için hiç bir ruhsat verilmediği söylenmektedir.

Vanda elektrik tesisatı kuvvetlendirildi

Van (Hususî) — Belediyemizin yeni getirdiği elektrik dinamosu faaliyete başlamış ve şehrin ışık tertibatı bir misli daha kuvvetlenmiştir.

Belediye ışık tesisatını sokaklarda tamamile ikmal ettikten sonra, evlere de elektrik vermiye başlayacaktır.

İzmirde kaymakamlar toplantısı

İzmir, (Hususî) — Altı ayda bir defa içtima eden kazalar kaymakamlarının valinin riyasetinde mutad toplantısını yapmıştır. Bu toplantıda vilâyetin umumî işleri üzerinde görüşmeler olmuş, köylünün iktisaden kalkınması için tedbirler alınmıştır.

Bir sanayi şehri olan Bursada çok yakında binlerce fabrikanın bacası tüteceğine şüphe yoktur.

Merinos tohumlama faaliyeti

İki aydır devam eden Merinos tohumlama işleri bitmek üzeredir. Geçen sene 18 binden fazla koyun tohumlanmıştı. Bu yıl ise, daha geniş tutulan bir programla, şimdiye kadar 72 binden fazla koyun tohumlanmıştır. Bazı istasyonlar henüz faaliyetlerini bitirmemişlerdir. Bunlar da faaliyetlerini bitirince bu miktarın 90 bine varacağı tahmin olunmaktadır. Önümüzdeki kuzulama mevsiminde Merinos kuzularının geçen senenin dört beş misli fazla olacağı muhakkaktır.

Merinos tohumlama işlerinde çalışmak üzere başka memleketlerden şehrimize verilen baytarlar işlerini bitirmişler, kendi mntakalarına dönmüşlerdir.

İğneada ve Enezde Bataklıklar Kurutulacak

Edirne (Hususî) — Trakya ve Bilhassa Edirne mntakasında yapılmakta olan sıtma mücadelesi hararetle devam etmektedir. İpsala gibi bataklık muhitlerde bile mücadelenin tesirleri şimdiden görülmeğe başlamıştır. Gelecek yıllarda mücadelenin daha ziyade tevsî edileceği ve bu meyanda İğneada, Enez gibi mntakalarda durgun göllerin kurtulacağı anlaşılmaktadır.

Osmancık çarşısı için umumî helâ..

Bir müddet evvel «Osmancıkta bir bataklık kurutuluyor» serlevhası altında bir yazı yazmıştık. Bu fıkrada oturan bir okuyucumuzun gözüne çarpmış. Derhal söyleyelim ki bu bahis te biraz bedbince. Tahminlerinde yanılmış olmasını temenni edelim. Fakat isteklerinin arasında bir tanesi var ki başarılması bize de lâzım ve kolay göründü:

— Osmancığın koca çarşısında bir tek umumî helâ yoktur ve bu yokluğun neticeleri de göze çarpmaktadır, diyor.

Bu temenniye değerli bir zat olduğu okuyucumuzun mektubunda da tasrih edilen şarbayın nazarı dikkatine koyuyoruz.

Tarla kavgası yüzünden bir adam öldürüldü

Refahiye'nin Kürtkendi köyünde İzzet ve Fazlı isiminde iki köylü yanyana olan tarlalarında bir ağız kavgasına başlamışlar, birbirlerine ağır sözler söyleyerek köye dönmüşler, köyde kavgaya daha kızışmış, Fazlı İzzeti taşla hafif yaralamıştır. Bunun üzerine İzzet Fazlı'yı yere vurmuş, yerden aldığı büyük bir taşla da kafasına birkaç defa vurarak birkaç yara açmıştır. Fazlı baygın bir halde, kağı ile hükümet tabibliğine götürülmüş, muayeneden sonra köyüne dönmüş, fakat aldığı yaranın tesiriyle ölmüştür.

Katil İzzet yakalanmış, muhakeme edilmek üzere Erzincana gönderilmiştir.

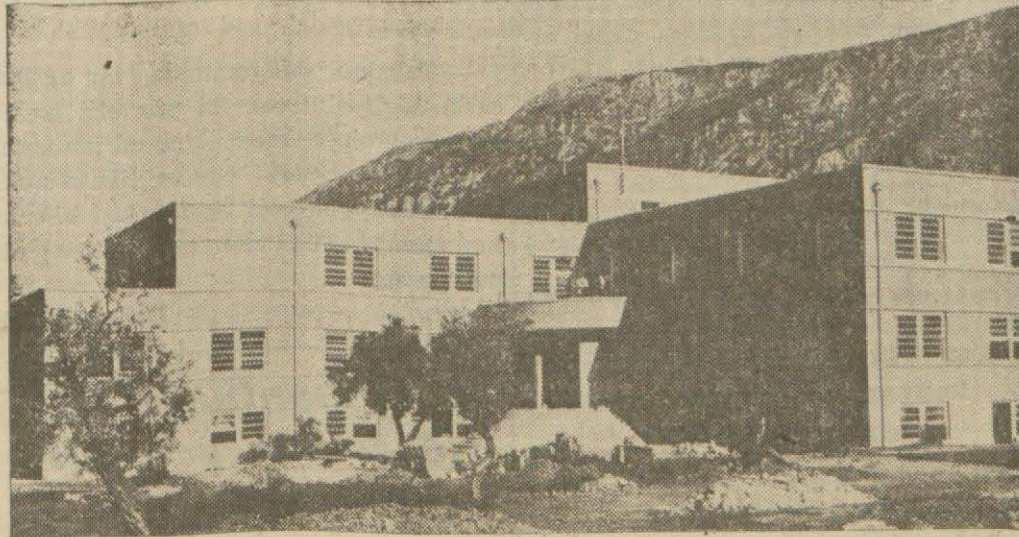
İzmitte bir tren kazası

İzmit (Hususî) — İstanbuldan gelen Ankara ekspresi kâğıt fabrikası önüne geldiği zaman bir kaza olmuş, işlerinden çıkan iki ameleden Şakir isimindeki karşı tarafa geçen trenin altında kalmış, 80 metre kadar sürüklenmiştir. Amelenin vücudunun muhtelif yerleri kırılmış, fakat ölmemiş, hastaneye nakledilerek tedavi altına alınmıştır.

Adapazarında bir yangın

Adapazarı (Hususî) — Kömür pazarında bir yangın çıkmış ve Cumhuriyet kahvesi ile iki dükkân tamamile yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının kahvenin ocağından çıktığı tesbit edilmiştir. Yangın binalar sigortalıdır.

Cumhuriyet bayramında Manisada iki yeni eser açılıyor

Manisada yeni memleket hastanesi

Manisa, (Hususî) — Umran yoluna şiren Manisada yükselen yeni binaların, yapılan yolların yakın bir zamanda gözlerimiz önüne yepyeni bir şehir çehresi çıkaracağı muhakkak.. On üç sene içinde dolgun varidat ile halkın faydalanacağı eserler meydana getirmeyen bu güzel üzüm şehrinde bugün görebildiğimiz faaliyet, şüphe edilemez ki yeni valinin eseridir.

Mansada 150.000 lira sarf ile meydana getirilen yeni Memleket hastanesi 29 ilkteşrin günü merasimle açılacaktır.

Kadın yüzünden iki kasabada 4 cinayet işlendi

Bir adam karısıyla aşıkını, bir genç nişanlısı olan kızın evindeki misafiri, bir adam sevdiği kadının kocasını öldürdü. Birisi de karısına göz koyan adamı vurdu.

Hekimhan (Hususî) — Geçenlerde kazamıza tâbi iki köyde birbiri ardına iki cinayet olmuş, biri kadın olmak üzere iki kişi ölmüştür. Yukarı Girmana köyünden Mustafa oğlu Cebrail bundan 7 yıl evvel köyden Hasna isiminde birle evlenmiş, 3 sene evvel bir iş dolayısıyla memleketinden ayrılmış, Hasna yalnız kalınca köyden evvelce mütemayil bulunduğu Ahmed isiminde birisiyle ayrı bir evde metres hayatı yaşamağa başlamıştır. Bu sıralarda Cebrail köye dönmüş, Hasnanın bu gayrimeşru hareketini görünce aleyhinde dava açmıştır.

Davaya başlanacağı gün Hasna ile Ahmet kazaya doğru yola çıkmışlardır. Cebrail de arkalarını takip etmiş, yarı yolda taşıdığı silahını iki âşığın üzerine boşaltmıştır. Hasna ile Ahmet beyinlerine yedikleri kurşunlarla derhal ölmüşlerdir. Katil yakalanmıştır.

İkinci cinayet

Bu hâdisenin tahkikatı henüz bitmeden ertesi gün Hırın köyünde bir cinayet daha işlenmiştir.

Köyden Yusuf isiminde biri Fatma isiminde bir kadınla evlidir. Kendisi askere gidince kadın babası evinde kalmıştır. Bu sırada Halican köyünden Bekir oğlu Ali Fatmaya göz koymuş, bin türlü uğraşmalarına rağmen namuslu kadını iftâl edememiştir. Nihayet Yusuf askerlikten dönmüş, karısını babası evinden kendi evine almış, gene eskisi gibi yaşamağa başlamışlardır.

Ali artık bütün kapıların yüzüne ka-

pandığını görünce kendi kendine bir plân hazırlamış, bir gece tüfeğini alarak karı kocanın yattıkları yere gelmiş, yanyana yatan Yusuf'a Fatmanın yataklarına yavaşmış ve tüfeğini Yusufun başına tutarak ateş etmiştir.

Tabanca seslerine koşan komşu köylüler Alinin karanlıktaki kaçışını görmüşler, Fatma da korkudan dili tutulmuş bir halde bulunmuştur. Yusuf derhal ölmüştür. Katil Ali sıkı bir takip neticesinde Ayıbasan dağında yakalanmıştır.

Arabkirde

Arapkir (Hususî) — Kazamızda bu hafta kadın yüzünden iki cinayet işlenmiştir.

Birinci cinayet kazamızın Şötük nahiyesine bağlı Kalınharman köyünde olmuştur. Köyde Mamonun kızı Nazlı civar köylerin en güzel kızdır. Bir çok talipleri olmasına rağmen babası kızını kimseye vermemeştir. Taliplerin en hararetlileri civar köylerden Zampalolu İbrahim oğlu Mehmet, Kızıluşağı köyünden Hüseyin oğlu Osmandır.

İki delikanlı güzel Nazlı'nın aşkı için birbirlerinin düşmanı kesilmişlerdir. Nazlı da bunlardan Osmana bigâne değildir. Uzun müddettenberi Osmanı gizlice ve için için sevmektedir.

Nihayet bir gün Mamo kızını Zampalolu Mehmet ile nişanlamış, böylece genç kızın da, Osmanın da hülyaları sona ermiştir.

Fakat Osman sevgisini hâlâ muhafaza ettiği için arasıra çok iyi tanıştığı Mamonun evine gelmekte ve Nazlısını görrebilmektedir.

Bir kaç gün evvel de Osman gene Mamonun evine misafir gelmiş, bu misafirliği 3 gün devam etmiştir.

Osmanın gittikçe Nazlıya yaklaştığını gören Zampalolu Mehmette kıskançlık baş göstermiş, nihayet evvelki gece silahını kaptığı gibi Mamonun evine gelmiş, bir köşede ev halkının yatmasını beklemiş, nihayet elyayak çekildikten sonra Osmanın yattığı odaya girerek silahını zavallının beynine sıkıştırır.

Osman derhal ölmüş, Mehmet te kendi köyünde yakalanmıştır.

Dördüncü cinayet

Gene Arabkirde sokak ortasında patlayan bir tabanca bir adamın hayatına maloluyordu. Hâdiseye şudur:

Çobanlı mahallesinde oturan Şerif oğlu Hulûsi, aynı mahallede oturan Ali oğlu Hüseyinin yolunu beklemiş, karşıdan geldiğini görünce tabancasını çekmiş ve hasmını yaralamıştır. Fakat Ali oğlu Hüseyin derhal Malatya memleket hastanesine gönderilmiştir.

Cinayetin sebebi şudur: Ali oğlu Hüseyin uzun müddettenberi Şerif oğlu Hulûsinin karısına göz dikmiş. Güya bir gece de kendi evinin penceresinden Hulûsinin evinin pencerelerine elektrik feneri tutmuş.

Somanın kurtuluş bayramı

Soma kurtuluş bayramının da bulunanlardan bir grup

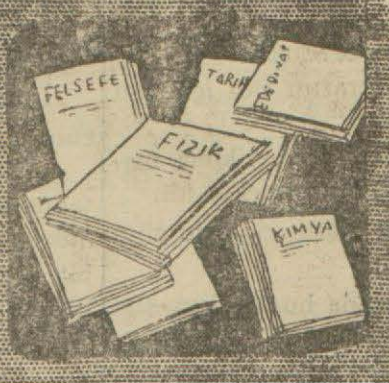
Soma (Hususî) — Somanın kurtuluşunun 15 inci yıldönümü büyük tezahüratla kutlanılmış, hükümet ve parti binaları ile Cumhuriyet meydanında müteaddid nutuklar söylenilmiş, alay sokakları dolamış, 15 yıl evvelki ka-

sabaya giriş niyecanlı bir şekilde tekrar edilmiş, bayram dolayısıyla gelen köylülere çay ziyafeti verilmiş, şehidliğe gidilmiş, cirid oyunları yapılmıştır. Gece de fener alayı yapılmıştır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

— Hasan Bey, hamdol - sun öyle seviniyorum ki...

... Bizim kerime bu sene, fizik, kimya, tarih, felsefe, edebiyat, ve riyaziye-yi...

... Adamakıllı öğrenerek Üniversiteden koçaman bir diploma aldı. Şimdi artık evlendirmek sırası geldi.

Hasan Bey — Dur öyle ise, sana elinden mükemmel yemek, ütü, çamaşır, gelen bir damat bulalm!

Mahkemelerde

Karışık bir yangın davası

Bir gazinocu kendi haczettığı eşyayı ve gazinoyu yakmak suçu ile muhakeme ediliyor

Kasten yangın çıkarmaktan suçlu Süleyman isiminde bir gazinocunun, dün Ağırceza mahkemesinde duruşmasına başlanmıştır. Suçlu hakkındaki iddia şudur:

Fatihte oturan Süleymanın Bayram isiminde bir akrabası vardır. Bayram ile Süleyman yanyana bulunan iki gazinoyu ortak olarak işletmektedirler. Fakat, bi-lâhe herhangi bir meseleden dolayı araları açılmış, birlikte çalışmaktan vaz geçmişlerdir. Ancak, Bayramın Süleymana bir miktar borcu kaldığından, gazinosundaki eşyaya Süleyman tarafından haciz koydurulmuştur.

Halbuki, bir müddet sonra Bayramın gazinosu içindeki haciz edilmiş eşya ile beraber yanmıştır. Yapılan tahkikat neticesinde yangında kast olduğu anlaşıl-mış ve elde edilen deliller, yangının çı-kışındaki bütün ihtimaller Bayramın es-ki ortağı Süleymanın üstünde toplanmış-tır. Fakat, Süleyman bu işi niçin yapmış-

tır?.. İşte, burası meçhuldür. Zira, içeride yanan eşya Süleyman tarafından haczet-tirilen eşyadır.

Dün, Ağırceza mahkemesi bu karışık hâdisenin sebeplerini ortaya çıkartmaya çalışmıştır.

Dün dinlenen şahidlerin ekserisi esas-lı bir şey söyleyememişler, yalnız ko-miser muavini Feridun mahkemeyi ay-dınlatıcı mahiyette bazı malûmat ver-miştir.

— Ben, hâdisenin olduğu sabah tahki-kata el koyanlardandım. Yangında bir kast olup olmadığının anlaşılması için bir ehli vukuf teşkil edilmişti. Yapılan e-saslı tetkikattan sonra içeride yanan is-kemelerin demir kısımları bulunamadı. Diğer taraftan ortadaki enkaz ve küller, eşyanın yangından evvel dışarı çıkarıl-mış olduğunu gösteriyordu.

Duruşma, diğer şahidlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Gece motöre yanaşıp bir sandal dolusu kavun çalmışlar

Haliçte Tekirdağ iskelesinde bir gece Ali ve Mustafaya ait iki motörden bir sandal kavun çalmaktan suçlu İzzet, Osman ve Ahmet isiminde üç kişi adliyeye verilmişler ve tevkif olunmuşlardır.

Suçluların, Sultanahmet 3 üncü sulh ceza mahkemesinde dün duruşmaları yapılmış ve şahid olarak dinlenen polis Şevket şunları anlatmıştır:

— Hâdisenin olduğu gece saat birden, sabaha kadar bunları tarassut ettik. Nihayet her iş olup bittikten sonra, sabaha karşı, çaldıkları malı sahile çıkaracakları sırada, üçünü de cürmü meşhûr halinde yakaladık.

Yapılan duruşma neticesinde, hırsız-ların suçu sabit olarak, İzzet 7 ay 15 gün, Osman 5 ay 25 gün, suç ortakları Ahmet te 1 ay 20 gün hapse mahkûm edilmişlerdir.

24 saatteki kazalar

Vatman Seyfinin idaresindeki Topkapı - Sirkeci tramvayı Topkapıdan Ak saraya giderken şoför Mehmedin kul-landığı 2205 numaralı otomobil birden-bire Taşmektep sokağından çıkmış, tramvayla çarpışmıştır. Otomobille tramvay hafif hasara uğramış, tahkika-ta başlanmıştır.

★ Şoför Usepin idaresindeki 1669 numaralı otomobil, Tarlabası Ma-car caddesinde oturan Coniye çarparak muhtelif yerlerinden yarala-mıştır. Coni hastaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

★ 120 numaralı Şişli tramvay; Tak-sim bahçesi önünde durmadan Beypa-zarlı Osman atlamak istemiş, düşerek muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

★ Şevketin idaresindeki 2670 nu-maralı yük arabası 7 5 yaşlarında Mi-hrana çarparak yaralanmış, Mihran has-taneye kaldırılmış, Şevket yaklanmış-tır.

HÂDİSELER KARSISINDA

Hangisine inanayım?

- Haberin var mı İsmet?
- Habirim yok!
- Öyleyse haberin olsun.
- İstemem, olmasın!
- Canım dinle.
- Dinlemiyorum, dinlemeyeceğim!
- Şu gazeteyi oku.
- Okumam!
- Resme bak.
- Bakmam!
- Gör bir kere canım.
- Görmiyeceğim!
- Şu sıra sıra dizilmiş güzel kızları insan görmek istemez mi?
- İstemez.
- Bunlar Taksim stadyomunda.
- Bana ne?
- Şarkı söyleyeceklermiş.
- Yalan!
- Hem iki...
- Yalan bir bile değildir.
- Dur lâfın arkasını kesme..
- Kesersen ne olurmuş..
- Kesme de dinle, iki yüz.
- Kuyruklu yalan buna derler.
- Dur kesme diyorum, tam iki yüz elli kişi imiş..
- Yalan, yalan, yalan, olamaz.
- Niye olmasın canım, iki yüz elli kişi bir ağızdan şarkı söyleyecekler.
- Olmaz, olamaz, iki yüz elli kişi de-ğil, iki kişi, yarım kişi, yarımın yarısı kişi bile çıkamaz.
- Bunları Beyoğlu Halkevi toplamış.
- Tophyamaz.
- Toplamış, provalarını bile yapmış-lar..
- İnanmam!
- İşte resimleri canım, şarkı da söylüyorlar.
- Yalnız ağızlarını açmışlardır. Res-im onlar ağızlarını açtıkları zaman çıkmıştır. Belki de esniyorlardır.
- Amma da yapıyorsun, bu ne inatçılık.
- Ben bilirim, inatçılık değil!
- Şimdi demek sen iki yüz elli kişilik bir koronun şarkı söyleyeceklerine inanmıyorsun ha?
- Asla!
- Ya duyarsan, dinlersen?
- Gene inanmam!
- Şu inanmamamın sebebini merak ediyorum.
- Niye inanacağımı şaşırırım da onun için?
- ?????
- Taksim stadyomunda bir ağızdan şarkı söyleyebilecek iki yüz elli kişinin bir araya toplanabileceğine mi inanayım, yoksa İstanbuldaki operet tiyatrosunun şarkı söyleyebilecek bir tek kişi bile bulunamaması yüzünden tatil edilmiş ol-masına mı?

İsmet Hulusi

Süleymaniye Müzesinde yeni bir Salon açıldı

Süleymaniyede Türk ve İslâm eser-leri müzesinde mevcut dört salona ilâ-venen bir beşinci salon daha hazırlan-mış ve iki gün evvel açılmıştır. Bun-dan evvelki dört salonda kıymetli ve müzehhep el yazması mushaflar, padi-şahların el yazılarıyla fermanlar, Sel-guk, İran, Hafkas halları; meşhur hat-tatların el yazıları vesair kıymetli âsar vardı. Bu beşinci salonda, iyi bir tas-nife tâbi tutulmuş olarak yalnız halı ve seccade teşhir edilmektedir. Bura-daki halı ve seccadeler asırlara ve do-kunduğu yerlere göre tasnif olunmuş, üzerlerine yapıldığı yer ve zamanları gösterir etiketler takılmıştır. Bu sal-onu, dün ve evvelki gün bir çok me-rakıplar ziyaret etmişlerdir.

Kıymetli bir kitâbe

Şehzadebaşında Fevziye caddesin-den Şehzade karakoluna çıkarken sol tarafta bir çeşme, bu çeşmenin üze-rinde de kıymetli bir kitâbe vardır. Çeşme yıktırılmaktadır. Bu kıymetli kitâbeyi ihtiva eden taşın kırılmama-sı ve ziyaa uğramaması için Türk ve İslâm eserleri müzesine kaldırılması tekrâr etmiştir.

Tiran elçisi dün gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bu-lunan Tiran elçimiz Emin Âli dün va-zifesi başına hareket etmiştir

Makalem var, gazete arıyorum

Yazan : Salâhattin Enis

Muharrir olma-nın, çok zor bir iş olduğunu hayli es-ki bir maziye aid bir tecrübemle binnefis bilirim:

Bugün çoktan tarihe karışmış olan bir gazetede bir gün beni yazı yazmağa çağır-mışlardı. Bu iş, o devre göre kul üs-tünde perende atmaktan farkıydı. Siyasî bahislere pek aklım ermediği cihetle ya-zacağım şeyler, şehir ve memleketin ihti-yaç ve derdlerinden ibaret olacaktı.

O gün bana matbaada tahsis edilen ma-saya oturdum, önümdeki kâğıdı düzelt-tim. Sonra yaradana sığınarak kalemi e-lime aldım.

İlk makalemin, okuyucu zümresi üs-tünde iyi bir tesir bırakması için bihak-kın güzel, orijinal ve kuvvetli olması, aynı zamanda halkın ihtiyaçlarına da cevap vermesi lâzımdı.

O vakitler böyle elektrikli tramvaylar yoktu. Halk, muayyen duraklarda at de-ğiştirme yüzünden uzun beklemelerle çok bızır olurdu.

İşte ben, buna tercüman olarak tram-vaylar yüzünden şehir halkının çektiği sıkıntılardan bâhis şiddetli bir makale yazdım.

Bu, bir makale değil, bir avuç ateş, bir kükrek lâvdu.

Yazımı, bugünkü tâbirle yazı işleri müdürünün, o zamanki tâbirle heyeti tahrireye müdürünün masasına bıraktık-tan sonra fesimi başıma geçirerek mat-baadandan ayrıldım. Ertesi sabah uyandı-ğım zaman hemen bir tane gazete aldım. Sayfaları asabî asabî çevirdim. Gazete çıkmış; fakat bizim yazı çıkmamıştı. «İhtimal kesreti münderecat dolayısıyla» diye düşündüm.

Bir gün, iki gün, üç gün... Kendi ken-dime: «Yarabbi bu ne bitmez tükenmez kesreti münderecat?» diye söyledim ve nihayet dördüncü günü soluğu matbaada aldım. Biraz dargın bir sesle heyeti tahrireye müdürüne:

— Kesreti münderecattan dolayı mı be-nim yazım çıkmadı?

Diye sordum. Müdür, nazik bir yüzle: — Hayır! diye cevap verdi. Çok sert bulduk ta onun için.

— Peki - dedim - biraz daha yumuşak yazalım.

İkinci makalem, İstanbul kasabalarında satılan etler mevzuu etrafında idi. İfade pırzola gibi tuzlu biberli, baharlı ve ke-kikli değildi. Bilâkis bu yazımda, adeta tuzu yok denecek kadar az, suyu bol, baharsız ve bibersiz hafif bir et suyu ifa-desi vardı.

Tahrir müdürüne götürerek:

— İşte istediğiniz gibi bir yazı dedim. Hikmetinden sual olunmaz, bizim ma-kale, bu defa da ilk makalenin akibetine uğradı. Bir gün, iki gün intizar... Bu de-fa üçüncü gün matbaaya damladım.

Benim bibersiz, baharsız değil, hattâ tuzsuz olan makalem bile gazetenin tab'-na hem baharlı, hem mayhoş gelmişti.

Ancak o vakit vaziyeti kavradım ve hemen yazı masasının başına oturarak «kayın ağacı mı daha sağlamdır, yoksa dişbudak mı?» başlığı altında bir makale yazdım.

Ertesi gün yazımın neşrini gördükten maada öğleye doğru yazınama bir a-dam geldi; akşam üstü mutlaka gazeteye uğramaklığımı heyeti tahrireye müdürü namına rica etti.

Gazetede daha odadan içeri adımımı atmış atmamış idim ki adamcağız yerin-den fırladı:

— Monşer! dedi, bir yazı yazmış değil, bir şaheser ibda etmişsiniz.

Ve sonra alelacele ilâve etti: — Bu yazılarını tekrârını rica için sizi davete mecbur olduk.

Ruhî haleti anladığım için ikinci ma-kalem şu mevzuu ihtiva etmekte idi:

«Ayva neye tüylü, pathcan niçin tüy-süzdür?»

Bu yazımın matbaada husule getirdiği tesir, birinci yazımkinden daha kuv-vetli idi. İlk makalem şaheser telâkki e-dildiği halde yazı işleri müdürü, sevinç içinde, ikinci makale için tavsiye edecek sıfat bulamıyordu.

Salâhattin Enis

Gazetem var, muharrir arıyorum

Yazan : İsmet Hulusi

Benim bir gaze-tem var; «yalan-dır» gazeteme bir muharrir lâzımdı. Bir ilân koydum: «Falan filân ga-zetesinin bir mu-harrire ihtiyacı vardır, taliblerin müracaatları.»

Ertesi gün matbaaya gidiyordum. Fa-kat matbaanın köşesini döndüm ve ora-da kaldım. Sokak o kadar kalabalıktı ki bir insan değil, bir kedi bile kendine ge-çecek yol bulamazdı. Birdenbire ürktüm.

— Acaba matbaayı mı bastular?

— Acaba makineci istrotip ocağına mı düştü?

— Acaba, acaba!

Ben böyle acabalarla kafamı yorac-ken, bizim idare memurunu gördüm:

— Bu ne hal yahu!

— Hani gazeteye, bir muharrir istiyor-ruz! diye bir ilân koyduktu ya!

— E ne olmuş?

— Sen bir istedin, Allah bin verdi.

İdare memurunun ve mahalle bekçisi-nin yardımıyla güç halle matbaaya girdim:

— Şimdi ne yapacağız?

İdare memuru:

— Bakalım, dedi, birer birer içeri ala-lım, hangisini muvafık bulursanız.

— Pekâlâ!

İlk gelen yirmi iki yirmi üç yaşların-da bir delikanlı idi:

— Muharrir arıyormuşsunuz.

— Evet!

— Benden iyisini bulamazsınız.

— Siz neler yazabilirsiniz?

— Aşkane yazılar.

— Fakat bu günlük gazete!

— Daha iyi ya bayım. Gazetenin satır-şısı bir misli, iki misli, beş misli, on beş misli artar. Fakat bunun için ilk yapıla-cak iş gazetenin adını «Aşk» olarak de-ğiştirmektir. İşte benim yapacağım iş de bu. Ötesine karışmam. Tecrübe edin, artarsa kazancın yarısı benimdir.

— Ya artmazsa.

— Artmaz olur mu?! Bütün dünya âşık, ben âşıkım, siz âşiksınız. Kuşlar, kurd-lar da âşıkırlar ve onlar-âşk ararlar. Aşk.. ve dolayısıyla Aşk isimli gazeteyi..

— Biz size haber verimiz!

Dedim, atladı. Bir ikincisi girdi. Bu genç bir bayandı. Marlene Dietrichvari bakıyordu. Martha Eggerth tarzında ko-nuşuyordu. Camilla Horne gibi gülü-yordu. Brigitte Helme vücudlu idi.

Göz süzdü, dudak büktü:

— Bir muharrir istemişsiniz!

Dedi.

— Evet!

— Ben geldim.

— Buyurun oturun, siz ne yazarsınız?

— Ben mi?

— Tabii siz!

— Ben yazmak, okumak bilmem ki... Şaşırılmışım. Güldü:

— Ne geri düşünceli insanlarsınız.. Ga-zetede yazıya ne lüzum var; benim muh-telif pozlarda çekilmiş resimlerimi ko-yarsınız. Gazete dolar.

— Ya gazeteyi kim alır?

— Kim mi alır? Almayan kalmaz.. Büt-ün dünya gazetelerinden daha fazla ga-zete satmak isterseniz bundan iyi çare yoktur.

Adresini istedim:

— Ben size haber gönderirim, daha iyisi bizzat kendim gelir, haber veririm.

Dedim. Tekrar göz süzdü, dudak büktü, el öptürdü ve çıkıp gitti.

Sıra üçüncüde idi. Kapı ardına kadar açıldı. Benim iki boyumda biri içeri gir-di:

— Muharrir arıyorsun ha!

— Evet efendim.

— İşte, ben geldim.

— Buyurun, rica ederim şöyle buyu-run, o sandalya biraz sakatcadır da..

— Ha bak bilmiş olasin, ben ne çürük tahtaya basarım, ne de çürük sandalyaya otururum. Hele birisinin aklından böyle bir şeyler geçtiğini sezsem, alimallah beynini patlatırım.

— Malûm efendim.

— Ben muharrir olacağım..

— Hay hay emredersiniz.

— Muharrir demek mücadeleci de-mektir. Mücadeleci demek sporcu demek-

(Devamı 11 inci sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Kabahat Kendinzindir

İsmi, hattâ mahallesinin semtini yaz-maya hakkım olmayan bir genç kız bana derd unyor. Söylediği hikâye şu:

— Çok yakından konuştuğumuz bir ailenin oğlu ile nişanlanmıştık. Evlenecektik, fakat evvelâ bizim hazırlanmamızın arzıya uğraması yüzünden çıkan bir ma-nia, sonra bir hastalık, nişanlının ailesinde vukua gelen bir ölüm evlenemizi tehrir etti. İki seneye yakın bir zaman nişanlı halinde kaldık. Derken nişanlı-mın halinde bir soğukluk sezdim. İlk günlerde bu, bir hissikabelvuku gibi idi, derken nişanlım bir dul kadın ile ta-idi, derken nişanlım, birlikte yaşamaya baş-nışmış. Aşık olmuş, birlikte yaşamaya baş-lamış. Bir gün nişan yüzüğünü iade edi-verdi. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse, ben de nişanlımda ufak tefek kusurlar bulmuştum. Fazla müteessir olmadım.. fakat.. biraz zaman geçince bilmiyerek, is-temiyerek hayatımı mahvetmiş olduğumu

anladım. Uzun süren nişanlılık hayatım-da nişanlımla epeyce serbest olarak gez-miştim. Nişan bozulduktan sonra bir fi-silti halinde kulağıma geldi: Muhitim be-nim bir metres haline geldiğine kanaat etmiş. Artık talibim yok. Vakıa etrafım genç erkeklerle dolu, fakat hepsi de ev-lenmek değil, düşmüş telâkki ettikleri bir yarım kızdan istifade etmek emelinde.. halbuki yemin ederim : Aramızda bir tek buse bile teati edilmedi. Teyzeliğim ben bu vaziyetten nasıl kurtulayım?

★ Bu genç kızm düştüğü vaziyetten ken-disi mes'uldür. Nişanın bir akid olduğunu bilmesi, her ne sebeble olursa olsun müd-detini uzatmaktan çekinmesi, hele nişanlı ile gezip tozarak kendisini afişe etmekten kaçınması lâzımdı. Şimdi hatayı tamir edebilmek için müracaat edebi-leceği tek bir yol vardır. O da ailesinin mukabil bir propandaya girişmesi, el altından bir köca tedarik etmesidir.

TEYZE

Kadın gözile Avrupa

Fransada kadın meselesi

Madam Madeleine Le Verrier güldü: "Çalışan kadın mahitine kendi kadınığın da biraz katmazsa hayat dümdüz bir çöle döner"

Yazan: Muzzez Tahsin Berkand

— 8 —

İstanbuldan çıkmadan evvel M. Valéry'nin vermiş olduğu mektub üzerinde yazılı olan adreste madam (Madeleine Le verrier) yi arıyorum. Quai d'Orsay caddesi üzerinde büyük demir kapılı bir apartıman. Kapıdan girince geniş bir hol üzerinde mağaza tezgâhına benzeyen fakat çok güzel bir tahtadan yapılmış bir reyon arkasında, birbirinden uzakta iki genç kadın çalışıyor. Bunlardan birisi hemen ismini ve ne işlediğini sorarak görülmeyen başka birisine telefon ediyor ve bana bir merdiveni gösteriyor.

Rahat, temiz ve geniş, fakat karamlıkça iki merdivenden inildikten sonra, zemin katında, bir camı avlusu kadar büyük ve dört duvarı dosyalarla dolu raflarla çevrelenmiş ıssız bir ikinci holde duruyorum. Estarengiz bir biçimde kaybolmuş gibiym ve arayan gözlerle etrafıma bakıyorum.

Holün tâ ilerisinde görülmeyen bir kapı açılarak bir genç kadın bana yaklaşıyor.

— Bonjour madam.

— Madam Le Verrier ile mi görüşüyorum?

İnce yüzünde, gergin saçlarıyla gerilmiş şakaklarını titreten hafif bir hareket: — Hayır efendim, ben kâtihibiyim. Randevunuz olmadı için sizinle görüşüp bir saat tayin edebiliriz.

Küçük, dışarıdaki hole nazaran biraz minyatür kadar küçük bir bekleme odası. Eşya namına bir tahta masa, boş ve kapıya açık tahta bir dosya dolabı, alâdele iki iskemle ve üstünde hiçbir kâğıd ve kalem bulunmayan bir masa... Bu masanın ortasında sıyah bir telefon.

— Sizi kim gönderdi efendim?

M. Valéry'nin mektubunu uzatıyorum. Mitasade işiyerecek dışarı çıkıyor ve beni bir iki belki de bes on dakıka beklettikten sonra tam sabırsızlanmağa başladığım sırada içeri giriyor.

— Madam Le Verrier sizi bugün öğleden sonra saat dörtü kadar geç geç kabul etmekle memnun kalmadığını söyledi.

Tayin edilen saatte tekrar kapıyı çararken, ömrüme ilk defa olarak gazetelecan duyduğum için içimde hafif bir halcan duyduğum, fakat hergün yeni yüzler görünmeğe ve yalnız gazetecilerle ilgili, bir gazeteci sıfatıyla en büyük devlet adamlarıyla görüşmeğe alışkın olan ben sevini mi Fransız kadın, mütebitt yüzle beni derhal tabii vaziyete avdetle adeta mecur ediyor ve kırk yıllık dostlar gibi konuşmağa başlıyoruz.

Esasen yalnız madam Le Verrier'in hali ve kabulu tarzı değil, girdiğim odanın eşyaları bile insana rahatsızlık ve cesaret veriyor: Genç bir yazıhane, üstü kırımızı yumuşak maroken şifeli koltuklar, birkaç alçak etajer, odaya tatlı bir ışık yayan abajur, bir şifeklin telefon santrali kadar çok düğmeli zarif bir telefon ve yerde açık renk bir halı.

Koltuklardan birini tâ yanına yaklaşıyorum. — Bayrınız efendim, sizi dinliyorum. Zerre kadar tereddüd etmeden bana Paris'te kimlerle görüşmek istediğinizi söyleyin; elimden gelen her şeyi yapacağım emin olabilirsiniz.

Teşekkür ettim, fakat kendisine, evvelce hazırlanmış olduğum sorulardan birini değil, o dakikadaki vaziyetin işab ettirdiği başka bir soru sordum: — Ecebebi gazetecilerini kabul cemiyeti nedir madam? Anladığımı göre bu belli başlı bir teşkilâtı olsa gerek.

Bir saniye durdu ve ötündeki sigara kutusunu bana uzatarak güttümsedi: — Cemiyet, ismi üstünde, yabancı gazetecileri kabul maksadıyla teşekkül etmiştir ve Paul Valéry, Giraudoux, André Maurois gibi bir çok maruf muharrirlerin himayesi altında bulunan memleketin tanınmış şahsiyetleri tarafından idare edilmektedir. Ben cemiyetin genel sekreteriyim.

Fransaya ve bilhassa Paris'e gelenlerden çok oluyor. Bu meydana dost ve dost olınmayan memleketlerin gazetecileri de gelip görüyorlar ve bir çokları, baş

Buın kabinesinde maarf müstegarı olan Madam Curie'nin kız kocası ile beraber

vyareak bir yer bulamadıkları için ekseriya gayri kâfi ve bazan da yanlış ve ferihâ malumat toplayarak memleketlerine döndüyorlar. Bunun önüne geçmek bizim için millî bir vazife teşkil ettiğinden muhtelif memleketlerdeki mümesillere arkaadşlara, istedikleri sahada, en doğru malumatı kolaylıkla vermeği üstünütze bir borç biliyoruz.

İçtimal kadın ve çocuk müesseseleri hakkında bazı malumat almak istiyordum. Bundan başka, kabil olursa birkaç kadın yazıcı, sinema artisti ve moda müesseseleri sahibleriyle konuşmak istiyordum.

Hıç tereddüd etmeden not aldı ve telefona sarıldım.

Maarif müstegarı madam Bronchwik şimdiki adresinde yokmuş, kendisiyle bir randevu alıp size oelnize bildireceğim.

— Zaten ona bir mektubum da vardı.

— Daha iyi yal Bir de benim tarafımdan takdim edilmiş işiniz kolaylaşmış olur, çünkü kendisinin ne kadar meşgul olduğunu biliyorsunuz.

Bir geyrak saat sonra madam Le Verrier, on on beş telefon muhaveresinden sonra şu neticeye varmıştı: — Çocuk esirgeme nezareti müstegarı madam Lacore sizi kabul edeceği günü bana yarın bildirecektir. Kadın yazıcılarla görüşmeğe için 'Edobiyatla uğraşınlar cemiyetine' telefon ettim. Yarın sabah oelnize bir mektubla size orada kiminle görüşeceğimizi bildireceğim, moda mağazalarından Lanvin sizi kabul edeceğimi söyledim, ona hitaben de bir kart yazıp size göndereceğim... İh....

Ve bütün bu sözleri, bir taraftan bana telkarlarlken, diğer taraftan telefonda girdiği kâtibine bu mektubları dikte ettiriyordum.

Oelnizden memnun musunuz? Size bu işlerle meşgul olan ve ecebebinin rahatsız teminle mükellef olan bir sendikaya hitaben bir mektub vereceğim. Bundan maada sergi için size serbest dikkullive varakası vermelerinin de aid olduğunu da mağazalarından Lanvin sizi kabul edeceğimi söyledim, ona hitaben de bir kart yazıp size göndereceğim... İh....

Şimdiye kadar bu şekilde tam bir faaliyet gösteren bir kadına rastlamadığımı itiraf ederim. Benim kendisinden bir şey istemeliğine sıra bıraktıktan o kadar tabii bir surette ve hiçbir şey yapmıyormuş gibi bütün bu işleri görüyordu ki hayret etmekten kendimi alamadım.

Benim randevularım aşağı yukarı yoluna girildikten sonra madam Le Verrier'e sordum: — Kaç senedenberi gazetecisiniz? — Yirmi yagındaber, kendisini 40 ile 50 yaz arasında tahmin ediyordum» ve her zaman sırsıyatala meşgul oldum. — Çok geçtiniz mi? — Pek çok... — Türkiye'ye geldiniz mi? — Maalesef hayır, fakat ilk fırsatta bunu yapacağıma emin olmanızı istiyordum. Uzakta memleketinizle çok alışkadar oluyorum ve yaptığımız inkılabların ehemmiyetini takdir ediyorum. Bu, cidden (Devamı 13 üncü sayfada)

Konuşma: Geldiği gibi

Kurullah Ateç

Tandığımız kimselere karşı tamamlıe lâkayd olmamız elbette kabul değildir. İster istemez, hattâ bazan farkına varmadan, onlara bir muhabbet veya husumet besleriz. Onlar hakkımızda bir fikir, daha doğrusu bir vehim ediniriz; onlarda, belki kendilerinde bulunmayan bir takım mealyeler, kusurlar sezeriz ve onların yaptıkları işler hakkında, bu vehimlerimizde göre hüküm vermeğe kalırlar. Bu hükümler elbette yanlış, elbette hakısız olur. Fakat biz, o hatayı işlerken tamamlıe sanamıyızdır.

Yalnız şahsın görüştüğümüz değil, müsterek bir dosttan bahsini işterek gıyaben tanıdığımız, hattâ geçmiş asırların insanları arasında oldukça muassal 'tercümeh-hals' lerini okuduğumuz kimseler hakkında da bir takım vehimler edinmemiz tabiidir.

Bunun içindir ki hemen hemen hiçbir sanat eserini, tamamlıe bîtaraf olarak tedkik edemeyiz. Sahipleri hakkında, ekseri görmeden, okumadan hiçbir fikirimiz olmasa dahi o eserin adını bir keret falan kıtapa görmüş veya filan kimseden duymuş olmamız bizde onun hakkındaki bir muhabbet veya husumet hissini teşekkül etmesine kâfi gelebilir.

O halde münkekin tamamlıe bîtaraf kalması için müzaveri olarak yagaması, hemen kimseyi görmeden, eline ne gerser onu okuması lâzımdır. Fakat böyle bir insanın da hayat hakkında hiçbir bilgisi olmayacağı için hayattan, insan öğlundan habesden sanat eserlerini anlamasına nasil imkân olabilir? İşte bunun içindir ki şöyle tamamlıe bîtaraf, yine de isabelli hükümler verebilen münkekin görülmemiştir.

★

Sinemamın birçok mahzurlarını sayıp döküyorlar: halkı aptallaştırıyormuş, şiddetli heyecanları sanat zevki zannettirip sanatı bayagılaştırıyormuş... Bu iddiaların doğru bir tarafı da yok değil, fakat sinema alephinde söylenmelerin hepsini zamanımızın bir nevi (en yaygın olanı) edebiyatı ve bir nevi (yine en yaygın olanı) tiyatrosu için söylemek te kabildir. Ama biz romanın, tiyatromun iyisi de olduğunu gösteriyorlar ve sinemanın da iyisi olduğunu kabul etmiyorlar. Çünkü dedelerinden kalma olmanın hiç bir müessesenin, hiç bir fikirin lüzumlu, doğru, hayırlı olabileceğine ihtimal veremiyorlar. Kendi kendilerine hüküm vermeğe iktidarları yok da ondan...

Sinemamın, bu genç teadın daha şimdiden görülen iyiliklerinden biri de insanı güzelleştirmeesidir. Sinema artistleri -kadınları da, erkekleri de - ne güzel insanları! Ne düzgün vücutları var!...

Ama diyebilirsiniz ki o yüzler, o vücutlar tamamlıe hakiki değil: bir taraftan yüz boyası, bir taraftan elektrik ışığı onları o hale getiriyor, daha doğrusu böyle gösteriyor. Öyle ama tabiat ve hayat sanattan örnek alır: hiç şüphesiz ki bir zaman sonra dünyada sinema artistleri kadar güzel insanlar yetişecek.

★

Yazdığım yazının adını önceden koyarsam kalemin yürütmez oluyor. Kendimi bir mevzu esir etmekten hoşlanmam. Kendimi kafamın hevesine bırakıp dalıdan dala dolaşmağ severim. Biliyorum ki bir gerçeğe gızip de onun içinden çıkmamak daha iyidir. Demin emevza esareti dediğim şey, doğrusunu isterseniz hakiki hüriyettir, kendimizi hevesimizin esaretinden kurtarıp bir mevzuu tedkik edebilmemiz, anlamamızı kabul kılar.

Fakat huylarımızın, tabiatımızın iyi olmadığını bilmek başka, onları islah etmek yine başka...

★

Bazı muharrirler vardır, şöyle çalışın, böyle çalışın diye etraf nashat verir durturlar. Kendilerine faydası dokunmuş bir çalışma tarzının herkes için iyi olduğunu sanırlar.

Onlara inanmayın, kendi çalışma usulünüzü kendiniz bulun» diyecektim ama bu da, onlarınki gibi bir nashat olur. Hem dünyada, başkalarından öğrendikleri usul ile de çok iyi işler gören adamlar vardır.

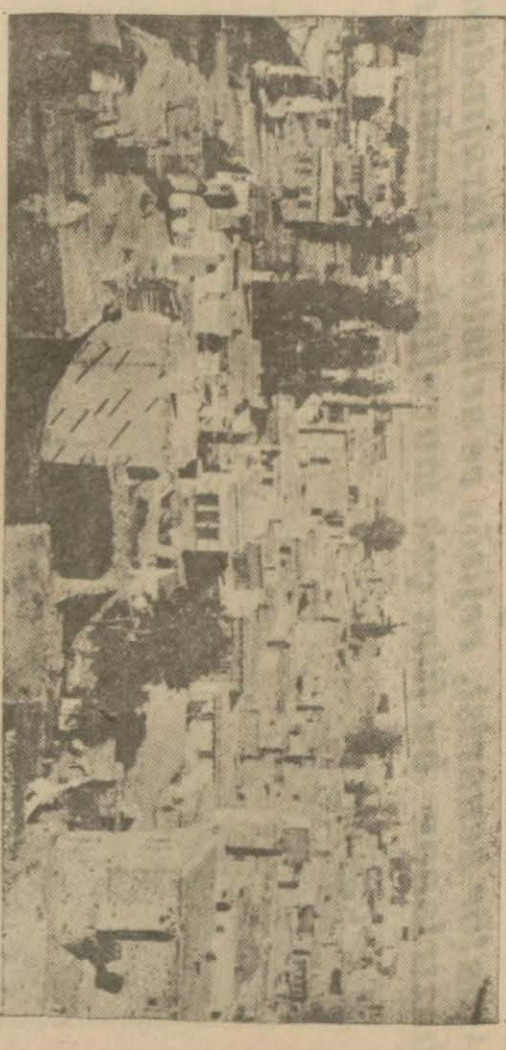
Romen konsolosu geldi

Meuzuna memleketinde bulunmak ta olan Romanyanın İstanbul konsolosu dün sabah Köstence'den şehrimize gelmiş ve Galata rıhtımında konsolos hane erkânı tarafından karşılanmıştı.

Doğu mektupları:

Köy kalkınması ilksüsü nasıl başarılabilir?

Bu iş, bir Nafia meselesidir. Onu Maarif, Ekonomi ve Sıhhat meseleleri takıb eder

Doğunun merkezi güzel Erzurumdan bir manzara

Erzurum 7 (Hımsuz) — Köyculük bürosu şefi Salim, doktor Rükneddin ve Çıldır kaymakamı Rifatın mütekebbir heyet, üçüncü umumî müfettişlik muntakasında bitkin köyleri gezip tedkik etmeğe başlamış ve programlarını ilk menhalisini bitirerek Erzurumun diğer müşti. Heyet dün de Ardeşan, Kars köylerini tedkik etmek üzere yola çıkmıştı. Bu tedkikat sonunda üçüncü umumî müfettişlik makamına muassal bir rapor verecektir.

Bu mevzuilar etrafında heyet azasından doktor Rükneddin bana şunları söyledi: — Vasıtaların eksikliğine rağmen gezdiğimiz köylerdeki sıhhi durumu çok iyi bulduk. Harit ovasını, Gümüşşanepi, Bayburdu, Erzurumun bütün köyleriyle doluştık, yolculuğumuz 25 günden fazla sürdü ve bazı yerlerde çok meşakkatli geçti.

60 köyde ancak 14 tifo vakasına tesadüf ettik. Bunlar da bazı yerlerde tekâstif edilmüşti. Anadolu'nun birçok yerlerinde olduğu gibi burarda da bu hastalığı akar sular tevild etmekteydi. Evlerin ötünden ve içinden geçen bunsulardan her ev istifade ettiği için hastalık ta meydana geliyor.

Bu tedkikat esnasında halkın doktora râğbet ettiğini gördük. Seyyar poliklinikler yapıldı ve 2500 vatandaşın muayene ederek, kendilerine ilaçlar dağıtıldı. Bu arada tuhaf bir halleti ruhıyeden bahsedelim. Her gittiğimiz köyde, doktor geldiği dediğimiz halde kimse muayene gelmiyordu. Halbuki bu doktorların mecani olduğunu iân ettikten ve bir kağıd hastaya da bedeva baktıktan sonra akın akın kendilerini göstermeğe gelyorlardı.

Frenği vakalarına çok az tesadüf ettik. Bunu bilhassa şükranla kaydetmek isterim.

Trahon da tahminimizden az çıktı. Yalnız şunu söylemek lâzımdır ki köylerimiz ve köyöllerimizin yagışlı tarzları çok gayri sıhhi'dir. Köyü çok dağınıktır.

Memurlar da niçin Tren tenzilatından istifade edemiyor?

Ankara okuyucularımızdan İhsan Ulka Birtek bize yazdığı bir mektubda muallimlerle memurların meazıyetlerinden ve seyahatlerinden bahsediyor, diyor ki: — Muallim dokuz ay müteadil bir surette yorulan katasını muayyen bir müddetle istifade etmekle suretelle dinlen-dilir. Memur ise, on bir ay çalıştıktan sonra bir ay gıbl az bir zaman içinde istirahat eder. Muallim istifatahını memleketin muhtelif mahallerinde ve nisf tren ücreti vermek suretelle seyahat ederek geçtir. Halbuki memur; senede bir ay memleketinden ayrı bulunduğu yerden kalkarak etradı alle ve akrabasını görmeğe tam hıret vermek suretelle trenle seyahat etmekte. Niçin muallime böyle nisf ücretle tren seyahatı yapamaz hakkı verilmiş de memura verilmemiştir... Bu hakdan istifade etmemeli lâzım gelmez mi?

Memur ve muallim İstidat devlet hizmetlerinde çalışılmasına göre, birinin nisf ücretle diğerinin tam olarak böyle tren

Okuyucu Mektupları

İmzasız bir mektub

«Orta okul ve liseslerde ilâve ders alan öğrencilerin namına» kaydı ile mektub aldık, bu mektubu makine ile yazılmıştır ve imzasızdır, kutulu barkanlığına hitab etmekle, temmuz ve ağustos ücretlerinin henüz verilmiş olmasına göz çekmekte. Bir öğretilen imzasız mektup yazılmıyacağına bilir, kalebesine öğretilir, bunun içindir ki bir bu mektubun öğretilenlerden gelmiş olabileceğine ihtimal vermiyoruz ve gazeteğe koymakta kendimizi mazur görüyoruz.

Bir kedi bahçesi

Bir okuyucumuz, Bay Muzlamı şöyle yazıyor: — Takibe uğrayan serseri kediler Vali Köknarı bahçesinde karargâh kurdular. Bir beldeyi memurlardan rica ediyordum; Bundan geçsin, yüzlerce sinel görecekler.

★

Bursada Bay Hüseyin Karakorman: Arzunuzu nazarı dikkate aldık, kıs programınızda istediğiniz eğlenceli misahabaları bulacaksınız.

SİNEMA

İpek - Film stüdyolarında bir dolaşma

«Güneşe doğru» filmi nasıl çevriliyor?

Amatör senarist, rejisör ve artistler tarafından hazırlanan bu film çok muvaffak olmaktadır

İpek-film stüdyosunda yapılan filmler den «Bir millet uyanıyor» dan bir sahne

Sinema ve tiyatro meraklıları, son günlerde, memleketimizde çevrilmekte olan bir filmin dedikodusuna meşguldürler. Bu filmin ismi «Güneşe Doğru» dur. Filmin rejisörü de, senaristi de, hattâ artistleri de amatördürler ve bu film, ömründe kukla bile oynatmamış bir rejisör tarafından çevrildiği, ömründe masal bile yazmamış bir senarist tarafından hazırlandığı, ve ömürlerinde tiyatro sahnesine ayak basmamış artistler tarafından oynandığı içindir ki, şimdilik çok geniş ve çok eğlenceli bir dedikodu mevzuu teşkil etmektedir. Sinema san'atında geniş şöhretten ve ihtisastan başka hiç bir şeye kıymet vermeyenler, sade amatörler tarafından hazırlanan bu yeni filmi dillerine iyice dolamışlar. Tenkid edip duruyorlar.

Ben, kulağıma kadar gelen bu tarizleri birçok bakımlardan haklı bulmadım ve bu hususta isabetli bir kanaat edinebilmek için, film hakkında biraz daha malumat toplamak lüzumunu duydum.

Filmin çevrilmekte bulunduğu stüdyoda, sual soracak muhatab bulmak hayli zor oldu. Çünkü orada çalışanların, bana cevap değil, selâm vermeye bile vaktleri yoktu. Hademenin gösterdiği odada beklerken, içime hüznü bastı. Çünkü bulunduğum odanın duvarları, Şehir tiyatrosunun ölmüş, evlenmiş, seyahate çıkmış, tahsile gitmiş, hastalanmış san'atkarlarının resimleriyle doluydu ve bu resimler oraya, perişan olmuş bir aile odası manzarası veriyordu. Bulduğum odanın karşısındaki salondan, kulağıma nezleli bir erkek sesi geliyordu:

— Yüzüğü sana verdiğimiz zaman, paraları bize iade edeceksin! Anladın mı babalık?

Bunu duyunca, kendi kendime:
— Anlaşılan, dedim, içeride bir yüzük alışverişi var!...

Kısa sükût fasılalarile aynı ses, aynı cümleyi tam üç defa daha tekrarladı. O zaman, bu sesin sahibine karşı merhamet ve onun alık muhatabına karşı da bir hiddet duydum:

— Zavallı, dedim, çok sabırlı adammış. Allah cümlemizi, bir lâkırdıyı on defa tekrarlanmadan anlamayan böyle babalıklardan korusun!

O sırada bulunduğum odaya giren hademeye, bu sesin geldiği salonu gösterdim:

— Orada kimler var?
Hademe, çetrefil bir Trabzon şivesile cevap verdi:

— Film yapıyorlar!
Bu cevabı alınca ilk tahminimde yanlış olduğumu anladım ve:

— Demek, dedim, içeride yüzük alışverişi yok. Şu meşhur film çevriliyor ve rejisör, amatör aktörlerden birisine rolünü anlatıyor.

Fakat bu kadar basit bir rolü kavrayamayan aktöre de «babalık» değil, «Allahlık» demek lâzım!

Ben böyle düşünürken aynı ses, aynı cümleyi hâlâ tekrarlıyordu:

— Yüzüğü sana verdiğimiz zaman, paraları bize iade edeceksin! Anladın mı babalık?

Fakat «babalık» hâlâ:

— Anladım! demiyordu.

O zaman, çevrilmekte olan film hakkında daha fazla malumat edinmeyi lüzumsuz buldum. Öyle ya?.. Bu kadar lâf anlamaz kimselerin çevirecekleri film den ne hayır umulabilirdi ki ..

Bu kanaati edinince, orada daha fazla vakit kaybetmekten vazgeçerek yerimden kalktım. Fakat tam stüdyodan çıkacağım sırada, tesadüf beni eski dostum İhsan İpekçi ile karşılaştırdı. Ona, evvelâ oraya yaptığım bu ziyaretin, sonra da oradan kimseyle konuşmaya lüzum görmeden ayrılışımın sebebinin anlattım. İhsan İpekçi, sözlerimi uzun bir kahkahayla karşıladı ve:

— Sen, dedi, o salonda yapılan işi tahminde yanılıyorsun!

— Film çevirmiyorlar mı?

— Hayır!

— Ya ne yapıyorlar?

Koluma girip beni o esrarengiz salonun kapısına doğru sürükliyerek cevap verdi:

— Gel de gör!

İhsan İpekçinin tokmağını çevirdiği kapı, kapkaranlık bir salona açıldı. İçeriye girince ne görsen beğenirsiniz? Karşıya gelen beyaz perdede sessiz bir sinema oynanıyordu. Beyaz perdede komik filmlerde gördüğümüz meşhur bir şışman artist, iki kişiye konuşuyor. Sonra perde kararıyor. Gene aynı sahne görünüyor: O meşhur artist, gene iki adamla

İstanbul sokaklarında filminden bir sahne karşı karşıya. Gene perde kararıyor.. ve bu, böylece devam edip gidiyor.

Fakat, perdenin önüne, yanyana üç tane mikrofon konulmuş. Bu mikrofonlardan birinin önünde, yüzünü göremediğim uzun boylu bir adam var. Beyaz perdede, meşhur şışman komik gözüküp te ağzını açınca, o yüzünü görmediğim

Melek sinemasında:

İlk acı

Oynayanlar: Magda Schneider, İvan Petrovich.

Piyanist Martenrod Avrupada ilk defa olarak bir konser verecektir. Halk konserine o derece büyük rağbet göstermiştir ki boş yer kalmamıştır. Konserde kibar halk arasında fakir kıyafetli bir kadın vardır. Bu fakir kadın az sonra otelinde ağır yaralı olarak bulunuyor. Polis meselesinin mahiyetini meydana çıkaramıyor. Bir kapıcı kadını tanıyor. Marie Hasler isminde olan bu kadının bir sinema yıldızının hizmetçisi olduğu anlaşılıyor.

Bir çocuktan da bahsediliyor. Çocuğun bir erkeğin yanında bulunduğu söylenmektedir.

Polisin tahkikatı neticesinde kadının piyanist Martenrod ile münasebette bulunduğu anlaşılıyor. Martenrod bu kadını birkaç sene evvel tanımıştı. O vakit Martenrod bir birahane de çaiçi çalışıyor, kadın ise gardrob memureliği yapıyordu. Marie Martenroda çok yardım ediyor ve Martenrod Marienin kendisini eskiden beri sevdiğini anlıyor.

Ertesi gün piyanist yeni bir angajman buluyor. Gitgide şöhreti artıyor. Senelerden sonra memlekete döndüğü vakit otelinde küçük bir çocuğa rasgeliyor. Bu çocuk Marieden olan çocuğudur.

Martenrod şimdi çok şöhret bulmuş, zengin bir adamdır. Marie ile birleşmek arzusunda değilse de genç kadının cidden yüksek bir kalbe malik olduğunu anlıyor. Nihayet mes'ud bir yuva kuruyorlar.

adam, dışarıdan dinlediğim o mahud cümleyi tekrar ediyor:

— Yüzüğü sana verdiğimiz zaman, paraları bize iade edeceksin! Anladın mı babalık?

Sinema perdesi kararınca, arkamdan hafif bir ses duyuluyor:

— Gene olmadı, biraz daha çabuk söylenecek!

O sırada İhsan İpekçi, kulağıma eğilerek, bana, yapılan bu garib işin mahiyetini fısıldıyor:

— Dublaj yapıyorlar. Yani almanca bir filmi türkçeye çeviriyorlar... Mesele, şu seyrettiğin sahne, filmin 43 nü mükâlemesidir. O şışman artistin sesini, mikrofon önünde gördüğün Ferdi temsil ediyor. Gördüğün gibi, şışman aktör ağzını açınca, Ferdi söze başlıyor. İstenilen şey, Ferdinin söze, şışman aktörün ağzını açtığı zamanda başlaması, ağzını kapadığı zamanlarda susması ve cümlesini onunla tamamen aynı zamanda bitirmesidir. Gene gördüğün gibi, buna muvaffak olununcaya kadar prova tekrarlanıyor. Görüyorsun ya? Şışmanın bir cümlesi 20 inci defadır tekrarlanıyor. 100 hattâ 120 defa prova olunduktan sonra filme uydurulabilmiş cümleler de çoktur. Yani senin anlayacağın, bir filmi türkçe sözlendirmek te, yeni bir film çevirmek kadar zordur!

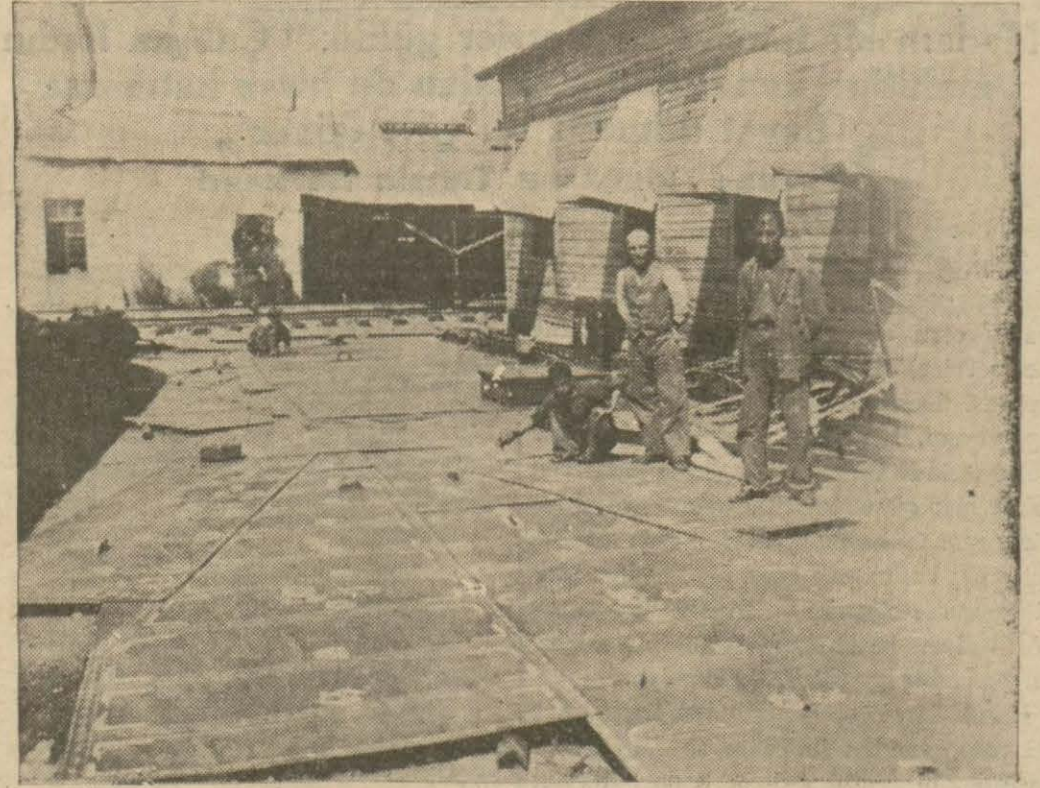
Biçare Ferdi, sesini, şışman komiğin ağız hareketlerine uydurmak için ter dökerken, biz İhsan İpekçi ile ilk oturduğum odaya geçiyoruz. Ona, çevrilmekte olan yeni film etrafındaki dedikodulardan bahsediyorum. Tarizlere alışkın bir insan soğukkanlılıkla gülerek cevap veriyor:

— Filmin senaryosunu ben yazdım. Ben vakiâ, şimdiye kadar senaryo yazmamış değilim. Fakat diyebilirim ki, Türkiyenin en çok sinema seyretmiş adamlarından birisiyim. Yani gözüm, kulağım, kafam, hattâ sinirlerim, yirmi küsur yıldır, henüz tecrübe etmediğim bu güç san'atın terbiyesini almış bulunuyorum. Filmin hazırladığım mevzuu şu:

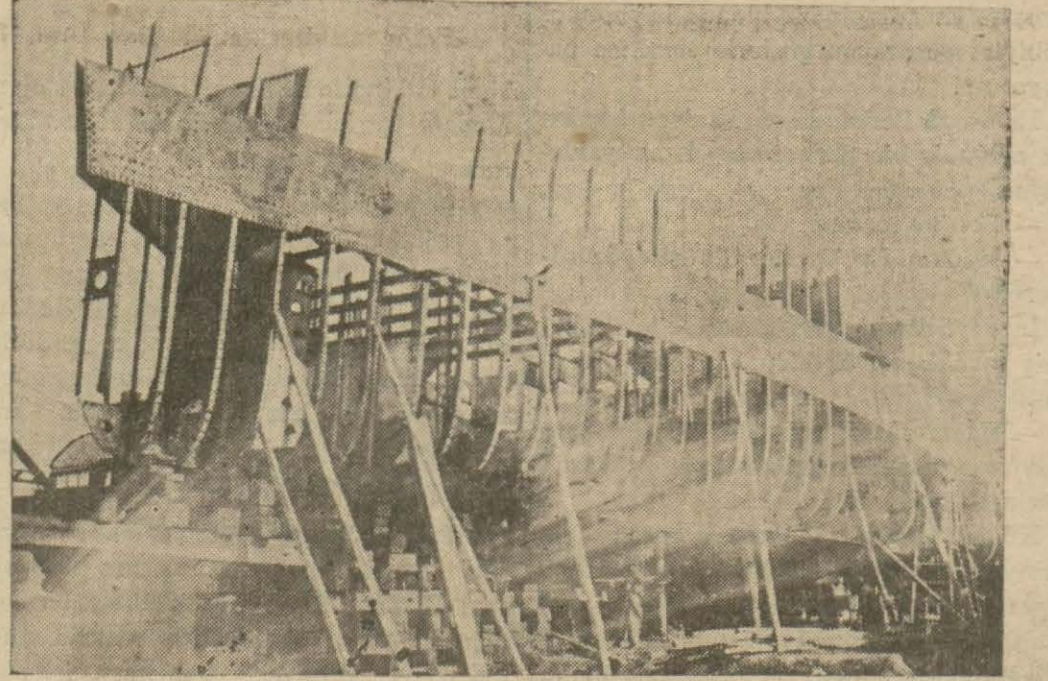
Mütareke yıllarında, bir darülfünun talebesi, tarih imtihanına giderken kamyon altında kalıyor. Bu kaza neticesinde hafızasını kaybediyor ve kendisini, kraliçe Victoria devrinde yaşayan seksenlik bir ihtiyar gibi görüyor. Bir gün, yatırdığı akıl hastanesinden kaçıyor. Tesadüfler onu yaşlı bir doktorun evine götürüyor. Doktorun, genç, hassas, zeki ve güzel bir kızı vardır. Genç kız, babasını, delikanlıya bir ameliyat yapmaya zorluyor. Doktorun yaptığı bu ameliyat muvaffakiyetle neticeleniyor. Fakat hafızasına kavuşan delikanlı, aradan geçen on beş seneye dair hiçbir şey bilmiyor. Kendisini hâlâ, o meş'um kazaya uğradığı

(Devamı 12 inci sayfada)

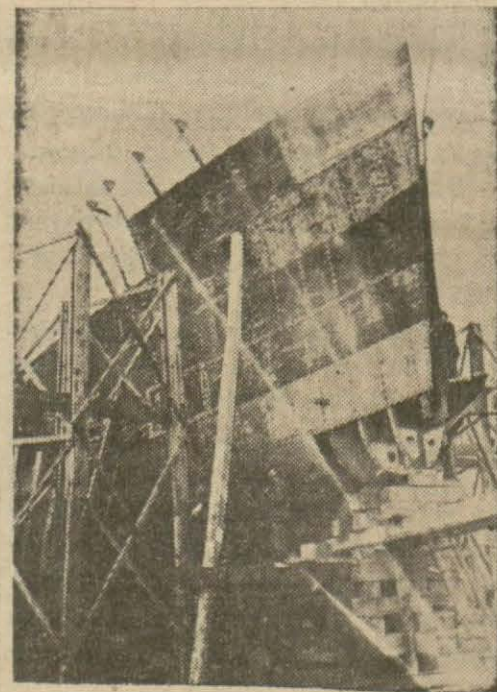
Gölcük tersanesi ilk gemiyi nasıl yaptı?

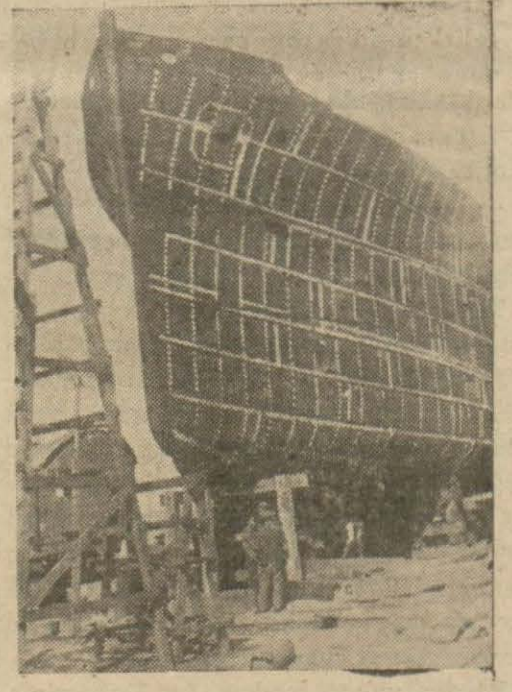
Başlangıç

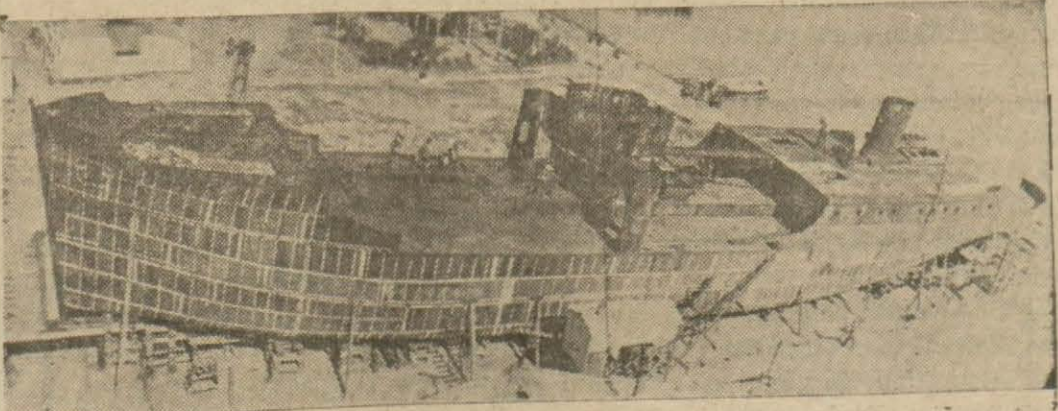
Geminin iskeleti kurulurken

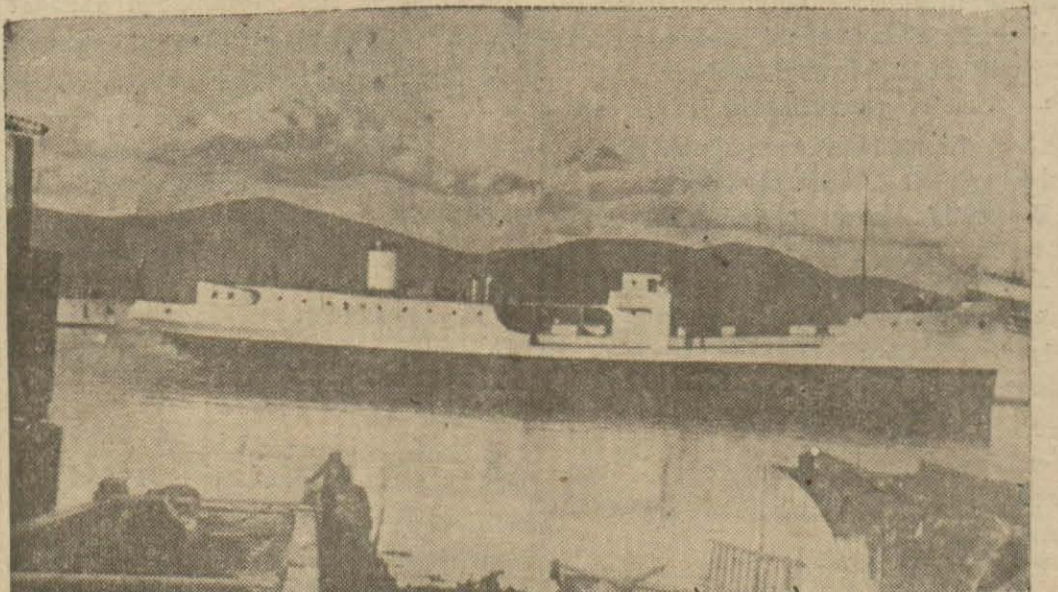
İnşaat ilerliyor

İş biterken

Kuruluştan sonra

Denizde

Küçük Hikâye

Deli Ahmet

Onunla ilk mektepte tanışmıştık. Benden bir sınıf ilerde on üç on dört yaşlarında, büyümüş te küçülmüş gibi uslu, halim ve kâmil bir çocuktur. Adı Ahmed'di. Lâkin, bilmediğim ve kendisine sormaktan da utanmış bir sebepten dolayı çocuklar ona «Deli Ahmed» diyorlardı.

Bir gün mektepten çıkmış, onunla eve doğru ağır ağır yürüyorduk. Mahallemiz mektebe biraz uzaktı. Diğer çocuklar, evlerine giden sokağa sapmış, yolda son olarak Ahmedle ikimiz kalmıştık. Yüzümü kızartarak sordum.

— Ahmed, dedim, sende delilik alameti yok. Böyle iken sana ne için «deli» diyorlar?

O, olduğu yerde durakladı. Sualimden biraz sıkılmıştı. Başını önüne eğerek dudaklarında beliren hafif bir gülümseme ile anlatmağa başladı:

— Bir tatil günü idi. Evden çarşıya giden caddeye çıkmış, yürüyordum.

Birdenbire yolumun üzerinde göz kamaştırıcı bir ışık parladı. Dikkat ettim. Bu, güneşin aydınlığında parlayan pırlanta bir yüzüktü. Derhal eğilip aldım ve düşüren sahibine vermek üzere onu en yakın polis karakoluna teslim ettim. Bunu duyan arkadaşlarım:

«Ahmed, sen delisin. İnsan o yüzüğü satıp ta parasını yemez mi?»

Dediler. Ben hiç ses çıkarmadım. İşte o gün bugün benim biricik adım «deli» dir.

Kapılarının önüne geldiğimiz için elimi sıkarak evine girdi. Ben hem yoluma devam ediyordum, hem de Ahmedin bu macerasını düşünüyordum. Aradan bir ay kadar geçmişti. Bir sabah Ahmed mektebe gelirken yolda bir para çantası bulmuş, bunu da sahibine vermek üzere götürüp müdürün masası üzerine koymuştu.

Ahmed mektebi bitirmiş, fakat babası fakir olduğu için daha fazla okuyamamıştı. Bir aralık şehir belediyesi yangın arazözüne şoför olmuştu. O zaman da içinde 55 lira bulunan bir para cüzdanı ile bir defter bulup «alın kayıbmızı» diyerek sahibine vermişti. Cüzdanla defterin sahibi defteri almış, cüzdanı içindeki para ile beraber Ahmede vermişti.

Fakat o, doğruluğunun haklı bir mükâfatı olan parayı kabul etmemiş ve:

— Ben alnımın terile kazanmadığım bir parayı zevkle harcayamam.

Deyip geri vermişti. O gün bu hâdiseyi duyan bazı düşüncesizler, aynı sözü tekrarlamışlardı:

— Deli!

Halbuki o deli değil, akıllı ve temiz ahlâklı bir insandı.

M. Ali Aydoz

Şişedeki suyu içtim

— Bir perdelik komedi —

Günay — Vermem, ben onunla oynuyorum.

Bayan Ural — Haydi yavrum güzellikle çekici babana ver!

Günay — Vermem!

Bay Ural — Ama ben almasını bilirim.

(Çekici zorla Günayın elinden alır, Günay ağlamaya başlar)

Amca — Çekiç sesi bitti, sızıltı başladı. Of insan, rahat bir nefes alamıyor.

Günay — Sen nefes alacağın zaman ağzını ben mi kapiyorum amca?

Amca — Ver şu çekici şuna da artık zırlamasın!

Bay Ural — Benim sözümü dinlemesini isterim.

Bayan Ural — Ama sen çocuğu çok hırpalıyorsun!

Amca — Bu yüzden bu hale geldi ya!..

(Bay Ural çekici geri verir, Günay oynuya oynuya gider.)

Amca — Çocuk büyümek size kalmca böy... olur.

Bay Ural — Büyürse bu hal geçer.

Amca — Bir insan küçükken ne ise büyürse de o olur.

(Susurlar... Evden artık çekici sesi gelmiyordur.)

Bayan Ural — Merak ettim. Acaba ne yapıyor?

Bay Ural — Günay, Günay neredesin? (Günay elinde rende görünür.)

Günay — Oynuyorum.

Bayan Ural — O ne o elindeki?

Günay — Rende.

Amca — Gene güzel bir oyuncak, ne rende ise elini sıyrır. Yaygaraya başlar.

Bay Ural — Onunla oynama çocuğum, elini keser.

Günay — Ben de elime ne alsam kabahat, oynanacak mıyım?

Amca — Bu çocuğum bir alay oyuncuğu var. Onlarla oynarsa olmuyor mu da bunları veriyorsunuz?

Bay Ural — Biz mi veriyoruz?

Amca — Siz vermiyorsanız, pekâlâ elinden alabilirsiniz.

Bay Ural — Ağlıyor, ne yapalım?

Amca — Fena alıştırmissiniz. Sizin ba-

kacağımız çocuk böyle olur. Bak gene gitti. Şimdi ben bakayım.. Ne yapıyor hele?

(Amca çıkar, Bayan Urala, Bay Ural kalırlar.)

Bayan Ural — Bu bizim amca da yaşlandıkça tuhaflaşıyor.

Bay Ural — Çocukları hiç sevmeyiz de.

Bayan Ural — İyisi mi bırakalım, amca istediğini söylesin, Günay da istediğini yapsın, biz karışmayalım.

(Günay görünür.)

Bayan Ural — İşte Günay geliyor.

Bay Ural — Elindeki rende ne oldu?

Günay — Rende ile amcamın, burnunu rendeledim.

(Amca da görünür.)

Bayan Ural — Amca, Günayın söylediği doğru mu, senin burnunu rendeledi?

Amca — Evet, Günayla oynadık. Bu rende oyunu çok eğlenceli şeymiş.

Bay Ural — Sahi mi söylüyorsun amca?

Amca — Sahi söylüyorum. Hem biz Günayla artık anlaştık. Bir daha hiç ona karışmayacağım? Ne isterse alsın, ne ile oynarsa oynasın!

Bay Ural — Nihayet amca sen de bizim gibi çocuk sevenler arasında karıştın?

Amca — Ben Günay'ı çok severim ya?

Bayan Ural — Ama biraz evvel böyle değildin?

Günay — Amca ben artık ne istersem verecek misin?

Amca — Tabii vereceğim!

Günay — Benim tonton amcacığım?

Bayan Ural — Oh artık evimizde rahat rahat yaşarsın.

(Amca cebinden bir küçük şişe çıkarır, masanın üstüne koyar.)

Günay — Amca o şişeyi bana versene!

Amca — Ne yapacaksın?

Günay — Oynayacağım.. Hani ben ne istersem verecektin ya, öyle dememiş miydin?

Amca — Evet, al!

(Şişeyi Günaya verir, Günay yere oturur, Bayan Ural örgüsüne dalar, amca gazetesini eline alır, Bay Ural hakeza! Günay şişenin kapağını açar, şişeden bir kaç damla yere damlatır. Sonra şişeyi başına diker, birkaç yudum içer, yüzünü buruşturur.)

Günay — Anne, baba?

Bayan Ural — Ne var, ne oldu?

Günay — Anne acı!

Bay Ural — Acı olan ne?

Oynayanlar Bay Ural: Baba

Bayan Ural: Anne

Günay: Altı yaşında çocuk

Amca

«Perde açıldığı zaman Bay Ural, Bayan Ural ve amca bir masanın etrafına dizilmişlerdir, masada çay fincanları vardır. Amca ile Bay Ural gazete okurlar, Bayan Ural örgü örüyor.»

Bayan Ural — Hava bugün ne güzel!

Bay Ural — Bu sessizlik içinde insan sayfiyenin zevkini çıkarabiliyor.

Amca — Evin içinde bir marangoz çalışmamış olsaydı ben de fikrinize iştirak ederdim.

Bayan Ural — Evde marangoz yok ki amca..

(İçeriden çekici sesleri gelir.)

Amca — Siz duymuyorsanız alâ, ama ben çekici seslerini duyuyorum.

Bay Ural — Ha bu çekici sesleri mi? Günay içer de oynuyor.

Amca — Ne de güzel oynuyor.

Bay Ural — Kızmayın amca, Günay çocuktur.

Amca — Biz de bir zaman çocuktuk ama böyle gürültü patırdı yapmazdık.

Bayan Ural — Kızmayın amca şimdi onu sustururuz (bağırır) Günay, gel yavrum gel.

(Günay elinde bir çekikle girer.)

Günay — Beni neye çağırdın anne?

Bayan Ural — Sen şu elindeki çekici babana ver.. çekikle amcamın kulaklarını patlatmışsın..

Günay — (Amcaya bakar) Kulakları patlamamış. Patlamış olsa belli olurdu.

Amca — Sen patlatmadın da kediler patlattı.

Günay — Söyle o kedileri amca, şimdi çekikle onları döveyim.

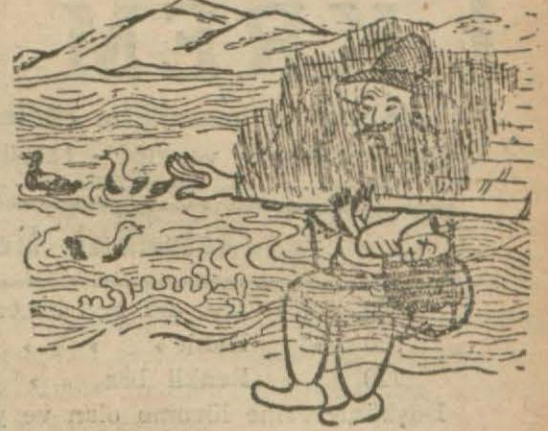
Amca — Kabahat sende değil, sana bu çekici verenlerde..

Bay Ural — Şu çekici ver Günay.

Meraklı ve Faydalı

Çinde yaban ördeği avı

Bu resimde gördüğünüz adam bir Çindir. Yabani ördek avlamak için böyle sazlı bir tahtayı başına geçirir ve göle girer. Yabani ördekleri elile yakalar.

Beyaz saçlılar

Siz de görmüşsünüzdür. Pek nadir olarak bazı insanlar, daha doğdukları zamandan saçları, kaşları ve kirpikleri beyazdır. Bunların hemen hepsinin gözleri az görür. Bu cins insanlar yalnız beyazlar arasında değil, zenciler arasında da vardır ve zenci ana zenci babadan beyaz renkli, saçları beyaz kaşları beyaz, kirpikleri beyaz insanlar doğduğu olmuştur. Zenciler bu insanları mukaddes saçarlar.

Günay — Şişedeki sudan içtim.

Bay Ural — Amca şişede ne vardı?

Amca — Kuvvetli bir zehir, fotoğraf banyolarında kullanıyordum.

Bayan Ural — Ne diyorsun!

Amca — Zehir!

Bayan Ural — Yavrum, evlâdım; zehir içti ha!

Bay Ural — Ah çocuğum. (Günay ağlar.)

Bay Ural — Ağlama yavrum, amca ne oturuyorsun çabuk bir doktor çağır sana!

Amca — Ben şimdi rahatımı bozmam!

Bayan Ural — Bu ne lâf, zehiri koydun, çocuğuma içirdin..

Amca — İçmeseydi.

Bayan Ural — Sen katilsin amca.

Amca — Olabilir.

(Bayan Ural ağlar, Bay Ural Günay'ı kucaklamıştı.)

Amca — Merak etmeyin bir şey değil, şimdi geçer..

Bayan Ural — Geçer mi?

Amca — Evet, esasen bir şey değildi. Şişede tuzlu su vardı.

Bay Ural — Tuzlu su mu?

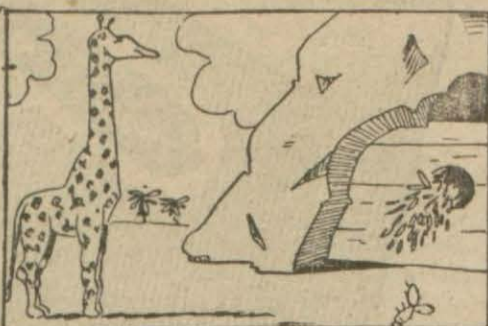
Amca — Evet, ben bu işi sizi akıllandırmak için yaptım. Hakikaten zehir olsaydı da içecekti. Onun için çocuk her rasgelen şeyi alıp, karıştırmaya alışmalıdır.

★★

Zürafeye kapanı

— Bu tahta neye yarayacak dostum?
— Biraz sonra görürsün!

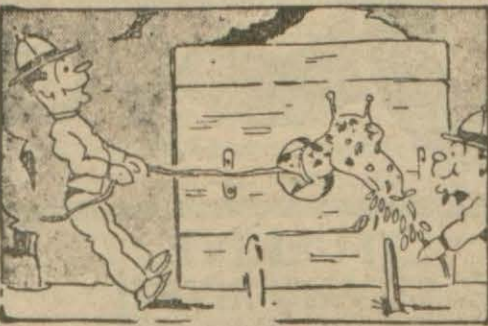
— Hele şu tahtayı mağaranın kapısına koyalım. Şimdi biraz beklemek lazım!

— Sen bu ilmekli ipi böyle tutacaksın. Ötesine karışma, ben meşgul olurum.

Bir zürafeye acıkmıştı. Mağaranın önündeki delikli tahtanın deliğindeki otu gördü

Otun delikten dışarıda olan kısmını yedi ve içeridekini de yemek için başını uzattı.

O anda ilmekli ipi çekmişler ve zürafeyi yakalamışlardı.
— İşte bu tahtanın neye yaradığını şimdi anladın mı!

YENİ BİLMECEMİZ

Yemiş toplıyan şu iki arkadaşın resimlerini kesin, resim çok güzel yapılmıştır. Siz boyarsanız daha güzel görünecektir. Haydi, başlayın boyamaya.. Oldu mu?

— Oldu!

Diyorsunuz, öyle mi? Olduysa bir zarfa koyun, zarfın üzerine bugünkü tarihi de yazın ve bize gönderin. Şimdi mekteplerin açılma zamanıdır. Mektep çantası lazımdır. Onun için bu resmi en iyi boyayana bir mektep çantası ve iyi boyayanlardan diğer yüz kişiye de Son Postanın küçük okuyucuları için yaptırdığı üzerlerinde «Son Posta gazetesi» yazılı kıymetli hediyelerden vereceğiz.

Bilmeceye cevap verme müddeti on beş gündür.

GÜNEŞ - RÜZGÂR - DENİZ ÜÇ SIHHAT KAYNAĞI

Bir iki hafta sonra salon hayatına dalacak bunların cilde yapacağı tahribattan müteessir değiller çünkü

KREM PERTEV

ile yaptığı masajların cildlerine vereceği taravetten - geçmiş senelerin verdiği - tecrübe ile o kadar emindirler ki

İstanbul Belediyesi İlanları

1600 metre İnce ara bezi beher metresi 25 kuruştan
900 » Kalm » » » » 28 »
120 » Renkli bez » » » » 42 »

Düşkünlerevine lüzumu olan ve yukarıda mikdarları yazılı bulunan amerikan bezi açık eksiltmeye konulmuştur. Bezin nümunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 n umaralı kanunda yazılı vesika ve 50 lira 28 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23/9/937 Perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (6023)

Keşif bedeli 1224 lira 75 kuruş olan Floryada yapılacak spor ve eğlence tesisati açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lı kanunda yazılı vesikadan başka belediye fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 91 lira 86 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 23/9/937 Perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (B.) (5987)

Senelik muhammen İlk teminatı
kirası

Eski Alipaşada Hobyar sokağında 107 No. lı dükkân 36,00 2,70
Beşiktaştta Şenlikdede mahallesinin dere sokağında
hazne vekili Hacı Osmanağa mektebi. 96 7,20

Yukarıda semti, senelik muhammen kiraları yazılı olan mahaller teslim tarihinden itibaren 38, 39, 40 seneleri mayısı sonuna kadar ayrı ayrı kiraya verilmek üzere açık arttırmaya konulmuşlardır. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler hıızalarında gösterilen ilk teminat makbuz ve mektubile beraber 4/10/937 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdır. (İ.) (6292)

Ekmek ve francaların kâğıtlara sarılarak satılması hakkındaki kararın 4/8/937 tarihinden itibaren bir buçuk ay sonra tatbik edileceği ilân edilmiştir. Görülen lüzum üzerine işbu Belediye tenbihinin tatbiki bir buçuk ay müddetle tehir edilmiştir. «6290»

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

Muvakkat teminat	Keşfi	İşin özü
319 lira	4242.77 lira	Fen Fakültesi Jeoloji ve Mineroloji enstitüsünde yapılacak tadilat ve tamirat.

1 — Yukarıda yazılı iş Üniversite Rektörlüğünde 30.9.937 perşembe günü saat 15 de ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Taliblerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ile 3000 liralık bu gibi işler yaptığuna dair İstanbul Bayındırlık Direktörlüğünden vesika getirmesi lazımdır.
3 — Şartname hergün Rektörlükte görülür. Teminat ihaleye kadar Üniversite Muhasebesine yatırılmış olmalıdır. (6142)

1 — Muhammen bedeli 2063 lira tutan Eczacı okulu için alınacak laboratuvar teraze ve vezinleri 7/10/937 perşembe günü Üniversite Rektörlüğünde ihale edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Taliplerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerile beraber 155 liralık muvakkat teminat vermeleri lazımdır. Liste ve şartname her gün Rektörlükte görülür. (6265)

Betonarme Köprü inşaatı Nafia Vekâletinden:

1. — Diyarbekir Vilâyeti dahilinde Diyarbekir - Silvan yolunda Anbarçayı ve Siirt Vilâyeti dahilinde Diyarbekir - Bitlis yolu üzerinde Pisyar köprülerinin betonarme olarak inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır. Bu iki köprünün keşif bedeli «163 500» liradır.
2. — Eksiltme 23/9/937 tarihine müsadif Perşembe günü saat «16» da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında yapılacaktır.
3. — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «818» kuruş bedel mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliği kaleminden alınabilir.
4. — Eksiltmeye girmek isteyenlerin «9425» liralık muvakkat teminat vermeleri ve Vekâletimizden alınmış müteahhitlik ehliyeti fenniye vesikasile ayrıca bir taahhütte en az «75 000» liralık köprü veya betonarme ve sair inşaat yapmış olduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lazımdır.
İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «3115» «5842»

İstanbul Orman Direktörlüğünden:

1. — Orman müdüriyeti umumiyesi hesabına malzemesi orman idaresi tarafından verilmek üzere nümune ve şartnamesi veçhile 8676 adet defter, 491500 adet cetvel, 13300 adet cildin tab ve teclidi açık arttırmaya konulmuştur.
2. — Bunların ihale tarihinden itibaren bir buçuk ay zarfında tab ve teclidi ile orman idaresine teslimi şarttır.
3. — İlan 11 Eylül tarihinden 25 Eylül tarihine kadar on beş gündür. Yevmi ihale 25 Eylül Cumartesi günü saat onda orman başmühendisliğinde müteşekkil komisyon marifetile icra edilecektir.
4. — Tab ve teclidi muhammen bedel 1960 liradır. Teminatı muvakkate 147 liradır. Talib olanların teminat makbuzlarıyla komisyona müracaatları. (6062)

Pastil Antiseptik KANZUK

Teneffüs yollarile geçen hastalıklara karşı koruyucu, tesiri kat'i pastillerdir. Nezle, Bronşit, Grip ve Boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır. Bütün eczanelerde bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu İstanbul

DIŞ TABİBİ

RATIP TÜRKÖGLÜ

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. lı muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

Dr. HAFİZ CEMAL

(Lokman Hekim)

Dahiliye mütehasssis: Pazardan maada hergün (2 - 6) Divanyolu numara 104, ev telefonunu 22398 - 21044

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi İlanları

İdarece vagon ve sairinin naklinde kullanılan dubaların tamiri için inşa edilecek kışağın imaline muktazi aşağıda cins ve miktarı yazılı (5) kalem muhtelif eb'atta kereste 23/9/937 Perşembe günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki satınalma komisyonu tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Muhammen bedeli 3035 lira 75 kuruş olup bu pazarlığa girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve 227 lira 68 kuruş muvakkat teminatlarla birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (6271)

Adet	Boy		en		M3
	M.	S.M.	S.M.	S.M.	
10	Gürgen azmanı	16 - 17 ×	23 - 25 ×	23 - 25	10,625
50	Gürgen İzgaralık	4 × 14	15 ×	14 - 15	4,500
50	Gürgen İzgaralık	5 - 6 ×	15 ×	20 - 30	13,500
60	Gürgen veya meşe iskara döşemeliği	6 - 12 ×	20 ×	20 - 30	43,200
10	Köpeştelik meşe eğrisi veya kara ağaç eğrisi	3 - 4 ×	22 - 25 ×	28 - 30	3,000
					74,825

Muhammen bedeli 39984 fira olan Ankara gar binası mefruşatı 29/9/937 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 2998,80 lira lık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 195 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6154)

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konan mevaddın cinsi	Tahmin Mikdarı	Pey ak-çesi	Eksiltmenin T.	Gün ve saati
Karpuz	4000 A.	10 Ku. :		
Kavun Kırkağaç	1000 A.	13 » :		
Kavun Hasanbey	500 A.	13 » : 61 L.	7/10/37	Perşembe 14
Üzüm Yapıncak	500 K.	13 » :		
Üzüm Çavuş	500 K.	30 » :		

Mektebin 937 mali senesi 2 nciteşrin bidayetine kadar ihtiyacı olan yukarıda cins, miktar, muhammen bedel ve ilk teminatı yazılı mevad açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi hizasında gösterilen gün, tarih ve saatte yapılacaktır. Şartnameyi görmek isteyenlerin hergün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin belli gün ve saatte Gümüşsuyundaki mekteb binası dahilinde müteşekkil Komisyona müracaatları ilân olunur. «6244»

İSTİKLÂL LİSESİ Direktörlüğünden:

- 1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
- 2 — Henüz müracaat etmeyen eski talebenin kayıtları kapanmıştır. Bundan sonra yapılacak müracaat kabul edilmeyecektir.
- 3 — İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

Kumbârâ biri

MAYRETTİN ÇİZER

1000 yapâr.

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT-BANKASI

Başvekil Akdeniz anlaşmasını bugün Mecliste izah edecek

(Baştarafı 1 nci sayfa)

müşterek tedbirler hakkındaki Nyon anlaşmasına dair kanun lâiyhası ismini taşıyan lâiyhayı ve merbut anlaşmayı hariciye encümeninin tetkik ve müzakere etmesine ve mazbatasını hazırlamasına fırsat vermek için kısa bir müddet tatil edilecektir.

Bu müddet zarfında Parti grubunun bir toplantı yapması ihtimali kuvvetli dir.

Nyon ve Cenevre anlaşmaları

İkinci ceasede Nyon anlaşması ve bu anlaşmaya müzayeli Cenevre anlaşması ile anlaşmaların tatbik şekilleri hakkında Başvekil İsmet İnönü'nün yapacağı beyanat ve bu münasebetle söz alacak bir çok hatipler dinlenecek, hariciye encümeninin mazbatasını okunacak ve kanun lâiyhası müzakere edilecektir.

Başvekilin beyanatı sabırsızlıkla bekleniyor

İsmet İnönü'nün beyanatına hususi bir ehemmiyet atfolunmakta ve sabırsızlıkla beklenmektedir. Hükümetin bu sabah Meclise sevkettiği kanun lâiyha ve merbutu esbabı mucibe ile anlaşma metni Meclis matbaasında basılarak geç vakit burada bulunan mebuslara tevzi edilmiştir. Lâiyha sayı numarası olarak 274 rakımını taşımaktadır.

Kanun lâiyhasına merbut esbabı mucibe mazbatasını bildiriyorum:

Esbabı mucibe mazbatasını

İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan hiç birine aid olmayan ticaret gemilerine karşı Akdenizde bazı denizaltı gemileri tarafından bir takım tecavüzler vaki olmuştur.

İlkönceleri İspanya sahillerine inhisar eden bu taarruzlar gittikçe Akdenizin garbinden şarkına kadar yayılarak deniz ticaretinin emniyetini kaldırmış ve bu denizi korsanlık faaliyete açık bir saha haline getirmiştir. Bu tecavüzler beynelemlerle ticareti ihlâl eder mahiyette oldukları başka esas itibarıyla da her türlü insanî ve hukukî prensiplere tamamen aykırıdır.

Fazla olarak tecavüzlerin vukuu esnasında ticaret gemilerine karşı denizaltı gemilerinin hareketlerine dair Londra 6 teğrinisani 1936 tarihinde imzalanmış ve Cumhuriyet hükümeti tarafından da 23/VI/1937 tarihli ve 3227 numaralı kanun mucibince iltilah olunan Proseverbalde münderiç hukuku düvel kaidelerine de riayet edilmediği görülmüştür.

Bu vak'aların tevliid ettiği vaziyet karşısında fikir teati olunmak maksadile İngiltere ve Fransa devletleri Akdeniz devletleri ile diğer bazı alâkadar devletleri 10 Eylülde toplanacak olan bir konferansa davet etmişlerdir. İtalya ile Almanya bu davete icabet etmemeleri üzerine Türkiye, Büyük Britanya ve şimalî İrlanda birleşik krallığı, Bulgaristan, Mısır, Fransa, Yunanistan, Romanya, Sovyetler Birliği ve Yugoslavya murahhaslarından mürekkep olarak İsviçrenin Nyon şehrinde 10 Eylülde toplanan konferans dört günlük meşaidin sonra 14 Eylülde bir anlaşmaya vasil olmuştur.

Emniyet meselesi

İşbu anlaşma mucibince Türkiye Cumhuriyeti de kendi kara sularında emniyet tesis edecek olan icraatta bulunacaktır. Kara sularımız haricinde seyrüseferin emniyeti için lâzım olan icraat İngiliz ve Fransız donanmaları na terettüp etmektedir.

Türkiyenin müzaheretini

Türkiye hükümeti de kendi vesaitleri nisbetinde bu donanmalara istenecek müzaherette bulunacaktır. Bilhassa Fransız ve İngiliz donanmalarının hareketi Türkiye kara sularında da takip etmelerine ve irae eyliyeceğimiz limanlardan bu donanmaların istifade etmelerine diğer sahildevletleri gibi Cumhuriyet hükümeti de müsaade eyliyecektir.

Cumhuriyet hükümeti evvelden beri takip edegeldiği sulh, emniyet ve anlaşma siyasetinin yeni bir tezahürü olan Nyon itilafını yüksek meclisin tasvip ve tasdikine arzeder.

Anlaşmanın Türkçe metni

Lâiyhaya raptedilmiş bulunan Nyon anlaşmasının Türkçe metni şudur: Kendi hükümetleri tarafından usulüne tevfiakan salâhiyeti haliz olup aşağıda imzası bulunanlar Nyonda konferans halinde 9 Eylülden 14 Eylül 1937 ye kadar toplanarak he-

men meriyete grecek olan âtidedeki hükümleri kararlaştırmışlardır:

İspanyada mücadele halinde bulunan tarafların hiç birine aid olmayan ticaret gemilerine karşı denizaltı gemileri tarafından Akdenizde (İspanya ihtilâfı münasebetiyle mükerrek tecavüz vaki olduğunu, bu tecavüzlerin ticaret gemilerinin tahribi hakkındaki 22 nisan 1930 tarihli Londra muahedesi'nin 4 üncü kısmında münderiç hukuku düvel kaidelerini ihlâl ettiğini en iptidai insanîyet prensiplerine muğayir olduğunu ve bunların bîhakkin korsanlık hareketi olarak tasvir edilmesi lâzım geldiğini nazarı itibare alarak:

Ve İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan biri veya diğerinin muharip hukuku kullanmak veya deniz muharebesi kanunlarına riayet etse bile açık denizde ticari seyrüseferi kontrol etmek hakkını hiç bir suretle tanımaksızın ve işbu mukaveleye iştirak eden herhangi bir devletin açık denizde her türlü müdahalelere karşı kendi ticari seyrüseferini himaye etmek üzere itihâzını muvafık göreceği herhangi bir harekette bulunmak ve sonradan kararlaştırılacak müşterek diğer tedbirleri almak hakkına hâle gelmemek şartile işbu mukaveleye iştirak eden devletler evvelemlerde denizaltı gemileri tarafından yapılan korsanlık e'falline karşı aşağıda zikredilen müşterek tedabiri mahsusayı kararlaştırmağı lüzumlu adde-derler:

Tedbirler

1 — Konferansa iştirak eden devletler kendi bahri kuvvetlerine İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan birine aid olmayan ticaret gemilerini himaye etmek üzere aşağıdaki iki ve üç numaralı fıkralara tevfiakan hareket etmeleri için talimat verilecektir.

2 — Bahri teslihatın tahdid ve tenkisi için Londrada 22 nisan 1930 tarihinde imza olunan muahedede zikrolunup Londrada 6 teğrinisani 1936 da imza olunan protokol ile teyid edilen hukuku düvel kaidelerine muhalif olarak böyle bir gemiye taarruz eden herhangi bir denizaltı gemisine bilmukabele taarruz edilecek ve mümkünse tahrip olunacaktır.

3 — İspanyada mücadele halinde bulunan taraflardan hiç birine aid olmayan bir geminin yukarıdaki fıkralarda zikredilen kaideler hâlâfına olarak taarruza uğradığı bir noktada civarında tesadüf edilen denizaltı gemisine tesadüf olunduğu ahval taarruzun faili kendisi olduğu fikrini teyid ediyorsa yukarıda zikrolunan hükümler kezaalk tatbik olunacaktır.

4 — Yukarıda zikredilen kararları pratik bir surette icra için konferansa iştirak eden devletler aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

1 — Garbî Akdenizde ve Malta kanalında nezaret hususu ayrı hükümlere tabi olacak Tirenyn muntakası müstesna olmak üzere işbu icraat açık denizde ve konferansa iştirak eden devletlerin kara sularında İngiliz ve Fransız donanmalarına —iki hükümet arasında kararlaştırılacak tevzi şekline göre— terettüp eder.

Şarkî Akdenizde

2 — Şarkî Akdenizde: A - Bu icraat kara sularında alâkadar hükümetlerden her birine kendisine aid kısmında terettüp eder.

B - Açık denizde Adriyatik deniz müstesna olmak üzere Çanakakale boğazının mehaline kadar işbu icraat İngiliz ve Fransız donanmalarına —seyrüseferinin tehlikeli olduğu korkulan muntakalarda iki hükümet arasında tekrar edecek tevzi şekline göre— terettüp eder.

İşbu konferansa iştirak eden devletlerden Akdeniz sahildevletleri kendi vasıtaları nisbetinde bu donanmalara istenecek müzaherette bulunmağı teahhüt ederler. Bilhassa donanmaların hareketini kendileri kara sularında takip etmelerine ve kezaalk intihap edecekleri limanlardan bu donanmaların istifade eylemelerine müsaade edeceklerdir.

3 — Şurası da mukarrerdir ki yukarıda 1 ve 2 numaralarda zikredilen muntakaların hududu ve tevzilatı her zaman vaziyetteki her türlü değişiklik hesaba katılmak üzere konferansa iştirak eden devletler tarafından değiştirilebilir.

Mutabik kalman noktalar

5 — Konferansa iştirak eden devletler şu hususta mutabik kalmışlardır ki hükümlerinin icrasını kolaylaştırmak maksadile kendi denizaltı gemilerinin Akdenizde istimalini âtidedeki şekilde tahdid edeceklerdir:

D - Aşağıdaki B ve C fıkralarında derpiş edilen ahval müstesna olmak üzere hiç bir denizaltı gemisi Akdenizde denize çıkmayacaktır. Denizaltı gemileri konferansa iştirak eden devletlerden her birine tebligatta bulunduktan sonra deniz üzerinde ve bir su üstü gemisi refakatinde olmak şartile seyredebileceklerdir.

C - Konferansa iştirak eden devletlerden her biri melfuf lâhikada tayin edildik A ve B fıkralarında münderiç tahdidata tâbi tutulmayacak olan bazı muntakaları talim için kendi denizaltı gemilerine tahsis edebilirler. Kezaalk konferansa iştirak eden devletler şu hususta mutabiktir ki mecburî tevakkuf veya yukarıdaki B fıkrasında derpiş edilen şartlar müstesna olmak üzere kendi kara sularında hiç bir ecebî denizaltı gemisinin bulunmasına müsaade etmeyeceklerdir.

6 — Kezaalk konferansa iştirak eden devletlerce mukarrerdir ki yukarıda yazılan programın icrasını kolaylaştırmak için kendi ticaret gemilerine Akdenizde aralarında

Gazetem var, muharrir arıyorum

(Baş tarafı 6 ncı sayfa)

tir. Ben sporcuym, yani mücadelecî, inanmazsanız, bu hususta beni imtihan etmek istiyorsanız gösterin birini, ineyim beynime!

Kendimi topladım. Atlatmanın yolunu aradım:

— Bravo, dedim, mükemmel. Tam benim aradığım muharrirsiniz. Şimdiden işe başlarız. Siz evvelâ kapıya çıkın ve şu biriken halkı bir dağıtın!

— Hay hay!

Poyraz gibi gelmişti. Lodos gibi çıktı. Kapının önündekileri çil yavrusu gibi dağıtıyordun.

Kendi kendime:

— Acaba benim aradığım cins bir muharrir bulamayacak mıyım?

Diye düşünüyordum. Nasılsa kapıdan içeri dalabilmiş birisi; leb demeden leb-lebiyi anlamış gibi:

— Ben varım!

Dedi, sordum:

— Sen ne yaparsın?

— Başmakale yazarım, havadis getiririm, havadisleri sıraya dizerim, tercüme yaparım, resim yaparım, mürettephane ye girer yazı dizerim. Makine dairesinde gazete basarım, bayilik eder, gazeteleri dağıtırım, hattâ bir kısmını koltuğuma alırım, kendim satarım.

Gene sordum:

— Bunların hepsini de aynı zamanda yapacak mısın?

— Tabii!

— Sana ayda yirmi lira versem yetir mi?

— Teşekkür ederim, yetişir!

İdare memurunu çağırdım:

— Aradığım muharriri buldum, dedim, bu bay gazetemizde çalışsın.

İsmet Hulusî

Sivas - Erzurum Hattı

Sivas - Erzurum demiryolu üzerindeki çalışmalar son hız ile devam etmektedir. Hat Eylül sonunda 177 inci kilometredeki Divrik istasyonuna kavuşmuş olacaktır. Yol boyunca istasyon binaları, köprüler yükselmekte, yüz ameliyatı ikmal edilmiş bulunmaktadır. Divrikte büyük bir sevinç baş göstermiş bulunmaktadır. Divrikli istasyona gelecek treni büyük tezahüratla karşılayacaklardır. Hattın kıışatı resmi 29 teğrinievvelde yapılacaktır. Gelecek Eylülde tren Erzincan ovalarına varmış olacaktır.

Kültür direktörlüğü Divrikte bir orta okul açmaya karar vermiştir. Mektebi yol müteahhidi Nuri Demirağ yaptırmış, levazımını da temin etmiştir. Orta okul da cumhuriyet bayramında açılacaktır.

tekrâr edecek bazı esaslı yollar tavsiye edilecektir.

7 — İşbu anlaşmanın hiç bir hükmü konferansa iştirak eden devletlerin kendi deniz üstü gemilerine Akdenizin herhangi bir kısmına göndermek hakkını tahdid etmez.

8 — Yukarıdaki hükümler Milletler Cemiyeti kâtipliğine tesell ettirilmiş olan bey-nemlemler teahhütleri hiç bir suretle ihlâl etmez.

9 — Konferansa iştirak eden devletlerden biri işbu anlaşmadan çekilmek niyetinde bulunduğunu haber verirse böyle bir tebliğ 30 günlük bir vadenin hitamında muteber olacaktır ve konferansa iştirak eden devletlerden herhangi bir diğeri de bu husustaki niyetini mezkûr tarihten evvel bildirmek suretile aynı tarihte anlaşmadan çekilebilecektir.

Nyonda 14 Eylül 1937 de Fransızca ve İngilizce olmak ve her iki metinde de muteber bulunmak üzere bir nüsha olarak tanzim edilmektedir.

Arnavutluk, Büyük Britanya ve şimalî İrlanda birleşik krallığı, Bulgaristan, Mısır, Fransa, Yunanistan, Romanya, Türkiye, Sovyetler, Yugoslavya.

Anlaşmanın tatbiki

Hariciye Encümeni Reisi Trabzon mebusu Hasan Saka yarın sabah İstanbul'dan şehrimize gelecektir.

Nyon anlaşmasının kabul ve tasdikine dair kanun yarın mecliste kabul edildikten sonra Cumhur Reisinin tasdikine arzedecektir.

Atatürk yarın akşam İstanbul'a hareket edeceğinden buradan ayrılma-dan evvel kanunu tasdik etmesi ihtimali kuvvetlidir. Bu takdirde kanun 18 Eylül tarihli resmî gazetede neşredilecek ve Cumhuriyet hükümeti anlaşmayı önmüzdeki pazar günü tatbik etmeye başlayacaktır.

Kararlarımızda vazife alacak harp gemilerimiz kararlaştırmış, Fransız ve İngiliz donanmalarının hangi limanlarından istifade edecekleri tesbit edilmiştir

Büyük tarih kurultayı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rihi âbideleri ve Girit arkeoloji servisi müdürü Dr. Marinatos bir arkadaşımıza şu beyanatta bulunmuştur.

Yunan profesörünün beyanatı

— Çok sevdiğim İstanbul'a ilk defa 932 senesinde gelmişim. Güzel yurdunuza karşı büyük bir sevgi beslemektedirim.

Giritte, Kandiya'daki müzenin müdürüyüm. Müzemizde eski Türk sanatına dair bir çok kıymetli eserler vardır. Esasen Giritte, 16 ncı asırdan kalma çok değerli Türk âbideleri, tarihi mezar taşları ve muhtelif levhalar vardır, bunları yeni inşa etmekte olduğumuz müze binasında toplamaktayım. Yeni binamızı, zelzele ve bu gibi tabii âfetlerden korumak için Japon usulile betondan inşa ettirmektediriz.

Girit medeniyeti

Milâttan iki bin sene evvelki Girit medeniyetile aynı tarihlerde ön Asyada mes-kûn Hitit medeniyeti arasında pek göze çarpan bir müşabehet vardır. İki medeniyet arasındaki bu derin benzerlik, ancak mukabil bir kolonizasyon hareketile izah edilebilir. Ben şahsen bu kanaatteyim.

İleride bu havalilerde hafriyat yapıldığı takdirde, kanaatimi teyid eden delillerin meydana çıkacağından hiç şüphem yoktur. Esasen, Giritte karşı karşıya bulunan Hatay havalisinde, Minetelbeyda ve Ras-sambrada yapılan hafriyat söylediklerimi isbat edecek mahiyette neticeler vermiştir.

Hitit ve eski Girit medeniyetinin yekdiğerine müessir olduğu muhakkaktır. Kurultayda yapacağım konuşmada buna aittir. Komünikasyonun mevzuu «Milâttan iki bin sene evvel Girit ile Hitit devleti arasındaki münasebetler» olacaktır.

Macar profesörünün beyanatı
Macar âlimi Prof. Fehir Geza ise şunları söylemiştir:

— Macaristanın muhtelif havalilerin de Türk tarihi hakkında tetkiklerde bulunmaktayım. Macar maarif nezareti tarafından, proto Bulgarların - yani eski Türk Bulgarlar - kültür ve menşelerine dair araştırmalar yapmak üzere Sofyaya gönderildim.

Bulgaristanda yaptığım araştırmalar ve diğer tetkiklerim hakkında Macar, Bulgar, Fransız ve Alman ilmi mecmualarda hayli neşriyat yapılmıştır.

Eski Türk - Bulgarların dinî bir yeri olan Madara'da (Şumnu civarı) Kurum ve Omurtağ hanlara ait vesikalar üzerinde tetkiklerde bulunmuş, Türk - Bulgarların eski payitahtı olan ve şimdi Pliska (Bulgaristanda) adını taşıyan havalide hafriyat elân devam etmektedir.

Bütün bu çalışmaların sayesinde vardığım netice şu olmuştur ki, devlet mefhumu Türkün teşkilâtı dehasının mahsulüdür.

Hazırlanmış ve matbaaya verilmiş bazı

da bir dost ve tarafdar, öteki de onda bir düşman ve aleyhtar görüyör. Franco, kendisini tanyanlar için Akdenizde bir kuvvet, kendisini tanımayanlar için de bir zaaf demektir. Böyle olunca, dönüp dolaşıp iş de aynı neticeye varıyor: İspanyada harb edenler, İspanyolar değil, Avrupalılar, Avrupalının iki mühim zümresidir. Bir vakitler, İspanya tacının varisliği meselesi Avrupada hangi ihtilâflara sebep olmuşsa bugün de İspanya hükümetinin alacağı şekil meselesi gene aynı devletler arasında aynı ihtilâfları doğuruyor. Şu farkla ki o zaman ortada başka kuvvetler hüküm sürüyorlardı, bugün de başka kuvvetlerin çarpışmaları karşısındayız.

İspanya tacının veraseti meseleleri, Avrupada umumî bir rejim likidas-yonuna kadar giden bir tarih vukuatının sıralamp gitmesine sebep olmuştu. Acaba, bu defaki İspanya mücadelesi de bu derecede ilerilere kadar gidecek mi? Tarih tekrâr değildir; fakat, onun inkişaf ve tekâmül safhalarında büyük benzerlikler vardır. Eğer bu benzerliklerin hâdiseler üzerindeki tesirlerini kabul edecek olursak, Akdenizin hangi dalgasının altında veya hangi kıvrımının içinde saklandığını bilmeğe imkân olmayan denizaltı kaptanı Ne-mo'nun torpillerinden de son derece korkmağa ve çekinmeğe mecburuz. Şu dakikada bütün dünya bu korkunun tesiri altındadır. Bunun için Nyon kon-

feransından sonra

(Baştarafı 2 inci sayfa)

rinin marşlarını çaldı. Milletler kendi dilleriyle yaşa bağrıldılar. Vali muavininin açılış nutkuna Yunan, Yugoslav, Türk kafiye reisleri cevap verdiler.

Sat 19 da görüşlere başlandı.

56 kiloda Biris ((Yunan) Kenana sayı ile galip geldi. Bu neticeyi dost milletin görüşleri kazanmasına rağmen halkımız gözleri okşayan güzel bir spor ruhile alkışladı.

61 kiloda Antonoviç (Yugoslav) Filips (Yunan) a sayıyla galip geldi. 66 kiloda Pangras (Yugoslav) Polihronyos (Yunan) a 4 dakikada sayıyla galip geldi.

72 kiloda Ankaralı Hüseyin Fiser (Yugoslav) a sayıyla galip geldi. 79 kiloda Mersinli Ahmet Kis (Yugoslav) a sayıyla galip geldi. En heyecanlı görüşler son iki görüş oldu.

87 kiloda Mustafa Grekakis (Yunan) a 3 dakika 16 saniyede çifte çaprazla almak suretile tuşla galip geldi. Çok alkışlandı. Ağırda Çoban Çardis (Yunan) a iki dakika 15 saniyede tuşla galip geldi. Öğleyin on ikide Balkan güreş kongresi toplandı, 935 güreş şampiyonasına ait hesabât görüşüldü. 938 Balkan birinciliklerinin Atina'da yapılmasını Yunan mümesilli teklif etti. Pazarı karar verilecektir. — Adnan

feransının müsbet neticelere çabuk varmış olmasına rağmen, bu sabah gazeteler, dünya borsalarında tekrar bir gevşeklik kaydediyorlar!

Muhittin Birgen

yeni tettebbuatım vardır. Bu eserlerimde, umumiyetle Türk kavimlerinin garbî (Avrupa) kültürüne yaptıkları hizmetler teşhir edilmiştir.

Türk medeniyeti

Garbîların Türk medeniyetinden istifadeleri bilhassa şu sahalarda görülmektedir:

- 1 — Askerî tâbiye usulleri.
- 2 — Askerî kıyafet.
- 3 — Devlet teşkilâtçılığı.
- 4 — Ziraat işleri.
- 5 — Ticaret usulü.

Eski Türk - Bulgarlar Pekin (Çin) ile Lyon (Fransa) arasında yapılan ticaret işlerinde büyük bir rol oynamışlar, Avrupa ile Asya arasındaki ticari münasebatın inkişafında âmil olmuşlardır.

Türk - Bulgar medeniyetinin eserlerini Volga (Rusya) nehri sahillerinde de görürüz. 9 uncu ve 10 uncu asırlarda burada basılmış olan Türk sikkelerine, İskandinav memleketlerinde de tesadüf ediyoruz.

Hülâsaten diyebilirim ki Türkler, Slâvların devlet teşkilâtında birinci derecede âmil olmuşlardır.

Kurultayda okuyacağım tezin mevzuu «Türk - Bulgarların, Macarların ve diğer Türk kavimlerin Avrupa medeniyetindeki tesirleri» olacaktır.

Kurultayın büyük faydalar temin edeceğine hiç şüphem yoktur. Türk kültür ve tarihine dair her yerde dağınık bir şekilde araştırmalar yapılmaktadır. Kurultay, bu dağınık çalışmaların tevhidine vesile olacaktır.

Père Azais'in beyanatı

Askerî papaz kıyafetini taşıyan ve halen Fransız ordusunda papazlık yapan Père Azai, hayatının 30 senesini Habeşistanda askerî papaz olarak geçirdiğini ve Habeşistanın Harar, Dire - Dauva gibi mühim merkezlerinde hafriyat ve tettebbuat yapmış olduğunu uzun boylu anlatıktan sonra, demiştir ki:

— İlk defa 1918 senesinin sonunda İstanbul'a geldim. İhtisasm dolayısıyla Trakya'da hafriyat yapmağa memur edildim. Dedeâğaç civarında çok mühim dolmenler ve diğer tarihi kümbetler buldum. Bunların içinde büyük bir san'at eseri olan vazolar ve diğer bazı eşya meydana çıkardım. Hususile Türk tarihi ve Türk kültürü hakkında çalışmış değilim. Kurultayın çok istifadeli olacağına em-nim.

Tarih Kurultayı hatıra pullarının tab'i tamamlandı

İkinci Türk Tarih Kurultayı hatırası olarak darphanede bastırılan pullar tamamlanarak dün posta idaresine gönderilmiştir.

3, 6, 7, 5 ve 12 kuruşluk olan bu pullardan bir kısmının üzerinde bir geayk resmi ve ikinci Türk Tarih Kurultayı hatırası yazısı, diğer kısmında da Atatürkün büstü ve hatıra yazısı bulunmaktadır. Bu pullar pazartesiden itibaren mevkii tedavüle çıkarılacaktır.

Balkan güreş şampiyonası

(Baştarafı 1 inci sayfa)

87 kiloda Mustafa Grekakis (Yunan) a 3 dakika 16 saniyede çifte çaprazla almak suretile tuşla galip geldi. Çok alkışlandı. Ağırda Çoban Çardis (Yunan) a iki dakika 15 saniyede tuşla galip geldi. Öğleyin on ikide Balkan güreş kongresi toplandı, 935 güreş şampiyonasına ait hesabât görüşüldü. 938 Balkan birinciliklerinin Atina'da yapılmasını Yunan mümesilli teklif etti. Pazarı karar verilecektir. — Adnan

feransının müsbet neticelere çabuk varmış olmasına rağmen, bu sabah gazeteler, dünya borsalarında tekrar bir gevşeklik kaydediyorlar!

Muhittin Birgen

«Güneşe Doğru» filmi nasıl çevriliyor?

(Baş tarafı 8 inci sahifede)

mütareke devrinde sanıyor. 35 yaşına geldiği halde, hisleri, bilgisi, tecrübeleri on beş sene evvelki toy talebedir. Dünyanın on beş senede geçirdiği muazzam değişiklikler, kazandığı yenilikler onu yıldırıyor. Kendisini tam on beş sene geri kalmış hissediyor ve intihara karar veriyor. Bu niyetle de Sarayburnu parkına gidiyor. Sahile doğru yürürken, yolda bir kese kâğıdı görüyor. Açlığını verdiği insiyaki bir ümid ve arzuya bu kâğıdı alıyor. Kese kâğıdı, elma kabuklarıyla doludur. Bu sukutu hayal, yürümek takatını kesiyor, ve önünde bulunduğu bir sıraya yığıyor. Gayri ihtiyari elinde tuttuğu kese kâğıdına ilişen gözleri, bir cümle üzerinde duruyor. Okuyor: «Ölme kolay... Yaşamak güç, fakat şereflidir!»

O sırada, hastanede bulunduğu sırada tanıdığı çirkin bir bestekârı hatırlıyor. Sevdiği kadın tarafından terk edildikten sonra kendisini sefahate veren, sonra sefalete yuvarlanan, ve nihayet kendisi gibi intihara karar veren o biçare bestekâr, hastaneye kanlar içinde getirilmiş ve kavuşmak istediği ölümden zorla kurtarılmıştır. Bestekâr, ihtimal ölümü çok yakından tatmanın korkusunu, ihtimal ölüme çok yaklaşınca hayatın kıymetini anlamının acısıyla, tedavi olunduğu yatakta, her gece sabahlara kadar:

— Yaşamak... Yaşamak istiyorum! diye inlemiş, bağırışmış, sayıklamıştır.

Kese kâğıdındaki cümleyi okurken, bestekârın feryadlarını da duymak, adamın bedbin varlığında büyük bir aksülâmel yapıyor. Kararından vazgeçerek, kendisini kurtaran doktorun evine dönüyor. Doktorun kızına, ilk ve ikinci kararını bildiriyor. Sonra:

DOĞU MEKTUPLARI

(Baş tarafı 7 inci sayfa)

Şu halde ortada bir tedbir kalıyor: Köylüleri ve köyleri müsaid yerlerde toplamak, köylülere orada geniş araziler vermek.

Fakat burada da başka bir müşkülle karşılaşılırsunuz. Köylü muhafazakar oluyor. Senelerdenberi oturduğu toprak kulübesini ve oradaki birkaç dönüm arazisini bırakmak istemiyor. Eski köyünü terk edip te bir nümune köyünde oturacak olursa ölecekmiş gibi oluyor ve sızıltı başlıyor.

Şu halde köylüye terakki ve refahı vermek için, medenî vasıtaların ne olduğunu anlatmak lâzım, yani gene maarif

— Ben, diyor, senin için, yaşa değil, fakat yaşayışça çok gencim... Şimdi hayata gidiyorum. Sana, kaybettiğim on beş seneyi kazandıktan ve hayatı yendikten sonra döneceğim!..

Ve o, hayata, yani «Güneşe Doğru» giderken, genç kız hıçırarak yalvarıyor:

— Çabuk gel Mustafa...

İhsan İpekçi çok samimi bir tevazula: — Fena değil değil mi? diye soruyor; ve tasdikimi beklemeden ilâve ediyor: — Rejisörlüğü de Osman İpekçi yapıyor. O da şimdiye kadar bu işi tecrübe etmedi. Fakat ömrünü stüdyolarda geçirmiştir. Sesli B. Dömilden, Fritz Langdan, Ertuğrul Muhsine kadar dünyanın en tanınmış rejisörlerle beraber bulunmuş, onların nasıl çalıştıklarını tetkik etmiştir. Binaenaleyh, onun da, belki nazari olarak, fakat çok zengin bir sinema kültürü vardır.

Aktörlere gelince... Ferdiden başka hepsi amatördürler. Mediha, hiç sahneye girmemiş bir aile kızıdır. Bestekâr rolünü bir bestekârımız, heykeltraş rolünü bir çirkinimiz oynamaktadır. Yani filmde herkes kendi rolündedir. Herkes kendi hayatını oynayacaktır ve hepsi de, bütün aleyhtarları bilfiil susturacak, hattâ utandıracak kadar muvaffak olmaktadır.

Bana, yeni filmin çevrilmiş bir parçasını da seyrettiren İhsan İpekçi, aynı samimi tevazula soruyor:

— Nasıl? Fena mı?

Yazımı, ona orada verdiğim cevabı tekrarlayarak bitiriyorum:

— Güzel... Profesyonel sanatkarlarımızı sahneye çıkmaktan utandıracak kadar güzel? Naci Sadullah

RADYO

Bugünkü program

18 Eylül 1937 Cumartesi
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis, 13.05 Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi, 19.30: Konfrens: Dr. İbrahim Zati: Mesakın hıfzıssıhhası. 20: Suat Gün ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söyiev. 20.45: Semahat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat 21.15: Taksim stadından naklen: Beyoğlu Halkevinin müzik şenliği. Büyük orkestra ve koro, ajans ve borsa haberleri, plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

YARINKİ PROGRAM

19 Eylül 1937 Pazar
İSTANBUL

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13: Beyoğlu Halkevi gösteril kolu tarafından bir temsil.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19.30: Konfrens: Selim Sırrı Tarcan (Polonya milli musikisi ve Şöpen). 20: Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söyiev. 20.45: Bay Muzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat 21.15: Orkestra. 22.15: Ajans ve borsa haberleri. 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet parçaları.

İtalyanlar balık Almaya başladılar

Son günlerde fazla palamut çıktığı için balıkçıların fiyat düşürmek maksadıyla yakaladıkları palamutları denize döktüklerini yazmıştık. Balıkçılar denize döken balıkların bayatlamış balıklar olduğunu bildirmektedirler. Bir İtalyan balıkçı gemisi limanımıza gelmiştir. Bu gemi günde 15 bin çift palamut almaktadır. İki İtalyan gemisi daha balık almak üzere limanımıza gelmektedirler.

Muradlı kooperatifi

Muradlı (Hususî) — Ziraat Bankası tarafından Muradlıda tesis edilen kooperatifin büyük faydaları görülmektedir. Gayet cüz'î bir faizle yardım gören köylü kendisine daha fazla istihlal yapabileceği kabiliyeti görmekte ve bütün gayretle çalışmaktadır.

Adapazarında pancar mahsulü çok bereketli

Adapazarı (Hususî) — Kazamızdan Fskı-şehir şeker fabrikasına pancar sevkiyatına başlanmıştır. Bu sene mahsul çok bereketlidir. Günde üç dört yüz ton sevkiyat yapılmaktadır. Bu sene ekilen pancar geçen yıldan daha azdır.

Trikotaj sanayicilerinin içtimai

Sanayi Birliğinde toplanan sanayi erbabi iplik vesair mevdi iptidaiye hakkında İktisat Vekâletinin kaldırmak istediği muafiyet meselesi üzerinde görüşmüşler ve temenniyatlarını idare kurumuna bildirmişlerdir. İdare Hey'eti cuma günü toplanarak bu hususta bir karar ittihaz edecektir.

Fransız frangının vaziyeti

Dün frank steriline nazaran 146,87 ile 146,43 arasında muamele görmüştür. Evvelki güne nazaran fiatlarda bir istikrar vardır.

— Sana bir şey söyleyeyim mi Mazlum?..

— Söyleyiniz..
— Ama darıma.
— Neden darılayım.
— Bilmem, belki darılırsın.
— Söyle söyle..

— Bu gece getirdiğin güllere, eskiden getirdiğin küçük kır çiçeklerini tercih ederim... Hani Ankaradayken bana her akşam, kırılandan topladığın bir iki çiçek getirirdin... Ne güzel gezmiş, ne iyi eğlenmiştik.

Gönül, belki hayatında ilk defa olarak samimi bir göğüs geçirdi:

— O zamanları çok arıyorum... Üstünden henüz bir sene geçti... Ama ne büyük değişiklikler... oldu.

O eski hatıralarını anlatıyor, Mazlum bütün kulak kesilmiş dinliyor...

Şimdi birbirlerinden niye ayrıldıklarını, neden her gün görüşmek, buluşmak, konuşmak için can atıklarını anlatıyor. Demek hep eskiden, eski günlerden bahsediyorlar... Gönül, eski günlerin müşterek hatıralarını ihya ederek Mazlumun yeniden kendine bağlamasını bilmişti. Bu sefer de böyle bir kurnazlık düşünmüştü... Eski günlerden öyle canla başla bahsediyor, eski hatıraları öyle canlı canlı anlatıyor, bugünden öyle bir yeisle konuşuyordu ki, Mazlum onun hayatından memnun olmadığına, evlendiğine pişman olduğuna kanaat getirmişti. Onda bu kanaati köklendirmenin de çaresini bulmuştu.

Hayır, onu dinleseniz, bugünkü ha-

EKONOMİ

Kunduracılar kooperatifi mesaisini genişletti

İstanbul Ayakkabıcılar kooperatifi cemi-yetlerinin yardımı ile faaliyet sahasını genişletmeye başlamışlardır. Ege muntakası hazır ayakkabıcıları o civarda bulunan toptan satış sahiplerinden yüksek fiyatlı çürük kunduraları alıp satmak mecburiyetinde kalmakta idiler. Kooperatif İzmirde bir şube açmıştır. Buradan gönderilen kunduralar İzmirdeki şubeden buradan alınan toptan fiyatına Ege muntakası esnafına dağıtılmaktadır. Bu suretle Ege halkı İstanbul halkı gibi ucuz hazır kundura giyebilecek demektir. Kunduracılar kooperatifi aynı maksatla çalışan bu tarzdaki satış şubelerini yurdun bir çok tarafında da açmak üzere teşebbüslere girişmiştir. Evvelâ İstanbul ve Ankarada birer perakende satış şubeleri açılacaktır. Bundan sonra diğer şubeler sırası ile açılmağa başlayacaktır.

Ege muntakasına kundura yetiştiren İzmirde ise otuz bini bulmaktadır. Demek ki her gün otuz bin kundura işçisi İstanbul ve civarı için kundura yapmakta devam etmektedir. Fakat bunlardan ancak 250 tezgâh sahibi kunduracılar kooperatifine ka-yıdır. Kooperatif sermayesi, a-şığı yukarı bütün kunduracı esnafını çatısı altında toplamak için yeni şekilde faaliyete geçmiştir.

Bu şekle göre isteyen her esnafa kredi verilmektedir. Bu kredi para değildir. Kundura yapmak için ne malzeme lâzımsa işçiyi kooperatifin göstereceği bir yerden imza mukabilinde almakta, bundan sonra yaptığı kunduraları getirecek kooperatife teslim etmektedir. Kooperatife kayıtlı bulunan bu esnaf satılan kunduralardan malzeme parası tahdedildikten sonra bir miktar kâr almaktadır. Ayrıca umumi satıştan da kendisine bir temettütü bırakılmaktadır. Bu suretle hiç sermayesi bulunmayan bir kunduracı mesaisi nisbetinde yakın zamanda bir miktar sermayeye sahip olmaktadır.

Esnafın yaptığı kunduraları kooperatif alırken onları sıkı bir muayeneden geçirmekte, çürükler iade edilmekte, sağlamlar alıkonulmaktadır. Bu suretle kooperatif halka çürük kundura giydirmemek bilâkisi sağlam ve ucuz kundura vermek azmindedir. Kunduracılar kooperatifinin yeni bir teşebbüsü de Avrupadan sağlam kösele ve malzeme getirmektedir. Bu temin edilirse halk endişesiz suretle kooperatifin perakende şubelerinden kunduralarını temin edebileceklerdir.

Bu şekli temin edebilmek için Avrupada daimi olarak birisinin bulunması icap etmektedir. Buna da bir çare bulunmak üzere...

Esnafa kredi temin edilecek Esnafa kredi temini için kurulacak yardım teşkilâtının esaslarını hazırlamak üzere çalışan komisyon dün tekrar toplanmıştır. Bu toplantıda esnafa ne şekilde kredi temin edileceği görüşülmüştür. Esnafın bir çok ihtiyaçları vardır. Evvelâ sıhhatini idame ettirebilmek için doktorla, hukukunu müdafaa edebilmek için avukata ihtiyaç vardır. Bu

ihtiyacı esnaf birliği iş dairesi ve dispanser marifetle karşılamaktadır. Diğer taraftan dispansere, preventeryoma, hastaneye yattırılacak esnaf, ticaretini idame ettirmek için malzemeye ihtiyacı olan esnaf mevcuttur. Bunların her isteği yeni yardım teşkilâtı ile yerine getirilmek istenmektedir. Bu teşkilât ile esnafa geniş bir kredi sahası temin edilecektir. Esnafa, bakkal, kışık ve i-cabına göre yazık giyinmesi için mağaza, hastasını yatırmak için sağlık yurdları ve sairre gösterilecektir. Para ile yardım şekli ihtiyar edilmeyecektir. Bir kaç toplantıdan sonra bu hususta bir nizamname hazırlanacaktır.

Aksarayda yeni bir kredi kooperatifi teşkil edildi

Aksaray (Hususî) — Aksarayda kurulması kararlaştırılan dört ziral kredi kooperatifinden birisi bu hafta içinde kurulmuş, merasimle açılmış ve faaliyete başlamıştır.

Eskiden senelerce faaliyette bulunan ve bazı sebebler dolayısıyla tasfiye edilen Çiftel Kardeşler kooperatifine dahil 21 köye tasfiyeden isabet eden hisse bu yeni kooperatifin ihtiyat akçasını teşkil etmektedir.

Aksaray ziral bakımından ehemmiyeti haliz bir muntaka olduğuna göre kooperatiflerin bir an evvel faaliyete geçmesi köylünün yüzünü güldürecek ve köylü aradığı krediyi kolayca bulabilecektir.

Yeni kurulan kooperatifin şimdilik masrafata tahammülü olmadığından ortaklardan bir idare heyeti tarafından tedvir edilecektir. Yapılan intihabda bu heyet seçilmiş olup idare heyeti Selecî Köse, Tolundan Mehmed Ali ve Baymışlı Halil Çavuştan müteşekkildir. Taşınabilir Demir de kooperatifin müra-kablığına tayin edilmiştir.

Bu kooperatifin kurulmasında halen Muğla Ziraat Bankası direktörü olan Sadık Aksaray Ziraat Bankası direktörü B. Baki Öz-dalın büyük hizmetleri sebetkinmiş ve bu zâ-tun yüksek gayretle kooperatifin resmi muameleleri ikmal edilerek faaliyete geçmesi temin edilmiştir.

Aksaray hayvan pazarı açıldı Aksarayda hayvanlarda çıkan şap hastalığı zail olmuş ve geçen haftadan itibaren hayvan pazarının açılmasına müsaade edilmiştir.

Diyanibekirde buğday mübayaası

Diyanibekir (Hususî) — Bir haftadanberi faaliyete geçen Ziraat Bankası Diyanibekir Şubesi, köylülerimiz elinde bulunan buğdayları piyasadan ve hububat tacirlerinden daha fazla fiatla almaktadır. Başta Banka müdürü Osman Erman köylülerin istifadesini düşünerék Bankaya satmakta fayda göreceklerini köylülere bildirmektedir.

İstanbul Borsası kapanış fiatları 17-9-1937

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra	628.03	628.00
Nev-York	9.7892	9.7885
Paris	23.3168	23.3168
Milano	14.9921	14.9936
Briksel	4.6925	4.6916
Atina	87.0225	87.0225
Cenevre	3.4343	3.4367
Sofya	63.6942	63.6942
Amsterdam	1.4332	1.4332
Prag	22.5716	22.5716
Viyana	4.1735	4.1735
Madrid	11.7038	11.7038
Berlin	1.9675	1.9675
Varşova	4.18	4.18
Budapeşte	3.9810	3.9810
Bükreş	106.8475	106.8475
Belgrad	34.435	34.435
Yokohama	2.7336	2.7336
Moskova	20.3375	20.3375
Stokholm	3.0884	3.0884

ESHAM		
	Açılış	Kapanış
Anadolu şm. % 60 peşin	00.	00.
A şm. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	00.00	00.00
Aslan çimento	9.95	10.00
Merkez bankası	9.75	9.75
İş Bankası	9.80	00.00
Telefon	9.85	—
İttihat ve Değir.	11.95	—
Şark Değirment	1.15	—
Terkos	0.01	0.01

İSTİKRAZLAR		
	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
» I vadeli	13.00	13.375
» II vadeli	12.95	12.95

TAHVİLÂT		
	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00.00	00.00
» I vadeli	00.00	00.00
» II pe.	00.00	00.00
» II va.	00.00	00.00
Anadolu mü. peşin	00.00	00.00

(Arkası var)

«Son Posta»nın edebî tefrikası : 35

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMİ İZZET

— Bir kelime ile, kısaca: Gönül mad-didir mi demek istiyorsun?

— Hayır, maneviyatı yoktur da di-yemem; fakat maddî şeyler hayatında büyük ve mühim rol oynar... Manevî cihetten de noksanı yok ki.. kocasına bakıyor musun?..

— Bakıyorum.

— Ne anlıyorsun?..

— Hiç.

— Hiç deme, adam karısına baktıkça göğsünü kabartıyor. O da Gönül ile if-tihar ediyor. Gururun çoğunu karısından alıyor... Böyle güzel bir kadına malik diye ona gıpta ettikleri için gu-rur duyuyor.

— Gurur da aşk demek değildir. Ya-zık ki, Gönül ona ancak gurur ilham ediyor.

— Gönülü seviyor.

— Ben inannıyorum.

— Haydi Mazlum, endişelerine son ver; bu çıkmazdan geri dön, bir daha da avdet etme. Mazide hayır yok... Mesele halihazırda. Seni temin ederim, ablanın bugünkü vaziyeti de gayet iyidir. Onun hayatta başka bir e-meli yoktur. Emeline kavuştu, maksadına erişti.

Sustum. Gönül bize doğru geliyordu. Bir aralık uzaktan dikkatli dikkatli bize baktığını görmüş, fakat aldırış etmemiştim. Meğer bizim yanımıza gel-mek için fırsat gözlüyormuş. Belki de benim Mazlumun yanından çekilmemi bekledi, çekilmediğimi görünce dayanamadı, geldi.

— Bu gece sizinle istediğim gibi meş-gul olamadım, sizden uzak kaldım, ku-suruma bakmayınız, ama öyle yorgun-um ki.. neyse, biraz başbaşa konuşa-lım, dedi.

Kanapeye oturdu, bizi de iki yanına oturttu.

— Of!..

— Ne oldun, çok mu yorgunsun?

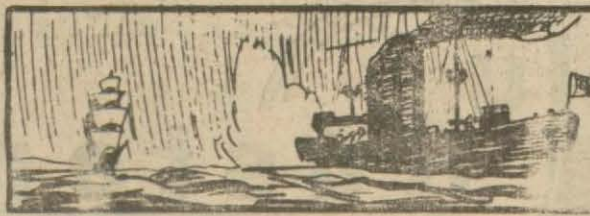
— Bu oflamam yorgunluktan değil.

— Ya neden?

— Artık misafirler gitse diye bakıyo-rum. Ne güzeldi bizim eski zamandaki topluluklarımız... Öyle değil mi Maz-lum?... Sana da çok teşekkür ederim, güller hakikaten harika..

— Bir şey değil Gönül..

Gönül parmağını Mazlumun yakası-na götürdü, ucunu tuttu ve samimi bir edâ ile:

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Biz gülüşerek yemek yerken dışarda bir gürültü oldu ve hepimiz kaplan korkusile yay gibi ayağa fırladık. Bir ses: "Hey, orada kimse yok mu?" diye sesleniyordu

Somatrada kaplanlar ülkesinin göbeğinde bulunuyorduk ve sanki bu kâfi gelmiyormuş gibi üzerimizde hiç bir silâhımız da yoktu.

Binaenaleyh majestenin köşk ismini verdiği kulübede gözlerimizi dört açarak yaşamak mecburiyeti vardı. Maaşlı kaplan tehlikesine rağmen ben kendi hesabıma kendimi çok mes'ud ve bahtiyar telâkki ediyordum. İnsan mükellef bir sarayda esir olarak yaşamaktansa, mütevazî ve tehlikeli bir kulübede hür olarak yaşamayı arzu ediyor doğrusu... Hele benim gibi dik kafalı ve aklna eseni yapmak itiyadında olan kimseler için serbesti ve sarâzâd olmak kadar büyük bir nimet olamazdı.

«Pelulavan» daki kaplan tehlikeli kulübemize yerleştikten sonra Singapurdaki dostlarım İngilizler hatırıma geldi. Ben de dayanamadım, kendilerine şu satırları yazdım:

«Şu dakikadan itibaren kendimi, «Tangling» üsera kampı klübünüzün mezun bir rüknü telâkki ettiğimi bildirir, derin saygılarımı sunarım. Kadehimi şerefine kaldırıyorum Baylar...»

Hah, hah, hay!.. Bana öyle geliyor ki İngilizler bu kartımı alınca her halde bana rahmet okumamışlardır.

Akşam üzeri yemek hazırlığına başladık; pirinç ve tavuk pişirme karar verdik. Gülerek, eğlenerek, lâfîfe ederek hem yemeklerimizi hazırlıyor, hem de aramızda lâf atıyorduk.

Bir aralık Reinhart: — Lauterbah, dedi, şayed yamyam bir kaplan bize hücum ederse hepimizi bir tarafa bırakır da, aramızda en nefis parça olmak üzere sizi midesine indirir değil mi?

Pipomdan derin nefesler çekerek güldüm, fakat cevap vermeme vakit bırakmadan «Jessen» söze karıştı:

— Evet Lauterbah, arkadaşımızın hakkı var. İçimizde bir kaplan için en leziz lokma muhakkak ki sizsiniz...

Ve hepsi makaraları koyverip kahkahalarla gülmeğe başladılar. İçlerinde en fazla gülen gene bendim. Zira bir kaplan, hattâ bir kaplan ailesi için doğrusu iri yarı gövdeden cidden enfes ve leziz bir yemek olurdu.

Bu lâtifeler arasında yemeğimiz pişti, kotarıldı ve hepimiz sofranın etrafına dizilip ilk lokmaları atıştırmıştı ki dışarıda bir gürültü, bir patırdı oldu.

Hepimiz yaylı imişiz gibi, ayağa fırladık. Acaba kaplan mı gelmişti? Şayed «ihtiyar» her gece bu kadar erken kulübemizi ziyarete kalkışırsa halimiz nice olurdu?

Hayır; gürültünün sebebi kaplan değilmiş. Dışarıdan bir ses İngilizce sesleniyordu: — Hey, orada kimse yok mu? «Emden» in bir zabiti varmış. Onu görmek istiyorum. Nerede kendisi?..

Seslendim:

— Buradayım, burada... Hayrola, ne var, ne istiyorsunuz?

— Geliyorum, anlatırım...

Ve iri, yarı, bıyıkları askerce yukarıya doğru kıvrılmış bir kimse kapının eşliğinde belirdi. Görünüşe göre kırk yaşında kadar olmalı idi. Başındaki sıcak memleketlere mahsus geniş şapka yüzünün üst kısmını gölgelendirmekle beraber sevimli bir siması olduğu fark ediliyordu.

İçeriye girince kendisini şöyle takdim etti:

— Ben bu mintakanın komiseriyim. İsmim Mayn Heer «Filet» dir. «Pulo Madra» daki memurumdan bir rapor aldım, sizin Singapurdan firar etmiş Almanlar olduğunuzu ve burada bulunduğunuzu öğrendim...

Hepimizi dikkatli dikkatli ve kemali hayretle süzüyordu.

— Evet, hakkımız var. Singapurdan kaçan Almanlar biziz. İçeriye buyursanıza...

— Teşekkür ederim baylar! Ben de zaten sizlere hizmet etmek için geldim. Ben mülkiye hizmetine girmeden evvel Holanda ordusunda zabıtlık ettim. Bu itibarla cesur ve erkek kimseleri severim; cesareti ve kahramanlığı takdir edenlerdenim. Diğer taraftan Alman milletine karşı kalbimde daimi bir sempati hissetmişimdir...

İçeriye girdi; hepimiz ayrı ayrı: — Hoş geldiniz, Bay Komiser!.. demek suretile kendisine beyanı hoşamediyedik.

Komiser Filet «Pulo Madra» da bir şalopize olduğunu ve bu şalopiyi emrimize tahsis ederek onunla canımız nereye isterse gidebileceğimizi söyledi. İşte talih buna derlerdi. Ben zaten

«Padang» a kadar ormanda seyahat etmeyi hiç de hoş görmüyordum. Çünkü benim gibi bir şişko için balta yüzü görmemiş ormanlarda yüzlerce mil yürümek hoş gidecek bir şey değildi. Binaenaleyh komiserin teklifi benim için cidden ele geçmez bir fırsattı; hem de hiç ümit etmediğim bir fırsat. Belki de komiserin şalopesi ile sahil boyunca seyahat eder ve (Padang) a daha çabuk varmış bulunurduk.

Ben yoldaşlar namına bay komisere teşekkürler ettim ve:

— Müsaade ederseniz arkadaşlarla bir görüşeyim... dedim. Bunun üzerine Mayn heer «Filet» bizi başbaşa bırakarak çekilip gitti.

(Arkası var)

Kadın gözile Avrupa

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

den akıllara hayret verici bir değişikliktir. Okuduklarıma ve işittiklerime göre, esasen çok münevver ve seviye itibarile garblılarla aşağı yukarı bir ayarda sayılabilen Türkler, bu inkılâbı çok sevinerek karşılamışlardır. Bu da başlıbaşına büyük bir muvaffakiyettir. Hele Türk kadınının iriştigi dereceler garblılara parmak ısırtmaktadır.

— Fransız kadını da bugün rey hakkını almak üzere sanırım. Bakınız, bir senedenberi kabinede üç kadın var.

— M. Blum ötedenberi kadına rey hakkı vermeği vâdetmişti. Zaten kuvvetini biraz da buradan alıyordu. Nitelikim, Leon Blum kabinesi bunu parlmanda resmen de kabul etti, fakt iş sadece orada kaldı. Hakikatte hiçbir şey yapılmadı ve Blum ancak zavahiri kurtarmak için akıllıca bir hareket yaparak üç kadını müsteşar olarak yanına aldı. İşte bu kadar!

Fransanın dahili politikasına aid olan bu mevzuu uzatmak istemiyerek bahsi değiştirdim:

— Siz büyük bir mecmuanın müredisisiniz. Maiyyetinizde tercihan kadınları mı kullanıyorsunuz?

— Mümkün olduğu kadar yanımda kadınları bulundurmakta daha çok hoşlanıyorum. Bir kadının erkeklerden ziyade kadınlara emretmesinin daha kolay olduğu kanaatindeyim. Fakat mecmuanın yazı işlerinde, kadın ve erkek farkı gözetmeksizin, mütehassislardan istifade etmekteyim.

Bu çok nazik kadını daha fazla rahatlatmamak için yerimden kalkarken

elim tuttu.

— Durunuz; sizin için daha ne yapabilirim? Ha, müzelerle serbestçe girmek için kart vereyim.

On dört yaşında bir genç kız çevikliğe karşıki etajere giderek kartları getirdi.

— Şimdi geliniz. Size matbaayı gezdireyim.

Biraz evvel geçtiğim büyük karanlık hole girdik. Bir düğmeye basarak ortalığı aydınlattı.

— Bakınız, ne güzel tenviratımız var.

Birdenbire karşımda çok tatlı bir ışıkla aydınlanmış geniş ve muntazam bir salon gördüm. Gelirken loşlukta uyuyan duvardaki raflar, şimdi canlanmış gibi idiler.

— Ne güzel!

— Değil mi? Burasının projesini benimle birlikte kendim hazırladığım için başkalarına beğendirmekten büyük bir zevk duyuyorum.

— Öyle ise, gazetecilikten maada biraz da artistliğiniz olmalı madam!

Güldü:

— Çalışan kadın muhitine kendi kadınlığından biraz katmazsa hayat dümdüz bir çöle döner.

Elimi kuvvetle ve çok sıcak bir samimiyetle sıktı.

— Görüşüğüme çok memnun oldum... Şimdiye kadar bir Türk kadınıla karşılaşmamıştım. Vaktiniz olursa gene buyurunuz.

Teşekkür ederek kapıdan çıkarken kendi kendime söylüyordum:

— Gazetecilik meğer ne kolay ve zevkli bir meslekmiş!

M. Berkand

Neşesiz ve Kırgın BAŞI, DIŞLARI AĞRIYOR

Halbuki bir tek **GRİPİN** Alsa bütün ağrılar geçer, rahat eder.

Ağrılar - Romatizma - Nezle - Grip

GRİPİN

Karşısında derhal ric'ate mecbur olur. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

"Son Posta",nın Hikâyeleri

Hayatının ilk ve son aşkı

Yazan: Salâhattin Enis

Başını genç aşığının dizine koydu ve ona şu son şarkıyı söylüyerek can verdi.

Sesi, onun sadece tanıdıklarını değil, herkesi ateşlere, heyecanlara veren bir kadındı.

Bazı insanlar vardır ki sesleri güzeldir; fakat çok kereler çehreleri çirkindir. Ve sonra gene bazı kimseler vardır ki çehreleri çok güzel olduğu halde sesleri nahoştur.

Bu kadın bu iki tipin de haricinde idi. Sesinde Davud peygamberin lâhuti edası, lâhuti sadası ve lâhuti ahengi vardı. Hattâ öyle bir eda, öyle bir sada ve öyle lâhuti bir anhek ki ona Davud peygamberin bilmem kaçmı batında bir hafidesi bile denmekte tereddüd edilmezdi.

Bu, onun manevi ve ruhi ciheti idi. Yüz ve vücud güzelliği itibarile de bu kadın ilâhî sesinden asla aşağı değildi:

Levend ve haşmetli bir endamı vardı. Başındaki siyah saçları abanozdan yapılmış muhteşem bir tacı andırıyordu. Harikulâde de güzel ve beyaz bir teni ve tıpkı, güderiyi andıran bir beşeresi vardı.

Geniş alınının altında kavislenmiş ince siyah kaşları, birbirine girift olmuş uzun kirpiklerin saklamış olduğu siyah uzun renkli iri gözlerle ona traşide ve nadi-de bir güzellik heykeli demek kabildi. Bu itibarla Allah bu kadının şahsında ve varlığında güzellik denilen iki ilâhî mucizesini de birleştirmişti.

Onun şahsî hayatı da bambaşka bir âlemde. Babasından tevaris ettiği geniş bir iradi vardı. Evlenmek diye tavsif ettiğimiz dünyaya evine girmemişti.

Apartmanı dostlarının ve ahbablarının hemen gece aşırı toplandıkları bir yerdi. Orada içki sofraları kurulur, vakit, gecenin geç saatlerine kadar hay ve huyla geçerdi.

Doktorlar, onu birçok kereler içki içmekten menetmişlerdi. Fakat o, buna asla aldırış etmemişti.

Hattâ dostlarından bir doktor daha ileri giderek onu bir gırtlak kanseri tehdidiyle korkutmak istemişti. O zaman o, gayri ihtiyari gülümsemiş ve kısaca ona şu cevabı vermişti:

— Bu da mı gam a doktorcuğum?.. Bu sesî verenin onu alması da kendi elinde, değil mi?... Bırak içelim... diyerek önündeki içki kadehini başına dikmişti.

Onun ciğerlerinde yatağı parçalayıp mütemadiyen etrafa taşmak isteyen gür bir şelâlenin azamet ve heybeti vardı.

Bazı geceler, ahbablarının ısrarile şarkı söylerdi. Bütün semt bu sesteki hudsuz ihtişam ve azameti tanıdığı için civardaki bütün pencereler gayri ihtiyari açılır, ve her pencereden başlar bir salkım halinde sarkardı.

Bu dakikalarda sokaktan geçenler dorur, devriye polisi olduğu yerde kahr, bekiği bir çivi gibi kaldırıma mihlanır, pencerelerden uzanan başlardan kimisi huşu ve veed içinde onu dinler, kimisi ağlar ve kimisi de «ah!...» derdi.

O, bunları duymazdı bile... O, ne takdir istiyor, ne ah ve vah taleb ediyordu. Sadece maksadı, yüreğini dolduran ilâhî sesi bir peygamber gibi telkin etmekte.

Son günlerde şehrin bahçeli ve tanınmış birçok gazinolarında sazheyetleri şarkı söylüyorlardı.

Bir akşam misafirlerinin umumî ısrarile o da beraberce oraya gitti. Zaten kafası daha akşamdan işba halindeydi.

Şehrin en tanınmış bir saz heyeti musiki çalıyor ve o kadar tanınmış bir ha-

nende heyeti de şarkı söylüyordu.

Saz ona hoş gelmişti. Fakat sesleri mayhoş buluyordu. Onun için üçüncü kadehini içtikten sonra içinde bir isyanın kabardığını duydu.

Fasıl Şattaraban saz semaisini ikmal etmişti ve bir şarkıya henüz başlamıştı ki, bütün seyirciler, ve seyirciler kadar saz heyeti de derin bir hayret içinde şaşmışlardı. Seyirciler arasından birisi, bütün fasıl heyetinin sesini bastırarak lâhuti bir sesle kendilerine iştirak ediyordu. Bu ses o kadar yakıcı, ve o kadar harikulâde idi ki, nihayet veed içinde kalan hanendeler susmağa ve saz heyeti musikilerini onun sesine uydurmağa mecbur oldular.

Onun sesi gecenin hudsuz karanlığı içinde kalbleri yakarak perde perde imtidat ediyordu. O gece ilk defa veed içinde bir şarkı söyledi; şarkısının son nağmeleri, bir ağlayış ve hıçkırık gibi titriyerek biterken onun güzel gözlerinden dökülen iki katre yaş, yanaklarında sağlı sollu iki ziyadar çizgi hâsil etmişti.

Bütün halk:

— Yaşa, yaşa!... diye bağırıyor ve mütemadiyen onu alkışlıyordu. O, şimdi dumanlanmış başı ve sislenmiş gözleriyle doğrudan doğruya kendi ruhi âlemine dalmıştı. O gece fasıl imtidadına hiç bir şey söylemedi, hiç bir şey konuşmadı. Hayatında birçok kereler sevmek ihtiyacını duymuş, fakat hiç kimseyi sevmemişti; fakat işte ilk defadır ki o gece ruhunun bir çöl kadar bomboş olduğunu düşündü. Bütün dost ve ahbablarına sadece bir sempati ile bağlı idi.

Bir gün ahbabları, onun salonunda genç bir delikanlının peyda olduğunu gördüler. Bu, Adanadan İstanbula darülfünun tahsili için gelmiş bir gençti. Salonda mahcub ve çekingen hareket ediyordu.

Onun ahbablarının asıl hayretini mucib olan nokta, kendilerinin gece yarısından sonra gitmelerine rağmen bu delikanlının apartmanda kalması idi.

Sesi kalbleri yakan kadının bir gün çılgın gibi bu gence âşık olduğu öğrenildi. Öyle bir aşk ki, bütün dünya onun için sadece bu delikanlıdan ibaretti.

Aradan pek kısa bir zaman geçmişti ki bir gün onun apartmanının kapısını çalanlar, bomboş apartmanın açılmayan kapısı karşısında elleri boş ve yüzleri mütehayyir geri döndüler. Dostlarının bu ziyarete devamları bir ay kadar devam etti; fakat onlar, apartmanın kapısını, kendilerine karşı her defasında bir taş gibi sessiz buldular ve avdet ettiler.

Onun bu gayubeti herkes için bir sır olmuştu.

Hiç kimse, sesi kalbleri yakan genç kadının genç âşıkile Paşabahçenin hâkim bir tepesinde Boğazın muhteşem manzarasına hâkim kesif ağaçlar arasına gömülü bir kartal yuvasını andıran küçük bir köşke çekilmiş olduğunun farkında değildi.

Onlar sadece bazı mehtablı gecelerde köşkü terkederek sahile iniyorlar ve bir kayığı atlayarak ağır ağır sahili takip ediyorlardı. Bazı geceler, o yavaştan şarkıya başlıyor; fakat bir an sonra gözleri genç âşıkının göz bebeklerinde olduğu halde bu şarkı imtidadlı bir hıçkırık ahengile bütün Boğaziçi sahillerinde uzun

(Davem 15 inci sayfada)

Son Posta'nın siyasi tefrikanı : 29

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Eli silâh tutan bütün Ermeniler zorla ve tehditle komite teşkilâtına alınıyor, askerî talim ve terbiye öğretiliyor. Fakat bütün şiddete rağmen Ermenilerin ekseriyeti bu teşkilâta girmek istemiyordu

O devri hatırlamak insana rüya gibi geliyor. İttihad ve Terakkinin Ermeni komitelerine karşı yaptığı yegâne hata, onların hareketlerine karşı yumuşak davranmış olmasıdır. İttihad ve Terakki umumî harbin arifesinde ihmalciliği elden bırakarak akımı başına alıp icraata girişmek istediği zaman artık iş işden geçmiş bulunuyordu. Bunlar ilk fırsattan istifade ederek şarkî Anadolu'da müstakim bir Ermenistan vücuda getirmek istiyor, ve tarihi inkâr ederek şark vilâyetlerimizin Ermenilere aid olduğunu iddia ediyorlardı.

Tabii bu işde Ermeniler Rusya, İngiltere ve Fransa tarafından yardım görüyorlardı. 1908 de meşrutiyet ilân olunandanberi bu üç devlet, Osmanlı devletine karşı Ermenilerle beraber müşterek bir düşmanlık siyaseti takib ediyorlardı.

Burada Ermeniler deyince hep Ermeni komitelerinin faaliyetini göz önünde bulundurmak lâzımdır. Bu komiteler meşrutiyetten sonra ilk defa kuvvetlerini 12 nisan 1909 da çıkardıkları Adana hâdiselerinde denediler. Orada hükümet kuvvetinden ziyade Türk halk kitleleri faaliyete geçerek komitelerin kanlı teşebbüslerini kanla boğdular.

Ermeni komiteleri böyle münferid suikastlardan ve isyanlardan bir fayda çıkmayacağını anlayınca Taşnaklar Ermeni milletini umumî bir isyana hazırlamaya başladılar. Rusyanın yardımı ile bu faaliyet sür'atle ilerledi.

Eli silâh tutan bütün Ermeniler teşkilâta alınıyor, onlara askerî talim ve terbiye öğretiliyordu. Amerikada, şurada burada bombacılık ve silâh imalini öğrenen başka Ermeniler de memleketin her tarafında bomba, fişek ve hattâ tüfek imal ediyor, bu suretle silâh ve cephaneye depoları tesis olunuyor. "n küçük bir köyün bile bir cephaneliği vardı.

Bu şiddetli faaliyete rağmen Ermenilerin ekseriyeti bu teşkilâta girmek istemedi, sulh ve selâmet içinde yaşamayı ve işi gücüle meşgul olmayı tercih etti. Bunun üzerine Taşnak, yeniden cebir ve şiddet göstermeğe başladı: Komite reisleri bizzat Ermeni köylerini dolaştılar. Ermenilere birer metalib listesile müracaat ettiler. Bunların başlıcası komiteye dahil olmak ve muayyen vergileri vermektir. Ondan sonra her köylüden kendi parasile bir silâh tedarik etmesi isteniliyordu. Çünkü her tarafta silâh tevziyatına başlanmıştı.

Komitecilerin bu arzularına muhalefet edenler şiddetli cezalara çarpılıyorlardı. Bu cezalar köyden tard, evlenmek ve veraset hakkından mahrumiyet gibi hafiflerinden başlayarak dayak ve ölüme kadar yükseliyordu. Bu meyanda papasların dinî ve ruhanî cezaları komitecilerin pek ziyade işlerine yarıyordu.

Zavallı Ermeni milletini bu zalimane muameleye karşı nasıl mukavemet edebirdi? Türk memurlarına itica etmek komitecilerin nazarında Ermeni milletine karşı işlenmiş en ağır cürüm gibi telâkki edildiğinden ve ölüm cezasile cezalandırıldıklarından Ermeni milleti tamamen Taşnakların tahakkümü altına girmiş oluyordu.

Bu suretle Taşnakların ihtilâl hareketine en ziyade muarız olan Ermeniler bile Taşnak teşkilâtına girmeye mecbur kaldılar. Garibi şu ki zorla idhal edilen yeni ihtilâlciler bir kere devlet aleyhindeki cereyana kapıldıktan sonra eskileri geride bırakmağa başladılar.

Diğer taraftan Hinçak komitesinin de büyük bir hararetle çalıştığı göz önünde tutulursa, umumî harb arifesinde hemen bütün Ermeni milletinin Osmanlı devleti aleyhine vaziyet almış olmasına hayret etmemek lâzım gelir.

Taşnak tarafından takib edilen programın ikinci kısmı, askerî talim ve ter-

biye görmüş Ermeni çeteleri vücuda getirilmesini ihtiva ediyordu. Balkan muharebesinden sonra gayri müslimler de silâh altına alınarak talim gördüklerinden bu iş kendiliğinden kolaylaştırılmış oldu.

Programın silâh tedariki lüzumunu ihtiva eden üçüncü kısım ise kapitülasyonların mevcudiyeti sayesinde kolayca temin olunabiliyordu. Bu kapitülasyonlar ecnebi konsoloshanelerin eşyalarını gümrüksüz ve muayenesiz geçirmelerini mümkün kıldığından Ermeniler bu kanaldan istifade ederek memlekete istedikleri kadar silâh sokuyorlardı. Bazı konsoloshaneler bu imtiyazları istimal ettiklerinden Ermenilere dağıtılan harb tüfeklerinin, rovelverlerinin, bombaların ve dinamitlerin haddi ve hesabı yoktu. Bunlar komitelerin gizli depolarında saklanıyordu.

Ermeni kiliseleri, manastırları ve mezarlıkları birer silâh deposu idi. Hariceten getirilen veyahud Ermeniler tarafından dahilde yapılan silâhlar böyle yerlere saklanıyordu. Hükümet memurları oralarda araştırmalar yapıpça Ermeni patrikhanesi ayaklanıyor, Türk memurları mukaddes yerlerimize karşı hümrtsizlik gösteriyor, diye bar bar bağıyordu. Rusya, Fransa ve İngilterede bu yaygaraları derhal akisler hasıl ediyordu. Babâîli, bu Ermeni hareketine mani olmak hususunda çok müşkülât çekiyordu.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Cumartesi (*)

Nezle nasıl Başlar?

Nezle tevellüdünde başlıca amil olan hararet tebeddütünün tesirleridir. Havanın bir soğuyup bir ısınması bunun insan üzerine olan tesirleri çok mühimdir. Bugün şiddetli bir cenub rüzgârı bizi terletip hemen sırtımızdan elbiselerimizi atmağa mecbur ettiği halde ertesi günü şimal rüzgârı poyraz esmekle şiddetli bir soğuk hüküm sürüyor. Lodos sıcak ve rütubetli bir rüzgâr, poyraz ise soğuk ve kurudur. Hava tahavvülü hararetin tebeddülünü itac etmektedir. Bunun ise insanın sıhhati üzerine pek büyük tesirleri oluyor. Bir insan en soğuk bir zamanda vücudünü muhafaza etmeği bilirse hiç bir ziyan görmez. Vücudün idaresi kolaylaşır ve alışır. Fakat mütemadiyen değişen hava velevki mutedil olsun bedeni harab eder. Çünkü hararetin her tebeddülü vücud fabrikasının idaresindeki intizamı ve âhenği bozar. Sıcak zamanında tatbik edilen hayat vazifeleri soğukun zuhurle bozulur ve soğukun müsald bulunduğu hale getirmek için haylice sıkıntı çekilir. İşte bu mütenevvi hararet tesirile sıhhat bozulduğu gibi hastahklar da artar, tedavi güçleşir.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanında bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetci Eczaneler

Aksarayda: (Pertev). Alemdarda: (Sırrıdır).
İstanbul cihetindekiler:
Aksarayda: (Pertev). Alemdarda: (Sırrı Asım). Beyazıdda: (Belkis). Samatyada: (Erofilos). Eminönünde: (Bensason). Eyübdede: (Hikmet Atlamaz). Fenerde: (Emilyadi). Şehremininde: (Hamdi). Şehzadebaşında: (Asaf). Karagümrükte: (Arif). Küçükpazarıda: (Yorgi). Bakırköyünde: (Hilal).
Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Dellâsuda). Tepebaşında: (Kinyoli). Karaköyde: (Hüseyin Hüsnü). İstiklâl caddesinde: (Limonciyan). Pangaltıda: (Nargileciyan). Beşiktaşta: (Nall Halid). Sarıyerde: (Nuri). Boğaziçi, Kadıköy ve Adalaradakililer:
Üsküdarıda: (Ömer Kenan). Kadıköyünde: (Büyük, Üçler). Büyükdada: (Halk). Heybelide: (Halk).

SON POSTA
111
TARİHİ
TEFRİKASI
- 103 -
Yazan:
M. Rasim Özgen

Bir gün, Midya orduları İran topraklarına girdi ve Keykâvsın ordu arını bozarak payitaht kapılarına dayandı

İranla Mazendran arasındaki harb iki sene sürdü. İsfendiyar bu harbe çok büyük kahramanlıklar ve idare kabiliyetleri gösterdi. Elde ettiği muzafferiyetlerle İranda şöhrat kazandı.

Mazendranla müsaleha aktedildikten sonra, aradan birkaç ay geçmeden şark hududlarında, Turanlı hükümdarların ordularile harbe girişmek mecburiyeti başgösterdi. İsfendiyar buralarda da ordusunu iyi kullandı. Muzafferiyetler kazandı.

Otuz yaşına geldiği zaman İsfendiyar, İranda büyük bir şöhrat sahibi olmuştu. Vezirler, dalkavuklar onun önünde titriyorlardı. İhtiraslarını tatmine, menfaatlerini temine pek güçlükle yol bulabiliyorlardı. Keykâvsın himayesinde yaşadıkları rahat hayatı İsfendiyarın zamanında bulamayacaklarını, hattâ o zaman hayatlarından bile emin olamayacaklarını anladıkları için onu mahvetmeye çare arıyorlardı.

Bu dalkavuklar, bu vezirler, birer suretle harekete geçtiler. İsfendiyarın aleyhinde tezviraata giriştiler. Keykâvsın bu tezviraatın tesiri altında kalmaya başladı. Oğlunun kazandığı şöhrat ve muhabbet gözünde büyüdükçe büyüdü. Onun bir gün halkı ayaklandırarak kendisini tahtından atacağından korkmaya başladı.

Vezirlerle dalkavuklar, İsfendiyarın son harbinden avcetine, her geçtiği yerde halktan gördüğü coşkun sevgiyi, hükümdara binbir ilâve ile anlattılar. Bunu, öyle kurnazlıklarla, İsfendiyarın lehinde bir kıyamın başlangıcı şeklinde tasvir ettiler, ki Keykâvsın gözleri kararı. Oğlunun, bir gün, kendisine ihanet edeceğine inandı ve İsfendiyarın derhal zindana atılmasını irade etti.

İsfendiyar üç sene zindanda kaldı. Hükümdar da zevk ve safasına daldı. Bir gün, Midya orduları İran arazisine girdi. Keykâvsın orduları her tarafta bozuldu. Payitaht düşmanın istilasına maruz kaldı.

Keykâvs, muztar vaziyette kaldığı için oğlu İsfendiyarı zindandan çıkarmı ya.. ordularının başına geçirmeye mecbur oldu.

İsfendiyarın iş başına geçişi bozulan İran ordularının manevî kuvvetini çabucak yerine getirdi. Düşmanın önünden geriye çekilen kuvvetler dayanmaya, sonra da Midya ordularını bozmaya başladı. İsfendiyar, çok geçmeden İran arazisini düşmandan kurtardı. Midyalılarla şerefli bir müsaleha akdine muvaffak oldu.

Keykâvs.. oğlunun daha büyük bir şöhrat kazandığını görünce, onun mutlaka intikam almaya kalkışacağını, halkın da onunla beraber olacağını düşünmeye başladı. Vezirlerle dalkavuklar da onun evhamını körüküyorlardı; fakat ne yapabilirlerdi? İsfendiyarı, halkın bu kadar sevgisi karşısında idam edemedi. Muhakkak memlekette ihtilâl kopardı. Zindana da atamazdı. Halkın, onu oradan çıkarıp tahta oturtacağından korkuyordu.

Onun korkusunu artıran bir şey de, Zâloğlu Rüstemin isyankâr hareketi idi. Rüstem.. senelerdenberi, kendisini tanımayan.. Siyaveşi himaye ediyordu. Sonra, vukua gelen harblere ne ken disî iştirak etmiş, ne de derebeylikten en küçük bir kuvvet göndermek suretile muavenet eylemişti.

Keykâvs, Rüstemin de bir maksad takib ettiğinden.. bir gün payitaht üzerine yürüyerek Siyaveşi tahta geçireceğinden şüpheleniyordu. O, bu şüphelerle, bu korkuyla kıvrandı, dalkavuk nedimlerini, muhteris vezirlerini etrafına topluyor.. bu tehlikelere nasıl karşı koyacağını müzakere ediyordu.

Kurnaz dalkavuklardan biri, bir gün, hükümdarın çok hoşuna giden bir çare buldu: İsfendiyara, Siyaveşin Zabulistan'da bulunmasının, kendi menfaati aleyhinde olduğu.. onun, Rüstemin yardımile İran tahtını zaptetmeye ha-

zırlandığı, kurnazca uydurulan bir masal gibi anlatıldı. Bu arada Siyaveşin, vaktile annesine ne suretle hakaret ettiği de hatırlatıldı. Muhtelif tarzlarda hisleri tahrik edildi.

Dalkavuklar, İsfendiyarın kalbinde Siyaveşe karşı derin bir kin ve husumet uyandırdıktan emin olunca, Keykâvsî harekete geçirdiler. Hükümdar oğlunu çağırdu. Zâloğlu Rüstemin senelerdenberi isyan halinde bulunmasının, hele Siyaveşin de orada bulunmasının İran taht ve saltanatına karşı büyük bir tehlike olduğunu anlatarak iş işden geçmeden bunun önüne geçilmesi için Siyaveşin diri yahud ölü olarak behemehal yakalanmalarının zarurî bulunduğunu söyleyince, İsfendiyar zaten bu gayelerle hazırlanmış olduğu için, hiç düşünmeden:

— Şevketlü babacığım! Hiç merak etme! Ben, gider bu pürüzü kolayca temizlerim. Zâlin de, Rüstemin de, Siyaveşin de kafalarını keser, ayaklarının altına getiririm.

Dedi.
Keykâvs, aidığı cevabdan pek memnun oldu. Oğluna, hazineden istediği kadar para almasını, ordusunu hazırlamasını söyledi.

İsfendiyar halkın sevgisine istinad ettiği halde bütün gayretine rağmen Zâloğlu Rüstemin üzerine gidecek olan ordusuna istediği kadar erfad toplayamadı. Halk, İsfendiyarı sevmekle

beraber en büyük millî kahramanları olan Rüstemle harbetmeyi akıllarına sığdıramıyorlardı. İranın her tarafında İsfendiyarın bu hareketi takbih olunuyor.. bu fesadı çıkaran ihtiyar hükümdar Keykâvsı muhteris vezirlerine lânet ediliyordu.

Halkın ekseriyeti bu hareketin aleyhinde olmakla beraber, İsfendiyar, para kuvvetile, mühimce bir kuvvetin başına geçerek Zabulistan üzerine yürüdü.

(Arkası var)

Akşam çaylarında...

ve akşam yemeklerinde...

tiyatro ve sinema çıkışlarında...

TOKATLIYAN'a

geliniz. Orada 21 Eylül 937, Salı gününden itibaren

POGANY

meşhur, Macar kadın orkestrasını dinleyeceksiniz. Virtuoz kemançı Bayan LILI SZEKELLY'nin idaresindeki bu orkestra her gün saat 17,30 dan itibaren en nefis müzik parçalarını çalacaktır.

Not — Bu müstesna müzik ziyafeti, konsumasyon fiatlarının ehvenliği dolayısıyla herkes için uygundur.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Nümune ve şartnamesine tevfiakan 8000 kilo baş ipi pazarlıkla satın alınacaktır.
- II — Pazarlık 20/IX/1937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de Kaba tahta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- IV — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5789)

- 1 — Şartnamesine tevfiakan pazarlıkla 2000 kilo kazein kolası satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlık, 20/IX/937 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Kaba tahta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paraları ile birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5821)

Ankara Mektepleri Satılma Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Muhammen Fıatı Kuruş	Muhammen bedeli Lira Kr.	% 75 Teminatı Lira Kr.	Münakasa Tarihi saatı
Yerli Kok Kömürü	2457 Ton	2800	68796 00	5159 50	20-9-937 15, Pazartesi
Kriple Kömürü	290 Ton	2200	6380 00	478 50	20-9-937 15,30 Pazartesi

- 1 — Komisyonumuza bağlı yatılı okulların ihtiyacı olan miktar, muhammen bedel ve ilk teminatı karşılığında yazılı kok ve kriple kömürleri ayrı ayrı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhalesi 20/9/937 Pazartesi günü saat 15 ve 15,30 da Ankara Mektepler Muhasebeciliğinde yapılacaktır.
- 2 — Eksiltmeye gireceklerin 937 yılı Ticaret odası ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle komisyona gelmeleri.
- 3 — İsteklilerin tekif mektuplarını 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde ihale saatinden bir saat evvel komisyona makbuz mukabilinde vermeleri ve şartnamesini görmek isteyenlerin mektepler muhasebeciliğinde komisyon kâtipine müracaatları ilân olunur. (3071) (5781)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satılma Komisyonundan:

- 1 — Muhtelif büyüklüte 300 tane Millî Bayrağın 4/10/937 Pazartesi günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tasınlanmış değeri 1104 liradır.
- 3 — Şartname, evsaf ve şalı nümunesi komisyondadır.
- 4 — İsteklilerin 83 liralık teminat makbuzu veya teminat mektupları ve kanunî vesikalarile birlikte o gün eski ithalât gümrüğü binasındaki komutanlık Satılma komisyonuna gelmeleri. (6277)

Turgutlu Belediyesinden:

938 senesinde tahsisatı fazlaştırmak şartile halen Belediyemizin 165 lira ücretli fen memurluğu münhaldir.

Bu memuriyete talip olmak için mühendis diplomasını haiz olmak ve Nafia Vekâletince memuriyeti tasdik edilme şartile taliplerin evraki müsbitelerile Turgutlu Belediye Riyasetine müracaatları ilân olunur. (6259)

inkıbazı, hazımsızlığı MİDE ekşilik ve yanmalarını

MAZON MEYVA TUZU giderir.

Mide ve barsakları alıştırmaz. içilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülayimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz. MAZON isim, Horoz markasına dikkat

Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yeni postana arkasında N. 47

HER SABAH

DAHA GENÇ!

BU AKŞAM Terkibinde Viyana Üniversite - si profesörü Doktor Stejskal'in cazip keşfi «Biocel» cevheri bulunan ve yegâne cild unsuru olan pembe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Hüceyrelere canlandıran bu cevher, kemali itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmiştir. Halihazır fenni sayesinde, buruşuklukların, cildin tabii unsuru olan bu cevherin kaybolmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. Binaenaleyh Tokalon kremi ; terkibindeki Biocel cevheri siz uyurken, cildinizi besler ve onu gençleştirip yumuşatır.

YARIN SABAH:

İlk kullanımında, Cildinizin ne kadar tazeleşip yumuşadığını göreceksiniz. Bir kaç gün sonra, buruşukluklar kaybolmağa başlar ve bir hafta nihayetinde senelerce gençleşmiş görüneceksiniz. Sabahları da (yağsız) beyaz Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları eritir. Ve Cildi beyazlatıp yumuşatır.

50 yaşlarındaki kadımlar, genç kızların bile gıpta edeceği sehhar bir tene malik olurlar.

Hayatının ilk Ve son aşkı

(Baş tarafı 13 üncü sayfada)

akisler bırakıyordu. Şehirde devriye polisini durduran, bekçiyi yerinde mihliyan ve halkı bir salkım halinde pencere-lerden sarkıtan bu ses, burada da geçen sandalları hareketten alkoyuyor ve yalıların pencerelerinden tıpkı İstanbulda olduğu gibi, insan başlarından mürekkebe salkımlardan bir hevenk teşkil ediyor -lardı.

Güzel sesli kadının bu mes'ud ve muhayyel denecek kadar efsanevi hayatı çok mu devam etti? Hayır!.. Serin bir gecede bir sandal gezintisinde ağır surette hastalandı ve birkaç gün sonra ağır bir ateşle yatağa düştü. Doktorların dediği çıkmıştı.

Gösterdiği arzu üzerine karyolasını denize bakan pencerenin önüne koydu-lar.

Güzel sesli kadın, hastalığının imtidadınca hiçbir vakit ölümden korkmadı ve hattâ aşkın ve saadetin kemali içinde yaşadığı için çok zaman ölümü bir reha ve teselli addetti.

Onun son dakikası çok hazin oldu. Başını genç aşkının dizine koydu ve ona şu son şarkıyı söyleyerek can verdi:

«Ömrüm seni sevmekle nihayet bulacaktır!»

Bu şarkı, sesi kalbleri yakan ve ateşe veren kadının son şarkısı ve son nefesi idi. Onun hayatının ilk ve son aşkı işte böyle bitmişti.

Yarınki nushamızda:

Çifte ihanet

Yazan: Brive Hilaire

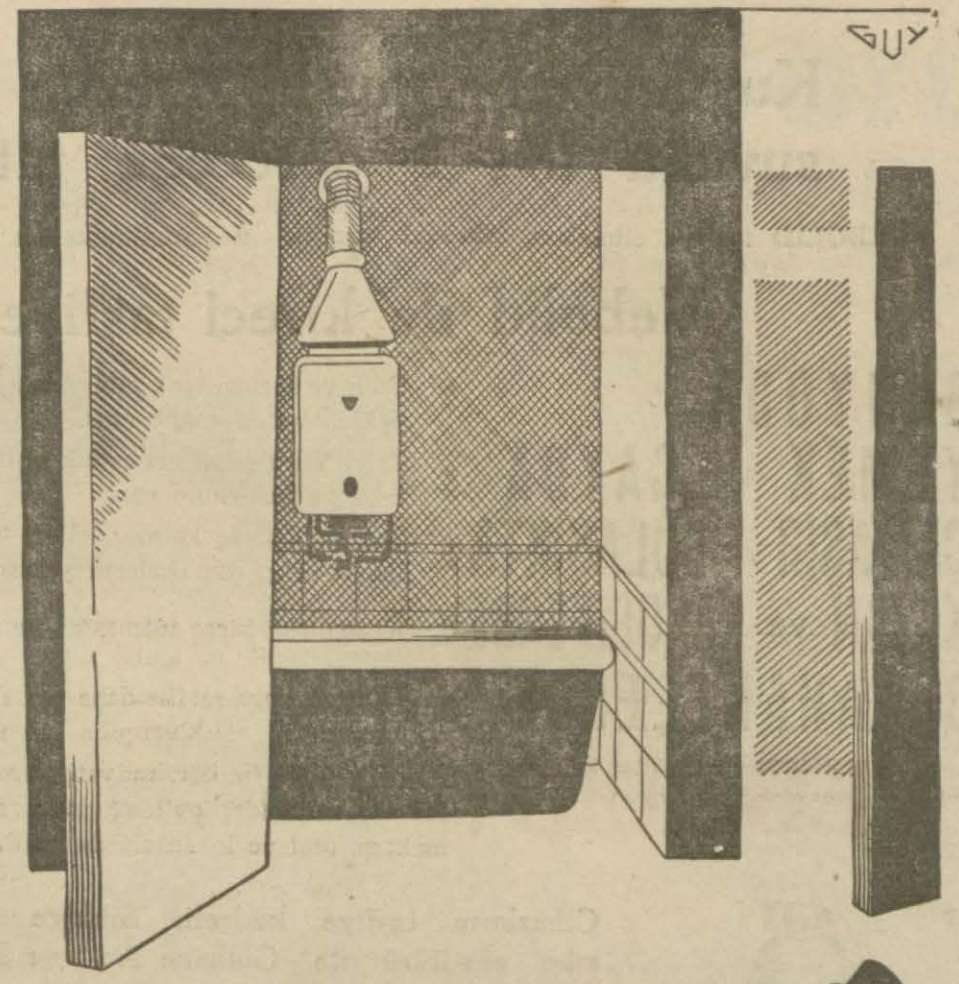
Çeviren: Nurullah Ataç

Beşiktaş

DİKİŞ YURDU

Elişleri sergisi ay sonuna kadar umuma açıktır. Biçki, dikiş öğrenmek isteyenler bu sergiyi görerek kayıtlı olmalıdırlar. Talebe kaydı da açıktır. 3 aylık kurs da vardır.

Beşiktaş Akaretlerde 87 No.

Kiralacağınız
yeni apartıman

daha rahat olacaktır....

Çünkü bir Hava-gazi Şöfbeni vardır.

HAVAĞAZI ŞÖFBENİ

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan

Mektebin 937 mali senesi sonuna kadar ihtiyacı olan 41700 kilo ekmeç açık ek-siltmeye konulmuştur. İlk teminatı 344,05 lira ve beher kilosunun muhammen bedeli 11 kuruştur. Eksiltmesi 1/10/937 Cuma günü saat 16 da yapılacaktır.

Şartnamesini görmek isteyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyunda mekteb binası dahilindeki komisyona müracaatları ilân olunur. «6245»

İstanbul Gümrükleri Baş Müdürlüğünden:

Kuruçeşme antreposunda bulunan MULMESN markalı ve 46800 kilo gayri safi SAS

ağırlığında ve 12608 lira 75 kuruş değerinde olan ayıklanmış ve kısmen kurtlan-mış pirinçler 29/9/37 günü kapalı zarf usulile Sirkeciye Reşadiye caddesindeki gümrük satış salonunda satılacaktır. Şartnameler bu yerdeki satış müdürlüğün-den parasız alınır. İsteklilerin 946 lira muvakkat teminat makbuzlarıyla Ticaret Odası vesikalarını usulü dairesinde zarflarına koymaları lâzımdır. Teklif mektublarını havi zarfların aynı günde tam saat 12 ye kadar satış müdürlüğüne makbuz karşılığında verilmesi ve mektubların şartname altındaki yere yazılma-sı mecburidir. Zarflar saat 13 de satış salonunda usulü dairesinde açılacaktır.

(6163)

Operatör Dr. A. RİZA TEZEL

Taksim - Tarlabası caddesi
Güngör apartıman No : 5

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	150
YUNANİSTAN	2310	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

Paranın Biriktir...

HER YAŞTA

Yüzünün güler

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Ankara Enternasyonal sergisinde altın madalya kazanan

isviçre'de webbolite A. G. in VEBOLİD CİHAZLARI

Kuyunuzun, musluğunuzun kireçli ve acı suyunu 0 - 1 derecede tatlı suya çevirir

VEBOLİD tasfiye cihazları, içindeki madde değiştirilmeksizin mütemadiyen kullanılır.

Vebolid ile kireci tasfiye edilmiş su;

BANYODA

YEMEK ve ÇAYDA

ÇAMAŞIR ve BULAŞIKTA:

KAZAN ve KALORİFERDE:

BOYAHANELERDE

: Cildi ve saçları ipek gibi yumuşatır, ondülasyonu devam ettirir, saçların kepeklenmesine mâni olur.

: Et ve kuru sebzeleri çabuk pişirir ve lezzet temin eder, çaya kendi nefis renk ve kokusunu verir.

: Sodaya ihtiyaç kalmaz, elleri tahribattan kurtarır, sabundan % 60 tasarruf temin eder, çamaşırların yıpranmasına mâni olur.

: Kazanların kireç tutmasına ve boruların zamanla tıkanmasına mâni olur.

: Daha az boya sarf ile daha parlak ve sabit netice verir.

VEBOLİD:

Kaloriferlerde, motör, radyatör ve şömvizlerinde ve alüminyum sanayiye, ev idaresinde, hastane, laboratuvar, mektep, otel ve lokantalarda mutlaka lâzımdır.

Tazyikli ve tazyiksiz su ile işler, saatte 250 litre tasfiye eden portatif cihazlar.

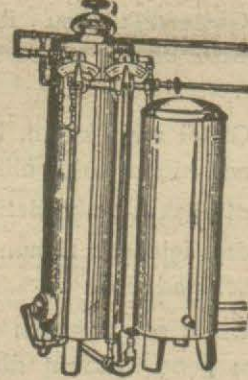
25 T. Lirası

Cihazların tasfiye kudreti, Sıhhiye vekâleti hızıssıha enstitüsü ile Gülhane As. ve Zürih hızıssıha enstitüsü tarafından tevsik edilmiştir.

Tazyikli ve tazyiksiz sıcak ve soğuk su ile işler. Bütün masrafı bin litre tatlı su için yalnız bir kilo adı tuzdur.

Siparişler posta ücreti alınmaksızın gönderilir.

Taleb üzerine bir memurumuz cihazla beraber tecrübe yapmak üzere adresinize gönderilir.

Su borusuna, depo altına, tulumaya, vazolanmakla bütün su gebekesini tasfiye eden sabit cihazlar
125 Liradan

VEBOLİD LİMİTED İstanbul, Galata Voyvoda caddesi No. 40-42- Tel. 44507

Satış yerleri:

Ankara: Vehbi Koç Ticaret Evi ve Şark Merkez ecza deposu - İstanbul: Ziyaeddin Said Voyvoda Cad. 40-42 Galata - İzmir: Şifa eczanesi - Adana: Feyzi Dural - Samsun: Şik Terakki Ticarethanesi - Kütahya: İhsan Şerif eczanesi - Malatya: Mahmud Nedim ve Biraderi - İnebolu: Selâhaddin Çelebi - Sivas: Yusuf Ziya Ünsalan ve oğlu - Biga: Zühtü Zeren - Kastamonu: Mustafa Nuh oğlu - Taşköprü: Türkmen kardeşler - Elâziz: Salim Kule - Kayseri: Asri Işık Pazarı - Denizli: Eczacı Sabri - Aydın: Raif Günaydın - Bursa: Behçet Yarıcı - Merzifon: Larlar kardeşler - M. Akhisar: Hilmi Faiz - Tosya: M. Remzi Damgacı oğlu - Mersin: Halid Arsal, Singer acentası - Eskişehir: Hikmet Özgür - Muğla: Faik Karez oğlu - Edremit: Ali Rıza Karagöz oğlu - Edirne: Aziz İş Bilen - Zonguldak: Mehmet Hilmi Gürol - Gaziantep: Mehmet Sırrı Özkaya - Antalya: Âdil Aşçı oğlu - Diyarbakir: Celâl Ayyıldız - Adapazarı: Eczacı M. Reşat Kürem - Safranbolu: Nuri Sarı oğlu - Ayvalık: Salih ve Necmi Komili.

Anadolu, Hatay, Suriye, Irak ve İran'ın başlıca şehirlerinde satış yerleri ve plâsyeler aranıyor.

İngiliz ve Avrupa meyva tozlarına müthiş ve ezici bir rakip olup dört beş misli daha ucuzdur.

HASAN GAZOZ ÖZÜ

Şekerli ve meyvalı olup en lezzetli bir gazoz ve en nefis bir şampanya hülâsası gibi insana zevk ve hayat veren bilhassa İngiltere ve İtalyada şerbet ve içki yerine kullanılan en sıhhi bir mayıdır. **Hasan Gazozu** midevi ve hâzımdır. Yemeklerden sonra 1 veya 2 çorba kaşığı içilebilir. Yazın sıcakta dondurma ve şerbet yerine **Hasan Gazoz Özü** alınır. Çok ucuzdur: Kavanoz içinde küçük 25, iki misli 35, dört misli 50, sekiz misli 90 kuruştur.

HASAN Meyva özü

Eksilik, şişkinlik, ağrı, hazımsızlık, iştahsızlık gibi hallerde dolgun ve gazli midelere yemekten sonra, küçüklere 1, büyüklere 2 tatlı kaşığı midevi ve hâzımdır. İnkıbaz ve barsaklarda atalet halinde sabah aç karnına 1-2 tatlı kaşığı müleyyin ve çorba kaşığı ile müşihildir. Meyvaların özünden yapılmıştır. Şekersizdir. Şişesi 40, büyük 60, dört misli 100 kuruştur.

Doğruduktan sonra

Uzviyetiniz şiddetli bir sademeye maruz kaldığınız, zafiyete ve kuvvetsizliğe duçar olduğunuzu, ciddî ihtilâtlar tehlikesi belirtdiğini hissettiğinizde:

Kuvvetinizi lade ve uzviyetinizi takviye edecek bir kuvvet ilâcına ihtiyacınız vardır.

Bu gibi ahvalde en şayanı tavsiye, en mükemmel KUVVET ve SIHHAT EKSİRİ olan

QUINA LAROCHE'U

kullanınız. Her eczanede satılır

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - NEVRALJİ BAŞ ve DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

Eskişehir Hava Okulları Komutanlığından:

Hava okulları kayıd ve kabul müddetinin Eylül 1937 sonuna kadar uzatıldığı ilân olunur. (6073)

VIROZA PATİ

Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlıklar, flegmonlar, yanıklar, traş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Şark İspençiyarı Laboratuvarı, İSTANBUL

Kolaylık-ŞİKLİK

Her şeyden önce kolaylığı arayan spor meraklıları, Bayanlar, cilt için yapılmış olan bu sentür-kö-telleri giyerek gikliği de temin etmiş olurlar. Hütutu inceltir ve en çabuk tenesübün düzeltilir ve en çabuk hareketlerde bile kat'iyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren, Satış yeri yalnız:

J. Roussel Paris
İSTANBUL, Bayoğlu
Tünel meydanı 12 No.lu
Mağazamız ziyaret ediniz veya
15 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

İlan Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

Türk Hava Kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11 / Birinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: 200.000 liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 Liralık ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakları sakıt olur.